... او ګولۍ وچلېدې

ننګيال

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او گولۍ وچلیدې

PROPERTY OF ACKU 5657

ننګیال

(c) ketabton.com: The Digital Library

... اوګوری وچلیدی

لیکوال	شهرت ننګیال
خپرونکی	فرهنګ جهاد
شمیر	۱۰۰۰
نیټه	۱۳۷۱ هـ ش حمل
مهتمم	پیر نور علی شاه

ACKU

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهداء

خدای بخښلی علاقدار عبدالکبیرخان ته چی دخپل اسلامی بصیرت او ملی درایت له مخی یی دغه قیام دقوام په لوررهبری کړ او دخپل ولس دیوالی او جهادی عظمت په لارکی یی دسیاسی گوندیوله سیاسی اغراضو او عمالو سره قهرمانانه مبارزه وکړه .

په گور یی نور شه

ننگیال

... او گولی وچلیدې

ننگیال

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

سریزه

په هیواد دکمونستي مزدور رژیم پرضد پاڅونونه په بیلابیلو سیمو کې بیلابیلي بنې لري که څه هم په هره سیمه کې دقیام بنستیزمحرك او چورلیځ عقیده او د ملحد او گوډاگي رژیم پرخلاف دجهاد دفرضیت اصل تشکیلوي خو ددغو پاڅونونوعیت ، پیلامه ، دوام او مشخصات له ځینو داسي ځانگړتیاووڅخه برخمن دي چې په بیلا بیلو گټه - گوریو کي ویشلي ښکاري .

دملحد او مزدور رژیم پر ضد چې موږ دلته دکوم پاڅون خبري کوو هغه دیو لړ داسي ځانگړنو لرونکي دي چې دهیواد په نورو سیموکي یې ساري نه لیدل کیږي.

موږ دلته دیو داسي پاڅو ن خبري کوو چې ولس دیوه بریالي تاکتیك له مخي ددښمن په خپلو وسلو دیوه ملي قیام او یوه داسي قیام له لاري چې دسیاسي گوندونو او تنظیمونو له هر ډول اغیز او نفوذ څخه لوړ ؤ، کابل ته ډیر نژدې دیوه ستر او ولسي خوځښت بهیر توپاني کړ .

که څوك په بیطرفانه توگه دغه قیام او دهغې تاریخي پس منظرته یو ځغلنده نظرواچوي نو داستاد رباني داخبره به له یوي مخي ورسره تائید کړي چې:«ولسونه له سیاستمدارانو ډیر هوښیار او دتاوجنو حالاتو په وړاندي خورا قاطع او ځیرك دي».

موږ نه غواړو ددغه قیام په مشخصاتو اوږدي خبري وکړو خو په لنډه توگه ځینو ټکوته اشاره کوو او هغه داچي دغه قیام له پیله دچریکي جگړي په بڼه نه ؤ راولاړشوي بلکي له هماغه لومړي ورځي یې دیوه ولسي خوځښت او ملي قیام په بڼه دټول ولس دملاتړ له مخي دیوي

بشپړي جبهه يي جګړي اوعمومي پاڅون بنه لرله ، تردي چي دمجاهدينو ترتسلط لاندي سيمو حدودهم معلوم وو- بله داچي په دغه قيام کي دهيڅ يوه سياسي جريان دخالت نه ليدل کيده بلکي ديوه خود- جوشه حرکت په توګه دسيمي دقومي مشرانو ترقيادت لاندي هغه ته زمينه برابره شوه په لارواچول شو ، اوج ته ورسيد او دوام يي وموند- له همدي ځايه وه چي دقيام اداره دولسي قيادت په واک کي وه او يوه داسي متحده اداره يي رامنځ ته کړي وه چي په باورسره ويلي شو چي دحکومتونو په نسبت په حالاتو ډيره حاکمه او يوه مثالي امنيت يي ټينګ کړي وو .

خو کله هم چي دپيښور دګوندو نو سيوري په سيمه وغوړيده او دسياسي اقتدار لوبي پيل شوي نو ددغه پاڅون اصيل اهداف ، لاسته- راوړني ، پروګرامونه او اميدونه هم ورسره تاله ترغه شول او يو پاڅيدلي مقاوم ، متحد او يوه موټي قوم په ګوندونواو ګونديو وويشل شو.

ښکاره خبره ده چي دغه ليکنه دارقامو او موادو له مخي ددغه قيام بشپړتاريخ او پيښنليک نشي ګڼل کيدي او نه هم دولس دجهادي قهرمانيو، حماسو او قربانيو انځورګري کولي شي بلکي يواځي ددغه قيام په رابطه پرحقايقو او واقعيتونو ولاړديوه شاعرانه او پرهر ژلي احساس يوتت تصوير او نيمګړي محصول دي-دومره چي ليکوال خپل تأثرات په ادبي رنګ کي غوټه کړيدي . داهم بايد ووايو چي دغه ليکنه دقلم مجلي په بيلابيلو ګڼو کي تر ځانګړو عنوانو لاندي خپره شويده او اوس همغه په «قلم» کي خپورشوي متن بيله دي چي دوخت دبدلون او نور و تغيراتو له مخي څه لاسوهنه پکي وشي کټ- مټ خپريږي- ځکه زه غواړم داليکنه په يوه معينه زماني مقطع کي زما دجذباتواو انګيرنود محصول په توګه لاس نه خوړلي پاتي شي .

مينه او درنښت
ننګيال

... اوګولی وچليدي !!!

د افغانستان دجهاد تاريخ که له يوې خوا غمرلرلی تاريخ دی او ډير لرلی ځو له بلې خوا وياړلی تاريخ دی او سرلوړی . د روسي وحشي ښکيلاک او د دوی د بريخوبه وړاندې د افغانستان د مسلمان او اتل اولس پاڅون يو حيرانوونکی پاڅون دی او هيښ کوونکی . د باطل د يوه وسله وال ځواکمن او په ځان مغرور وحشي ښکيلاک په مخه کې د تش لاسو خو د حق په مينه مستو مؤمنانو راولاړيدنه او ودريدنه اوبيا په دې وحشي ځواک د هغه بريالي کيدنه د ټولی دنيا د تعجب او حيرانتيا وړ ده .

رښتيا هم دهيواد په هره برخه کې ددې پاڅيدنې پيل او ابتدا حالبه ده، د ايمان او ارادې په مخه بنا ولاړه ده او د حق د نه فنا کيدونکي مزه په رنا کې پرمختللې او په دې وسيله زموږ محلي پاڅونونه ملي او ههواد وال شوي او د باطل په مقابل کې يې يو ټينګ صف او " بنيان مرصوص " جوړ کړی دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

بشپړې جبهه يې جګړې اوعمومي پاڅون بنه لرله ، تردې چې دمجاهدينو ترتسلط لاندې سيمو حدودهم معلوم وو- بله داچې په دغه قيام کې دهيڅ يوه سياسي جريان دخالت نه ليدل کيده بلکې ديوه خود- جوشه حرکت په توګه دسيمې دقومي مشرانو ترقيادت لاندې هغه ته زمينه برابره شوه په لارواچول شو ، اوج ته ورسيد او دوام يې وموند- له همدې ځايه وه چې دقيام اداره دولسي قيادت په واک کې وه او يوه داسې متحده اداره يې رامنځ ته کړې وه چې په باورسره ويلې شو چې دحکومتونو په نسبت په حالاتو ډيره حاکمه او يوه مثالي امنيت يې ټينګ کړې وو .

خو کله هم چې دپېښور دګوندو نو سيورې په سيمه وغوړځيده او دسياسي اقتدار لوبې پيل شوې نو ددغه پاڅون اصيل اهداف ، لاسته- راوړني ، پروګرامونه او اميدونه هم ورسره تاله ترغه شول او يو پاڅيدلي مقاوم ، متحد او يوه موټې قوم په ګوندونواو ګونديو وويشل شو.

ښکاره خبره ده چې دغه ليکنه دارقامو او موادو له مخې ددغه قيام بشپړتاريخ او پيښليک نشي ګڼل کيدې او نه هم دولس دجهادي قهرمانيو، حماسو او قربانيو انځورګرې کولې شي بلکې يواځې ددغه قيام په رابطه پرحقايقو او واقعيتونو ولاړديوه شاعرانه او پرهر ژلي احساس يوتت تصوير او نيمګړې محصول دې-دومره چې ليکوال خپل تأثرات په ادبي رنګ کې غوټه کړيدي . داهم بايد ووايو چې دغه ليکنه دقلم مجلې په بيلابيلو ګڼو کې تر ځانګړو عنوانو لاندې خپره شويده او اوس همغه په «قلم» کې خپورشوې متن بيله دې چې دوخت دبدلون او نور و تغيراتو له مخې څه لاسوهنه پکې وشي کټ- مټ خپريږي- ځکه زه غواړم داليکنه په يوه . معينه زماني مقطع کې زما دجذباتواو انګيرنود محصول په توګه لاس نه خوړلې پاتې شي .

مينه او درنښت

ننګيال

... او کولی وچلیدي !!!

د افغانستان دجهاد تاريخ که له يوې خوا غمرلړلی تاريخ دی او وير لړلی خولہ بلې خوا وياړلی تاريخ دی او سرلوړی . د روسي وحشي ښکېلاک او د دوی د بريځوپه وړاندې دافغانستان د مسلمان او اتل اولس پاڅون يو حيرانوونکی پاڅون دی او هيښ کوونکی . د باطل د يوه وسله وال ځواکمن او په ځان معزور وحشي ښکېلاک په مخه کې د تش لاسو خو دحق په مينه مستو مؤمنانو راولاړيدنه او ودريدنه اوبيا په دې وحشي ځواک د هغه بريالي کيدنه د ټولی دنيا د تعجب او حيرانتيا ورړده .

رښتيا هم دهيواد په هره برخه کې ددې پاڅېدنې پيل اوابتدا حالبه ده، د ايمان او ارادې په پخه بنا ولاړه ده او د حق د نه فنا کيدونکي نور په رڼا کې پرمختللې او په دې وسيله زموږ محلی پاڅونونه ملی او دهيواد وال شوي او د باطل په مقابل کې يې يو ټينګ صف او " بنيان مرصوص " جوړ کړی دی .

دقلم مجله به هڅه کوي چې د افغانستان دجهاد ، قیام او انقلاب بېلابېل اړخونه ، بېلابېلې سیمې او بېلابېلې څنډې او گوښې ځېرې او د دربو لوستونکو له پاره يې روښانه کړي .

دادی په دې گڼه کې هم د هیواد په یوه څنډه کې د اسلامي پاڅون او اسلامي اوښتون د شروع او پیل یو رښتیني او واقعي تصویر وړاندې کوي او په همدې سیمه کې به قیام د قوام او پراختیا په لور څېړي چې پرله پسې به څېړېږي لیکوال په خپل پیاوړي قلم او خوږه ادبي ژبه دا تاریخ خوږ کړی او بډخوونکی کړی چې کله کله لوستونکي ته سودا وروله کړي چې گڼي ده به داقعیتونه افسانوي کړي وي خو داسې نه ده هر څه واقعي دي فقط د لیکوال ژبه يې ادبي او جذابه ده او محتوی يې د واقعیتونو او پېښو شوو پېښو انځوردي .

هو يې تاسو دانه لوستونکي لوستلوته رابولو او کړان لیکوال يې بشپړ ولو او قدم په قدم په ورپسې نه ادبي لاره باندې وړاندې تللوته !

په مینه

" اداره "

د گرمۍ پیلو څو د لمر شفلې د سرې په تندي د اسې تېزې لگیدې لکه تېرې ستنې ، له ډېرې تودوخې له ځمکې تپونه ختل ، د آسمان مخ سپین او خړو کېدونو پوښلی و د درې په منځ کې سیند مرام روان و ، د گڼ چنارونو د شمال له ځنوسره داندېښنو په تال یو او بل خوا زنگېدل ، د پاختې سوې کوکې له بل هر وخت نه زیاتې سوځنده او ورمنې شوې وې ، چوغکـــــــــــو به داسې شورجوړ کړی و لکه چې د سیمې د لس ځوکونو ځوانانو او مشرانو په نیونه ترې تم کیدو او شکنجو د ماتم ساندې غږوي .

بزګران په مات نره په پټیو او کروندو کې په کار لگیا وو ، د خپلې خونبو د بیگار له لاسه مجبور وو چې د دوو دریو ورځو کار په یوه ورځ کې سرته ورسوي ، د غسې به له بلې خوا په هفته کې یو دوه ځله د جبري مارشونو گډون هغوی له کار او مزدورۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

د قلم مجله به هغه کوي چې د افغانستان د جهاد ، قیام او انقلاب
هیلا هیل ارخونه ، هیلا هیلې سیمې او هیلا هیلې څندې او گوښې ګړې
او د دربو لوستونکو له پاره یې روښانه کړي .
دا دی په دې ګڼه کې هم د هیواد په یوه څنده کې د اسلامي
پاخون او اسلامي اوښتون د شروع او پیل پیر رښتینی او
واقعي تصویر وړاندې کړی او په همدې سیمه کې به قیام د قوام او
پراختیا په لورې چې پر له پسې به خپریږي لیکوال په خپل پیاوړي
قلم او خوږه ادبي ژبه د تاریخ خوږ کړی او بې ځوږونکې کړی چې
کله کله لوستونکي ته سودا وړولاره کړي چې ګنې ده به واقعیتونه
افسانوي کړي وي خو داسې نه ده هر څه واقعي دي فقط د لیکوال
ژبه یې ادبي او جذابه ده او محتوای یې د واقعیتونو
او پېښو شوو پېښو انځور دی .
موږ یې تاسو درانه لوستونکي لوستلو ته رابولو
او ګران لیکوال یې بشپړ ولو او قدم په قدم په وړینې
ادبي لاره باندې وړاندې تللو ته !

په مینه

" اداره "

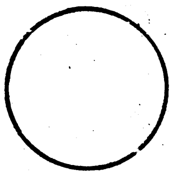

د ګرمۍ پیل و خو د لمر شغلې د سرې په تندي د اسې تېزې
لګیدې لکه تیرې ستنې ، له ډېرې تودوخې له څمکې تپونه ختل ، د
آسمان مخ سپین او خړ و کوډونو پوښلی و د دریې په منځ کې سپیند
مرام روان و ، د ګڼ د چنارونه د شمال له خپوښتو د اندېښنو په تال
یوه او بله خوا زنګیدل ، د پاختې سوې کوکې له بل هر وخت نه زیاتې
سوځنده او ویرمنې شوې وې ، چوغکـــــــــــو به داسې شورجوړ
کړی و لکه چې د سیمې د لس ګونو ځوانانو او مشرانو په نیونه
تري تم کیدو او شکنجو د ماتم ساندې غږوي .
بزګران په مات زړه په پټیو او کروندو کې په کار لګیا وو ،
د خپلې خونې د بیګار له لاسه مجبور وو چې د دوو دریو ورځو
کار په یوه ورځ کې سرته ورسوي ، د غسې به له بلې خوا په هفته کې
یو دوه ځله د جبري مارشونو ګډون هغوی له کار او مزدورۍ

ایستل دگردې ورځې سختۍ او مزدورۍ هغوی دومره نه کړول لکه چې په
مارش کې تر اولسوالۍ او ... پورې تګ او د تشو چیغو بدرګې .

د کال له پیله لا د بزګرانو کار او دهقانۍ ته دومره د وده نه لګید
للمي حوبې له سره کرلې نه وو ، دښتې او د غنمو بولمنې چې پخوا به للمه
غنمو پوښلې وی سپیرې او بې کښته پاته وې .

زده کوونکي به له ښوونځي نه د رخصتۍ په وخت په لارو غلي
او آرام روان وو ، پخوانۍ منډې ساتیرې او شوخۍ ګردې ترې پاتې
وې ، د هر یوه سر به دولیو په منځ کې د ځمکې لوړته داسې ټیټ ونکه
چې خپل قدمونه شمیرې او یا د لارې کاڼي او خځلې ؛ کوم ونو ته
به چې ورسیدل په ترهیدلې بڼه او نامرئي ویرې سره به یې دغه خبرې
را غبرګې کړې . زموږ د حساب معلم یې هم وینو ، پلانی خوږې
پرون بیولی و ، د بر کلي ملایې هم بیولی ، د پلانی کور یې بیګا
تلاشي کړی هغه .. پلانی هم ورک دی . . . . .

دغه ورځبرې او اندیښنې د ټولو په فکرونو او خولو پورې
کلکې نښتې وې . د کلیو د جوماتونو د طالبانو کډې له یوې خوا
بار شوې وې ، ګڼ جوماتونه له ملایانو تش وو او له یو نیم جومات
نه به د اذان غږ ترغوږو کیده .

د ولسوالۍ بازار هم سوړ و ، پخوانۍ بیروبار ، د دکانو او
سماوارونو جم او جوش هیڅ نه و پاته ، څوتنه په ښکاره بوخ شای

نه شوی را تولیدی ، ځکه څو نه د دکانونو ترمخ او نه په سماوارونو کې
خه ګڼه ګوڼه لیده کیده .

د پنجشنبې ورځې هم چې سیمې ته د مسافرو ماموریتو کار-
ګرانو او زده کړو والو د تګ د تلوسو او ولولو ورځ وه هغه پخوانی بڼه
او رونق نه درلود - د کوټه سنګي د اډې بیا د سرویس تر دری ساعته
سفره پورې یوه مطلق سکوت او اضطراب حکم چلاوه ، چې د لارې
په اوږدو کې به د پرله پسې تلاشیو توقف د دغه اضطراب او سکوت سره
یو نامعلوم وحشت هم غبرګ کړ .

په سیمه کې لکه د توپان ترمخ یو مهیب سکوت او چوپتیا خپره
وه . پخوا به چې بزګرانو د شپې له خوا د څوارلسمې سپوږمۍ [illegible] ته
لو او دهقانۍ نوری چارې پر مخ بیولې اوس سر له ماښامه له خپلو
کورونو نه نه شوی وتلی ، د ولسوالۍ د کوڅه د بو خلقیانو د بې جلبه
لندغریو د سورلۍ موټر به دګزمې په نامه لکه وږی لیوان بوه او بله خوا
ځغاستل او د شپې هم کلکې پیرې دریدې .

د خلقیانو له خوا دا وندوري غږیدې چې له پاکستان او ایران
نه داره مار او غله راغلې ستاسې پر کورونو دارې اوچاپې اچوي ځکه به
د شپې د خپل کلي او محلې کلکه پیره کوئ . او د اولسوالۍ مؤظفین
به په ګزمه ګرځي که څه هم خلک پوهیدل چې د شپې له خوا د تالاشۍ په
نامه د خلکو په کورونو داړه او چاپه څوك غورځوی خو بیا هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی ایستل دګردې ورځې سختۍ او مزدورۍ دومره نه کړول لکه چې په مارش کې تر اولسوالۍ او ... پورې تګ او د تشو چیغو بدرګۍ .

د کال له پیله لا د بزګرانو کار او دهقانانو ته دومره د وه‌نه لګید للمي حوبې لا سره کرلې نه وې ، دښتې او د غونډیو لمنې چې پخوا به لله غنمو پوښلې وې سپېرې او بې ګبنته پاته وې .

زده کوونکي به له ښوونځي نه د رخصتۍ په وخت په لاروغلي او آرام روان وو ، پخوانۍ منډې ساتیرۍ او شوخۍ ګردې ترې پاتې وې ، د هر یوه سر به د ولیو په منځ کې د څمکې لوته داسې ټیټ وُ لکه چې خپل قدمونه شمیري او یا د لارې کاڼي او خښې ؛ کورونو ته به چې ورسیدل په ترهیدلي بڼه او نامرئي ویرې سره به یې دغه خبرې راغبرګې کړې . زموږ د حساب معلم یې هم وینو ، پلانی خو یې بیرون بیولی ؤ ، د برکلي ملایې هم نیولی ، د پلاني کور یې بیګا تلاشي کړی هغه .. پلانی هم ورک دی . . . . .

دغه ورخبرې او اندیښنې د ټولو پر فکرونو او خولو پورې کلکې نښتې وې . د کلیو د جوماتونو د طالبانو کډې له یوې خوا بار شوې وې ، ګڼ جوماتونه له ملایانو تش وو او له یو نیم جومات نه به د اذان غږ تر غوږو کیده .

د ولسوالۍ بازار هم سوړ ؤ ، پخوانۍ بیروبار ، د دکانو او سماوارونو جم او جوش هیڅ نه و پاته ، څوتنه په ښکاره یو څای

نه شوی راټولیدی ، څکه خو نه د دکانونو ترمخ او نه په سماوارونو کې خه‌ګڼه ګوڼه لیده کیده .

د پنجشنبې ورځې هم چې سیمې ته د مسافرو ماموړینو کار-ګرانو او زده کړه والو د تګ د تلوسو او ولولو ورځ وه هغه پخوانۍ بڼه او رونق نه درلود - د کوټه سنګي د اډې بیا د سرویس تر دری ساعته سفره پورې یوه مطلق سکوت او اضطراب حکم چلاوه ، چې د لارې په اوږدو کې به د پرله پسې تلاشیو توقف د دغه اضطراب او سکوت سره یو نامعلوم وحشت هم غبرګ کړ .

په سیمه کې لکه د توپان ترمخ یو مهیب سکوت او چوپتیا خپره وه . پخوا به چې بزګرانو د شپې له خوا د څورلسمې سپوږ[illegible]اته لو او د هقانانو نورې چارې پرمخ بیولې او س سره له ماښامه له خپلو کورونو نه نه شوی وتلی ، د ولسوالۍ د کوڅه د بوخلقیانو د بې جلبه لنډغرۍ د سورلۍ موټر به د ګزمې په نامه لکه وږي لیوان بوه او بله خوا ځغاستل او د شپې هم کلکې پیرې دریدې .

د خلقیانو له خوا د ا وندو ورې غږ بیدې چې له پاکستان او ایران نه داره مار او غله راغلي ستاسې پر کوروونو دارې او چاپې اچوي څکه به د شپې د خپل کلي او محلې کلکه پیره کوئ . او د اولسوالۍ موُظفین به په ګزمه ګرځي که څه هم خلک پوهیدل چې د شپې له خوا د تالاشۍ په نامه د خلکو په کورونو دارو او چاپه څوك غورځوی خو بیا هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی مجبور وو.

* * *

د شوروي ځواکو راسې اولسوالۍ ته د نوي حکومتي کسانو تګ راتګ زيات شوی ؤ، له کابل نه به ډله ډله جيپان راتلل او بيرته به تلل. د امر او اضطراب، اميدونه، او دردونه اندېښنې او ناکرارۍ خپل اوج ته رسيدلي وې. له چاسره د خلق او پرچم د وحشي داره ماراتو د تاراکوني ويره او له چاسره ديوه اسلامي پاڅون د قوام اميدونه. له چاسره د دغه پاڅون د پېلامي او جريان په هکله اندېښنې او له څېنوسره د دغه لارې دستوزو او رهبرو ناکرارۍ. دغه اضطراب ورځ تر ورځې پياوړی کېده، د خلقيانو له خوا د غه آوازه هرځای خپره شوه چې هزارګان غواړي د وردګو په سيمه او کوروڼو حملې وکړي، ځکه او کوروڼه يې لاندې کړي او دغه حکومتي ځمکې او شته ترې واخلي. دغه آوازه ورو ورو د خلقيانو له خوا په مارشونو او ميټنګونو کې هم خپريده او په جدي بڼه يې په غونډونو کې مطرح کوله.

حوخلک پوهيدل، هغوی باوري وو چې هزارګان د دوی ديني او ملي ورونه دي او پيړی پيړی يې د اسلامي اخوت په رڼا کې د ورورۍ او ښه ګاونډيتوب مثالي ژوند تېر کړي دی.

د سيمې سپين ږيري او مشران هم يو ځای او بل ځای غونډې غونډېدل کله پټ او کله ښکاره په يوه او بل کلي کې يوه او بله دره کې سر را ټولېدل کله کله به له ولسوال او نورو حکومتي کارداراتو سره په ساعتونو

ساعتونو په خبرو لګيا وو. له ځوشپو وروسته راسې د غه ورلېد تې کتنې روانې وې. د نږدې ورځو له ليدنو کتنو هغوی راضي معلوميدل له دردمنو او سپينو ږيرو يې د يو دول د ښېز د اد او خوښي رڼا ځليده داسې ښکاريدل لکه چې لويه سوبه يې په برخه شوې وي.

داسې لکه چې د غوښتنې له ناورين او د کمونيزم له وحشت نه يې ژغورونده لوری موندلی وي او همدا ونن يې د غه استبدادي او کفري نظام راپرځولی وي.

خو بيا هم څه نسبي نا آرامي او اندېښنه به کله نا کله د هغوی له حرکاتو کړنو او خبرو څرګندېده. د همدغه حالاتو په جريان کې په يوه ورځ کې له کابل نه شل ديرش عسکری لاری ترل شوی تر پالونه ولسوالۍ ته راورسيدې چه په مخ کې يې خو جيپ موټراوو دوه ټانکونه روان وو.

حکومت يو ځل بيا سپين ږيري راغونډ کړل، داځل هرڅه په واګه شول هغه دا چې له حکومت سره د سيمې مشرانو دا منلې وه چې له دوی نه به ټوپک او جنګي مهمات اخلي او د هزاره ګانو مقابله به کوي. حکومت دا هم زيانه کړې وه چې د هزاره ګانو سره زمونږ او مال او شته يې ستاسو د سپين ږيرو او حکومت پر د غه موافقه ډيرخلک خواشيني وو، مختلفو اندېښنو او چرتونو په سرا خيستي وو، ډيرو د کرکې په سترګه ورته کتل او دا يې د ګرد قام سپکه ګڼله او اولس ته تاريخي ننګ او عار.

خلقيان ډيرخوشاله وو، هغوی په خپل نيرنګ او استعماري

هغوی مجبور وو.

* * *

د څو ورځو راسې اولسوالۍ ته د نوي حکومتي کسانو تګ راتګ زيات شوی ؤ، له کابل نه به د لا د لا جيپان راتلل او بېرته به تلل. دا ام او اضطراب، اميدونه، او دردونه، اندېښنې او ناکرارۍ خپل اوج ته رسيدلي وې. له چاسره د خلق او پرچم د وحشي دار ومارانو د تاراکونو وېره او له چاسره د يوه اسلامي پاڅون د قوام اميدونه. له چاسره د دغه پاڅون د پېلامي او جريان په هکله اندېښنې او له څېنو سره د دغه لارې د ستونزو او ربړو ناکرارې. د غــــــــــــه اضطراب ورځ تر ورځې پياوړی کېده، د خلقيانو له خوا د دغه آوازه هرځای خپره شوه چې هزارګان غواړي د وردګو په سيمه او کوټ ونو حمله وکړي، ځکه اوکوروته يې لاندې کړي او دغه حکومتي ځمکې اوشته ترې واخلي. دغه آوازه ورو ورو د خلقيانو له خوا په مارشونو او ميتنګونو کې هم غبرګيده او په جدي بڼه يې په غونډوکې مطرح کوله.

حوخلک پوهيدل، هغوی باور وو چې هزارګان د دوی ديني او ملي وروڼه دي او پېړی پېړی يې د اسلامي اخوت په رڼا کې د ورورۍ او ښه ګاونډ يتوب مثالي ژوند تېر کړي دی.

د سيمې سپين روږي او مشران هم يو ځای او بل ځای غونډې غونډې کېدل کله پټ او کله ښکاره په يوه او بل کلي کې يوه او بله ده کې سر را ټوليدل کله کله به له ولسوال او نورو حکومتي کارداراتو سره په ساعتونو

ساعتونو په خبرو لګيا وو. له څو شپو ورځو راسې د غه ورلېـدنې کتنې روانې وې. د نژدې ورځو له ليدنو کتنو هغوی راضي معلوميدل له درد منو او سپين خيرو يې د يو د ول د ښېز د اد او خوښۍ رڼا ځليده داسې ښکاريدل لکه چې لويه سوبه يې په برخه شوې وي.

داسې لکه چې د غوښې له ناورين او د کمونيزم له وحشت نه يې ژغورونده لوری موندلی وي او همدا ومن يې د مستبد او کفري نظام رابرځولی وي.

خو بيا هم څه نسبي نا آرامي او اندېښنه به کله نا کله د هغوی له حرکاتو کړنو او خبرو څرګنديده. د همدغه حالاتو په جريان کې په يوه ورځ کې له کابل نه شل ديرش عسکری لارۍ ترل شوی تر پالونه ولسوالۍ ته را ورسيدې چه په مخ کې يې څو جيپ موټر او دوه ټانکونه روان وو.

حکومت يوځل بيا سپين روږي راغونډ کړل، د اځل هرڅه په واګه شول هغه دا چې له حکومت سره د سيمې مشرانو دا منلې وه چې له دوی نه به توپک او جنګي مهمات اخلي او د هزاره ګانو مقابله به کوي. حکومت دا هم زياته کړې وه چې د هزاره ګانو سره زمونږ او مال او شته يې ستاسو. د سپين روږو او حکومت پر دغه موافقه ډير خلک خواشيني وو، مختلفو انديښنو او چرتونو په سر اخيستی وو، ډېرو د کرکې په سترګه ورته کتل او وايې دا ګرد قام سپکه کېله او اولس ته تاريخي ننګ او عار.

خلقيان ډير خوشاله وو، هغوی په خپل نيرنګ او استعماری

لومړي دغه دوازه قومونه نسبتي تصور کړی وو ، هغوی داستعما
دغه زړه حربه چې بېل يې کړه ايل يې کړه يو حل بيا عملي اوله بشپړ
بری سره پلې ليده .

د توپکو ويش ته دوه ورځې پاته وې چې ځينې مشران په خلکو
وکرځيدل اود توپکو اخيستو ته يې تشويق او وهڅول . اولس
حيران وو ، له يوې خوا يې دکفر اوکمونيزم غيراسلامي کړنې
اواقدامات ليدل او بلې خواته يې له همدغه کفري حکومت نه د وسلې
په اخيستو کې د خپلو مشرانو ټينګار . خو د خپلو مشرانو له خبرو يې سر
نه شو ې غړولی - ځينې چې لږ څه څيرك وو هغوی د خپلو مشرانو له
حرکاتو ، خبرو او رمزيه کړنو د هر څه پته لګولی وه هغوی هم نور
وکړی تشويقول او د تاکلې ورځې راتلو ته يې د انتظار ګړۍ شميرلې.
په تاکلې ورځ يو ځل بيا د ولسوالۍ بازار او دکانونه يو عظيم جماوجوش
په سر واخيستل د خلکو ګڼه ګونه دومره زياته وه چې هيڅ تصور يې نه کيده.
په هغه ورځ د ولسوالۍ بازار يو ځل بيا ديوه عظيم خوځښت د
بيلابې شاهد و . داسې خوځښت چې د آزادۍ رڼا او دحق د برې
دزيری ترانې يې غږولې سری فکرکاوه چې څنګه تول خوځيږي .
په ډيره بيړه وار په وار د درو اوکليو اوسيدونکو توپک واخيستل
د سترګکو په رپ کې يې پاك کړل اوکمربندونه يې وتړل .
پلان دومره دقيق طرح شوی وُ چې د عمل تر شيبې پورې دخلق

او پرچم ګوډاګيانو هيڅ دول شک او ماتي تصور نه وُ کړی ، بره په علاقدارۍ
کې م د همدغه ورپروګرام له مخې د توپکو ويش جريان درلود .
هغوچې وسلې اخيستې وې ډير نا کراره وو ، د انتظار ګړۍ
ډيرې ترخې او سختې پرې تيريدې ، زړونه يې په سينو کې داسې درزيدل
لکه چې بهر ته راوځي ، هغوی نور دانتظار ترخه او سختې نشو ی زغملی ، او
هرڅه ديوه اتفاق پولې ته رسيدلي وو ، د خلکو احساسات د انتظار په
ديوالونو وروختل ، جذبات طغياني شول او ولولې توپاني .
د توپکو ويش لا پای ته نه وُ رسيدلی چې خلکو اسلامي بيرغونه راوايستل
او د الله اکبر او يا چاريار په نارو سره يې د ولسوالۍ شاوخوا سنګرونه
ونيول ، او پر ولسوالۍ يې بريد پيل کړ .
سخت جنګ ونښت ، خلقيانو چې له يوې غير مترقبه اونا اپکل شوې
پيښې سره مخ شوي نه بخاغ ولميدل په وارخطايي او ليونتوب يې د ولسوالۍ
او هوټل دننه هرلورته د درنو ماشينګڼو ډزې پيل کړې ، شاوخوا نژدې
کورونو او کليو ته يې د ټانکونو او درنو ماشيندارو خولې سمې کړې او بې
دريغه ګولۍ يې پرې وچلولې خو په دې يې هيڅ درزه درد غلی نشو .
له بهرنه د مجاهدينو د توپکو **باران چليدل**.
څو تنو لوُ (سوګند) وکړه چې د ولسوالۍ شمال ته د ماشيندار و
پر موضع وروخيژي له " يا الله " سره يې پرې ورحمله کړل ديوګيلن
پټرولوله او پر سر يې پرې ور وختل او موضع يې لاندې کړه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړي ددغه دوازه قوموته نسبتي تصور کړی وو ، هغوی داسې دغه زړه حربه چې بېل يې کړه ايل يې کړه يو ځل بيا عملی اوله بشپړ بری سره پلي ليده .

د توپکو ويش ته دوه ورځې پاته وی چې ځينی مشران په خلکو وکرځېدل او د توپکو اخيستو ته يې تشويق او وهڅول . اولس حيران وو ، له يوې خوا يې د کفر او کمونيزم غير اسلامی کړنې او اقدامات ليدل او بلې خوا ته يې له همدغه کفری حکومت نه د وسلې په اخيستو کې د خپلو مشرانو ټينګار . خو د خپلو مشرانو له خبرو يې سر نه شوې غړولی - ځکه چې لږ څه ځيرك وو هغوی د خپلو مشرانو له حرکاتو ، خبرو او رمزيه کړنو د هرڅه پته لګولی وه هغوی هم نورو وکړی تشويقول او د تاکلی ورځې رانلو ته يې د انتظار ګړۍ شميرلې . په ټاکلی ورځ يو ځل بيا د ولسوالۍ بازار او دکانونه يو عظيم جما او جوش په سر واخيستل د خلکو ګڼه ګونه دومره زياته وه چې هيڅ تصور يې نه کيده .

په هغه ورځ د ولسوالۍ بازار يو ځل بيا د يوه عظيم خوځښت د پېلامی شاهد و . داسې خوځښت چې د آزادۍ رڼا او د حق د برې د زېری ترانې يې غږولې ، سرې فکر کاوه چې څنګه تول خوځيږی .

په ډېره بيړه وار په وار د درو ارکليو او سيدو تکو توپک واخيستل دستر هکو په رپ کې يې پاك کړل او کمربند ونه يې وتړل .

پلان دومره دقيق طرح شوی و چې د عمل تر شيبې پورې د خلق

او پرچم ګوډاګيانو هيڅ دول شک او ماق تصور نه و کړی ، بره په علاقداری کې هم د همدغه وړ پروګرام له مخې د توپکو ويش جريان درلود .

هغوی چې وسلې اخيستي وې د يرنا کراره وو ، د انتظار کړی ډيری ترخې او سختی پرې تيريدې ، زړونه يې په سينو کې داسې درزيدل لکه چې بهر ته راوځی ، هغوی نور د انتظار ترخه او سختی نشو ی زغملی ، او هرڅه د يوه انفلاق پولی ته رسيدلی وو ، د خلکو احساسات د انتظار په ديوالونو وروختل ، جذبات طغيانی شول او ولولې توپانی .

د توپکو ويش لا پای ته نه و رسيدلی چې خلکو اسلامی بيرغونه راواېستل او د الله اکبر او يا چاريار په نارو سره يې د ولسوالۍ شاوخوا سنګرونه ونيول ، او پر ولسوالۍ يې بريد پيل کړ .

سخت جنګ ونښت ، خلقيانو چې له يوې غير مترقبه اونا اشنا شی سره مخامخ شوي وو ... په لومړي سر کې حيران وو ، خو ژر يې ځانونه وموندل او يو ځل بيا يې د سوالي په واسطه ... (ښکته متن)

پيښې سره ځانونه مخامخ وليدل په وارخطايی او ليونتوب يې د ولسوالۍ او هوټل د ننه هر لور ته د درنو ماشينګنو ډزی پيل کړی ، شاوخوا نژدی کورونو او کليو ته يې د تانکونو او درنو ماشيندارو خولی سمی کړی او بې دريغه ګولی يې پرې وچلولی خو په دې يې هيڅ ډزه درد غلی نشو .

له بهرنه د مجاهدينو د توپکو **باروزه چليدل .**

څو تنو لږ (سوګند) وکړه چې د ولسوالۍ شمال ته د ماشيندار و پر موضع وروخيژی له " يا الله " سره يې پرې ورحمله کړل ديو ګيلن پتر ولوله او رسن پرې وروختل او موضع يې لاندې کړه .

ولسوال له غوسي او واره لکه مار تاو ناوکیده دوه ځله یې ځپلو
عسکرو د کلاشنکوف حجوري نشي کړي ، دا ځل هغه بیاله کنځلو او بدو
ردو سره پر عسکرو د کلاشنکوف خوله راوګرځوله ، حتی بیرته یې ژرلاس
وتیو خپلي پولیسي شونډي یې په غابښونو چیچلي ، یوه اوبله خوا
یې بې هدفه ګرځندي او لیونۍ قد مونه اخیستل .

یو ځل بیا یې په شاوخوا کوروټو د دفاع امروړکړ
خو زړه یې بیا هم کرار ونه موند . دوربین یې وغوښت چې وګوري
د باندې څه حال دی او څومره مجاهدین له کوموخواوو څخه د ول دري
کوي ، د دوربین سترګي یې ربړ دیدلو لاسونو په خپلو سورو خونکارو
سترګو سمې کړي د دوربین آینه د لمر دوروستیو وړانګو له تکو سره وپړقیدې
له دغه څرکیدو سره د یو مجاهد توپک ګولۍ سیخه د ده د دوربین سر
سترګي راسمه شوه او له مغزو یې ووته . له یوې سختي چیغې سره په
ځمکه راولوید او له څولغتو وهلو سره یې ساه ووته .

مجاهدین وار په وار د ولسوالۍ د دیوالونو ته نژدې کیدل د
ولسوال له مرګ سره د کمونستانو مقاومت تر ډیره کمزوری شو لږ شیبه وروسته
د کمونستانو د تسلیم تسلیم چیغې پورته شوې مجاهدین پر ولسوالۍ ورننوتل او غوسي
د یوې تیاره شپې په توره څادر کمونیزم د وحشتونو بې جلبه واکمنۍ ته خاتمه
لاندې شوه ، او د سهار د لمر ځرک له زرینو وړانګو سره پر ولسوالۍ د اسلام
پرتمین بیرغ رپیدو کړ

... او تانکونه وغوریدل !

د تیام پردرهم ورځ (د ۱۳۵۸ لمریز د جوزا - ۱۱ -) د دفاع
وزارت د سیاسي تشکیلاتو د دفتر له خوا دشپې پر یوولسو بجو امین ته د
بیبنی په هکله چې پلان د هغه تر نظر لاندې جوړ شوی و تیلفوني خبر
ورکړ شو د سیاسي تشکیلاتو دفتر په ډیره وارخطایی د عاجل جریان
په نوم د امین د استوګنځي د تلفون نومره ووهله - له هغه خوا د محافظینو
د ګارد له خوا ورته بیاهم له امین سره د تلفوني تماس د نه ټینګیدو
وویل شول - خو د دفتر موظف اصرار او ټینګار دومره زیات شو چې ګارد
مجبور شو ، امین د نشو او تماشو له خیالونو او خوبونو راپورته کاندي .

امین په خپل د د غږ دخپلی استبدادی کرکچن پریوه وحشیانه او
مخمورانه بڼه د تلفون غوږی راسمه کړه په پاسته کوچ سپه د وه
واوښت - پښې یې پر مخامخ پروت میز کیښودې ، خولدې سره یې په ښیره
کې داسې ژور بدلون راغی چې دیوه بې ساری وحشت او ویرې ګډ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولسوال له غوسي او واره لکه مار تاو تاو کیده دوه ځله یې پخپلو عسکرو د کلاشنکوف حجوری تشي کړی ، دا ځل هغه بیاله کنځلو او بدو ردو سره پر عسکرو د کلاشنکوف حنوله را وګرځوله ، خو بیرته یې ژړلاس وټیو ، خپلي پولیسشوی شونډی یې په غابښونو چیچلي ، یوه او بله خوا یې بې هدفه ګرځندي اولیوني قدمونه اخیستل .

یو ځل بیا یې په شاوخوا کوروټو د دفوا امرورکړ خو زړه یې بیا هم کرار ونه موند . دوربین یې وغوښت چې وګوری د باندې څه حال دی او څومره مجاهدین له کوموخواووځه دول پوزی کوی ، د دوربین سترګې لا په ریږ دیدلو لاسونو په خپلو سرو خونکارو سترګو سمې کړی د دوربین آینه د لمر دوروستیو وړانګو له تکوسره وپرقیدۀ له دغه ځرکیدوسره دیو مجاهد د توپک ګولۍ سیخه ددوه د دوربین سره سترګې راسمه شوه او له مغزو یې ووته . له یوې سختې ږهارۍ سره په ځمکه راولوید اوله ځولغنو وهلوسره یې سا ووته .

مجاهدین واریه وار د ولسوالۍ دیوالونو ته نږدې کیدل د ولسوال له مرګ سره د کمونستانو مقاومت نوره کمزوري شولې شیبه وروسته د کمونستانو د تسلیم تسلیم چیغې پورته شوی ، مجاهدین پر ولسوالۍ ورننوتل او ټولې د یوی تیاره شپې په توره زړه کې د کمونیزم د وحشتونو بې جلبه واکمني ترخاورو لاندې شوه ، او د سهار د لمر ځرک له زرینو وړانګو سره پر ولسوالۍ د اسلام پرتمین بیرغ ورپیدو .

... او ټانکونه وغوړیدل!

د تیام پر دوهمه ورځ (د ۱۳۵۸ لمریز د جوزا - ۱۲ -) د دفاع وزارت د سیاسي تشکیلاتو د دفتر له خوا د شپې پر یوولسو بجو امین ته د پیښې په هکله چې پلان د هغه ترنظر لاندې جوړ شوی و ، تیلفوني خبر ورکړ شو د سیاسي تشکیلاتو دفتر په ډیره وارخطایۍ د عاجل جریان په نوم د امین د استوګنځي د تلفون نومره ووهله - له هغه خوا د محافظینو د ګارد له خوا ورته بیا هم له امین سره د تلفوني تماس د نه تینګیدو ویل شول - خو د دفتر موظف اصرار او ټینګار د ومره زیات شو چې ګارد مجبور شو ، امین د نشو او تماشو له خیالونو او خوبونو راپورته کاندي .

امین په خپل د دغې د خپلي استبدادي کرکټر پر یوه وحشیانه او مخمورانه بڼه د تلفون غوږۍ راسمه کړه په پاسته کوچ سپه ددوه وار بنت - پښې یې پر مخامخ پروت میز کیښودی ؛ خوله یې سره یې په ځیره کې د اسې ژور بدلون راغی چې دیوه بې ساری وحشت او ویرې ګډه

امتزاج یې تمثیلاوه - غزولی ښنی یې راتولی او په کوچ کې راسم شو - امین هیڅکله هم داسې حالت سره نه ؤ مخامخ شوی د هغه دوحشیانه طبیعت دخونړی تور ژبغړانده لمبو د هغه پرښندی دوېړی او شکست خولی راماتی کړی وی .

د امین غږ نور هم دد او غوسه ناک شو - هغه یې کوله چې د تهر دشدت له امله داسې وښیي چې نور او ډیدلو ته تیار ندی او نه غواړی نور د غه دول د ماتې او ویرې سپیرې خبرې واري . ژر یې د متقابل لوری خبره وریری کړه او له دی خبری سره یې غوبړه په دیر زور سره پر تلفون وروغورځوله چې سبا به د بهرنیو چارو په وزارت کې د ښینو په هکله خبری کوو او لازم تصمیم به نیول کیږي :

او چې مخ یې راوګرځاوه نو د مخ پریړی غوښی یې داسې تکی سرې اوښتی وی لکه د آهنګر په کوره کې سره شوی اوسپنه د مریه رګونه یې پړسیدلی وو - هغه نور د دغې شپې د نشو او تماشو نه ؤ - د عیش او نوش کوم محفل چې هغه نن راغوښتی ؤ ناتمام پاتې شو - بیه مستو ګډ ونکو ونکو او نڅاګرو د وضعې پر دغه ناڅاپي بدلون یوبل ته پیکه او خپ خپ وکتل - اوبیو په بل پسې له مجلس نه ووتل ... که څه هم په حقیقت میخوک پوه نشول ، خو دومره یې ضرور وانګیرل چې څه ناوړه پیښه رامنځ ته شوی ...

امین د اندیښنو او چرتونو په سمندر کې د څپو په کومی کې دوب دوب

کیده ، خپلی هلی ځلی او هڅې په سنیند لاهو ورته برېښیدی - یو وار - یې خونړی جذبات راولړزیدل او داسې به یې وپتپیله چې له یوی مخې به بمباری وکړی ، یو مخینه وژنی ته به لاس اچوی - خوک دي چې د هغه د روسی ټانکو نو الو تکو او ... مقابله وکړی ....

اندیښنو او وسوسو خوب ته نه پرېښوده - د میز پر سر یې د ودکا له بوتل نه یو دک ګیلاس په سر واړاوه ، بیا یې هم د وحشیانه طبیعت خونړی او بی جلبه واکمن طغیان تکرار نشو - له مغزو یې د اندیښنو او وسوسو زولنې بیرته نه شوی ، بل ګیلاس ته یې لاس کړ ستوني - ستغ په کټ وغزید او سترګي یې پټی کړی .

* * * * *

سبا رښتی امین د بهرنیو چارو وزارت د ستوری په ماڼۍ کې حاضر ؤ ، د تالار له یو سر نه تر بله یې قدم واهه ، موظفین او محافظین د هغه د غیر مترقبه وضعی او حرکاتو ته هک حیران وو ، او د یوی ویری ناوړی پیښی اټکل یې کاوه .

امین په ډیره بې صبری د انتظار ګړی شمیرلی - ښی لاس یې د پتلون په جیب کې اچولی ؤ او په پوره زړه تنګی یې په کین لاس ترل شوی ګړی ته کتل - د رنګ ساعت ته (۸) تنه عسکری صاحبمنصبان او څلور تنه ملکی خلقیان تالار ته رانوتل - امین د

امتزاج يې تمثيلاوه - غزولي ښني يې راتولې او په کوچ کې راسم شو - امين هيڅکله هم داسې حالت سره نه ؤ مخامخ شوی د هغه دوحشيانه طبيعت دخونړی تور ژبغړانده لمبو د هغه پرتندی دوېری او شکست خولې راماتی کړی وی .

د امين غږ نور هم ددې او غوسه ناک شو - هغه يې کوله چې د تهر دشدت له امله داسې وښيي چې نور او رېدلو ته تيار ندی او نه غواړی نور د غه دول د ماتې او وېرې سپېرې خبرې واورې . ژر يې د متقابل لوری خبره وربری کړه او له دی خبری سره يې غوږ ته په ډېر زور سره پر تلفون ورو غورځوله چې سبا به دبهرنيو چارو په وزارت کې د پيښو په هکله خبری کوو او لازم تصميم به نيول کېږي :

او چې مخ يې راوګرځاوه نو د مخ پرېړی غوښې يې داسې تکې سرې اوښتې وی لکه د آهنګر په کوره کې سره شوی اوسپنه د مرۍ رګونه يې پړسېدلی وو - هغه نور د دغې شپې د نشو او تماشو نه ؤ - د عيش او نوش کوم محفل چې هغه نن راغوښتی ؤ ناتمام پاتې شو - بد مستو ګډونکو نکو او نڅاګرو د وضعې پر دغه ناڅاپي بدلون يو بل ته پکه او خپ خپ وکتل - او يو په بل پسې له مجلس نه ووتل . . . که څه هم په حقيقت ميخوک پوه نشول ، خو دومره يې ضرور وانګيرله چې څه ناوړه پېښه رامنځ ته شوی . . .

امين د انديښنو او چرتونو په سمندرکې د څپو په کومې کې ډوب ډوب

کيده ، خپلې هلې ځلې او مځې په سينه لاهو ورته بربېښېدی - يو وار - يې حنونړی جذبات راولنړېدل او داسې به يې وپتېيله چې له يوې مخې به بمباری کوی ، يو مخينه وژنې ته به لاس اچوی - خوك دي چې د هغه د روسي تانکونو الوتکو او . . . مقابله وکړی . . . .

انديښنو او وسوسو خوب ته نه پرېښوده - د ميز پر سر يې د ودکا له بوتل نه يودك ګيلاس په سرواړاوه ، بيا يې هم د وحشيانه طبيعت خونړی او بې جلبه واکمنه طغيان تکرار نشو - له مغزو يې د انديښنو او وسوسو زولنې بېرته نه شوی ، بل ګيلاس ته يې لاس کړ ، ستونی - ستغ په کټ وغزېد او سترګې يې پټې کړی .

* * * * *

سبا رښتی امين د بهرنيو چارو وزارت د دستوری په مانې کې حاضر ؤ ، د تالار له يو سر نه تر بله يې قدم واهه ، مؤظفين او محافظين د هغه د غير مترقبه وضعې او حرکاتو ته هک حيران وو ، او ديوې ډيرې ناوړې پېښې اټکل يې کاوه .

امين په ډيره بې صبری د انتظار ګړی شميرلې - ښی لاس يې د پتلون په جيب کې اچولی ؤ او په پوره ژړه تنګی يې په کين لاس ترل شوی ګړی ته کتل - د رنګ ساعت ته (۸) تنه عسکری صاحبمنصبان او څلور تنه ملکی خلقيان تالار ته راننوتل - امين د

ځنوا پر خلاف هغوی ته کومه خاصه پاملرنه ونه کړه - هغوی هم خپل ځانونه داسې عیار کړي وو چې د عسکری انضباط ترڅنګ یوځود خپګان او تأثر تری څرګندیده - څیر وي دیوې غیر منتظره خواشینی څرګندونه کوله، چې حق په جانب بنه یې نیولی وه - خولدی سره یې داسې ښکاروله چې د ییبنی او ستونزی د مقابلې او حل لپاره د جدی او بریالی اقدام لپاره بشپړ تیاری لری، او د خپل دننیز وار او عار د پټولو په لټه کې وو.

له معمولی او عادی پوښتنی وروسته د ستر میز شاو خوا کیناستل - د مرکزی قواو قومندان محمد دوست چې د پلان مهمه مهره وه د امین په عادی اشاره د راپور وړاندې کولو لپاره وښوریده - د ډیری بیړی او وارخطایی په حالت کې یې کاغذونه راوویستل، د کاغذونو د ترتیبولو پر وخت یې لاسونه لکه د مستی پاڼی رپیدل، له ډیری وارخطایی تری د راپور پاڼی ګډې وډې شوی وی، د شرم او ویری په فضا کې به یې پټ پټ او غلا غلا د امین خواته کتل - په سالون کې چوپه چوپتیا وه - یوازې د محمد دوست په رپیدلو لاسونو کې د کاغذ د کړپهار آواز پورته کیده چې د پاڼو د ترتیبولو کوښښ یې کاوه.

مغه د راپور په لوستلو پیل وکړ:

... خلکو د تومپکو د ویش پر وخت د ځینو ناعاقبت اندیشه مسئولینو د عجولانه اقداماتو او د ولسوال د بی کفایتۍ له امله او هم

لدی کبله چې د پلان په ترتیب او د هیئت په دله کې ځینی اشخاص په پټه کې له اشرارو سره مله وو پلان له ناکامۍ سره مخامخ شو - خلکو وسلې تښتولی او نژدی یوولس زره ټوپک یې تر لاسه کړی دی - د چک پر ولسوالۍ او د دایمیرداد په علاقداری یې برید کړی، د علاقدار او ولسوال په ګډون زموږ زیات شمیر خلقی ملګری له منځه تللی - ... مفصل راپور لا تر اوسه موږ ته ندی رارسیدلی ...

امین میز په سوک ووهه وی ویل: مانه و ویلی چې د وسلې د ویش د هیئت په ټاکنه کې باید ښه غور وشی.

محمد دوست: صاحب موږ څه خبر وو. د کروال غلام دستګیر خوشبین کاله په روسیه کې تیر کړی ارکانحربی یې ملته اخیستی. موږ څکه پری باور او داده وو، خو اوس ابتدایی راپور داسې ښیي چې د پلان په ناکامۍ او د خلکو په پاروته او ولاړیدنه کې منځه دی اغیزمن رول لوبولی دی، امین بیا هم چپل سوک له میز ته پورته تیر کړ ناستو کسان داسې وښوریدل لکه چې څوک د چاله نابیره غږ سره وریدلی وی زیاته یې کړه: نه نه، تاسی له دقت نه کار نه دی اخیستی، سهل انګاری مو کړی انقلابی !! دید او درک مو کمزوری دی. مسئولو کسانو ته باید سخته جزا ورکړه شی. حزبی انضباط او درایت !! مو له پامه غورځولی دی ...

په اوریدو نکو کې دا جرئت نه و، چې د ییبنی په اړه د-

(c) ketabton.com: The Digital Library

پخوا پر خلاف هغوی ته کومه خاصه پاملرنه ونه کړه - هغوی هم خپل ځانونه داسې عیارکړی وو چې د عسکری انضباط ترڅنګ یوډول خپګان او تأثر ترې څرګندیده - ځیر وېږ دیو یې غیر منتظره خواشیني څرګندونه کوله، چې حق په جانب بڼه یې نیولې وه - خولدې سره یې داسې ښکارو له چې د پېښې او ستونزې د مقابلې او حل لپاره د جدي او بریالي اقدام لپاره بشپړ تیاری لري، اود خپل دننیز واړ او عار د پټولو په لټه کې وو.

له معمولي او عادي پوښتنې وروسته د ستر مېز شاوخوا کیناستل- د مرکزی قواو قومندان محمد دوست چې د پلان مهمه مهره وه د امین په عادي اشاره د راپور وړاندې کولو لپاره وښوریږ- د ډیرې بیړې او وارخطایۍ په حالت کې یې کاغذونه راویستل، د کاغذونو د ترتیبولو پروخت یې لاسونه لکه د مستۍ پاڼې رپېدل، له ډیرې وارخطایۍ ترې د راپور پاڼې ګډې وډې شوې وې، د شرم او ویرې په فضا کې به یې پټ پټ او غلا غلا د امین خواته کتل- په صالون کې چوپه چوپتیا وه - یوازې د محمد دوست په رپېدونکو لاسونو کې د کاغذ د کرپهار آواز پورته کیده چې د پاڼو د ترتیبولو کوښښ یې کاوه.

هغه د راپور په لوستلو پیل وکړ:

... خلکو د تره کي د ویښ پر وخت د حفیظ ناعاقبت اندیشه مسئولیتو د عجولانه اقداماتو او د ولسوال د بې کفایتۍ له امله او هم

لدې کبله چې د پلان په ترتیب او د هیئت په دله کې ځینې اشخاص په پټه کې له اشرارو سره مله وو، پلان له ناکامۍ سره مخامخ شو- خلکو وسلې د شینتولي او نږدې ولسوالۍ نږده توپک یې تر لاسه کړې دی - د چک پر ولسوالۍ او د دایمیرداد په علاقداري یې برید کړی - د علاقدار او ولسوال په ګډون زموږ زیات شمیر خلقي ملګري له منځه تللي - ... مفصل راپور لاتر اوسه موږ ته ندی رارسیدلی ...

امین میز په سوک ووهه وې ویل: مانه ویلي چې د وسلې د ویش د هیئت په ټاکنه کې باید ښه غور وشي.

محمد دوست: صاحب موږ څه خبر وو. د ګرال غلام- دستګیر خوشبین کاله په روسیه کې تیر کړي ارکانحرب یې منلته اخیستی. موږ څه پرې باور او داده وو، خو اوس ابتدائي راپور داسې ښیي چې د پلان په ناکامۍ او د خلکو په پارونه او ولاړېدنه کې هغه هم اغیزمن رول لوبولی دی، امین بیا هم پخپل سوک له میز ته وهل تیر کړ تاسټ کسان داسې وښورېدل لکه چې څوک د چاله تا بیره غږ سره ویریدلي وي زیاته یې کړه: نه نه، تاسې له دقت نه کار نه دی اخیستی، سهل انګاری مو کړې انقلابي !! دید او درک مو کمزوري دی. مسئول کسان مو ته باید سخته جزا ورکړه شي. حزبي انضباط او درایت !! مو له پامه غورځولی دی ...

په اوریدونکو کې د جرئت نه و، چې د پېښې په اړه د-

(c) ketabton.com: The Digital Library

امین د خالت ته په رمزی او کنایي بڼه اشاره وکړه، له ځیرو او خوږمنو سرونو یې داسې بریښېده لکه چې د پېښې مسئولیت پرې دېر دروند والی کوي - د سترګو ستړګی په مېز کې ښخې وي ...

د ګواښونو، تهدیدونو او اخطارونو په ګیږ و دار کې دروستي پریکړه داسې وشوه چې په دوو ورځو کې دننه به د کوماندو نرتی هوايي قوا، ځغروالي ځلورمې قوا، بالا حصار او قرغې نه موګډ لوړ رتبه پوځې هیئت په سیمه دبرید پروګرام او نقشه تیاروي- نقشه به په ځلورم نمبر ځغروالې قوا کې د موظفو روسي مشاورینو له نظره تیروي - منظوري به یې اخلي او په عملیاتو به پیل کوي - داسې دقیق او هراړخیز عملیات چې یو اشرار هم تري ژوندي پاتې نشي .

امین پریکړه یوځل بیا د غوسې او تهدید په یوه وحشتناک انداز کې تکرار کړه او لدې سره د همدغه وړجابرانه سوز په منولو سره له ځایه پاڅېده، ناست کسان لکه فنري انسانان په دیره بیړه پورته وغورځېدل . دوتلو پروخت یې د توقع پرخلاف په نسبتاً ورو او نرمه لهجه زیاته کړه : زه تره کی صاحب ته ځم تاسې به په دېره دقیقه او موثره توګه خپل کار پر مخ بیاییٔ او ما ته به مفصل معلومات راسوئ ...

هغوی په مړو سترګو بیاځي دومره ورغبرګ کړه

چې دېر ښه صاحب !

* * * * *

دوه ورځې وروسته دځمکنیو او هوايي قواو دګډو عملیاتو پروګرام بشپړ شو او د کابل په زړه کې د ځغروالو تانکونو یو اوږد کتار وخوځېده، په پاځسرک یې خپل پولادې غابنونه ښخول او د سړک زړه یې څیراوه .

هو ! دکابل دونو، بوتونو پیاني چې څو مړه تازه ګرمي زمولولي وي - له هغه نه زیات یې د استونکنو زړونه د کمونیزم ناوړین مروړلي وو- له خیرو یې دیوه ژور خزن او اند یښنو دوک پورته کیده ...

دشیر دروازې او اسمايي غره لمنی بیا دیوی بلی خونړۍ فاجعې او ناتار شاهدې وې شاو خوا غرونو له ښاره خپله غیرتکره زامن ته داسې ږغ کړی و - چې لکه موږ چې خپل اولاد له غیبګي چي جنګل آوغوي : " ... " - د شیر پوړ کلا یو ځل بیا د وطن د آزادۍ د دښمن ځپلو ته ښینه ښینه کیده بالاحصار بیا هم دیوه بل نوي ناتار او ویاړلي مقاومت ننداری ته سترګي په لاروْ، چې چیرته بیا کوم بل نوی " کیونارۍ " راوپرځوی او کوم بل " شاشجاع " د خلکو د قهر په لمبو کې ونغاړی ...

امین د خالت ته په رمزي او کنايي بڼه اشاره وکړه ، له خېرو او خوږ مندو سرونو یې داسې برېښېده لکه چې د پېښې مسئولیت یې پر دېر درونده والي کوي - د سترګو په مېزکې ښخې وې ...

د ګواښونو ، تهدیدونو او اخطارونو په ګېږ و دار کې ورو ستی پرېکړه داسې وشوه چې په دوو ورځو کې دننه به د کوماندو ځانګړي هوایي قوا ، زغروالې ځلورمې قوا ، بالا حصار او قرغې نه مو ګډ لوړ رتبه پوځي هیئت په سیمه د برید پروګرام او نقشه تیاروي - نقشه به په ځلورم نمبر زغروالې قوا کې د مؤظفو روسي مشاورینو له نظره تیروي - منظوري به یې اخلي او په عملیاتو به پیل کوي - داسې دقیق او مراخیز عملیات چې یو اشرار هم تري ژوندي پاتې نشي .

امین پرېکړه یو ځل بیا د غوسې او تهدید په یوه وحشتناک انداز کې تکرار کړه او لدې سره د همدغه وړ جابرانه سوز په نیولو سره له ځایه پاڅېده ، ناست کسان لکه فنري انسانان په ډېره بېړه پورته وغورځېدل . د وتلو پر وخت یې د توقع پر خلاف په نسبتاً ورو او نرمه لهجه زیاته کړه : زه ترکي صاحب ته ځم تاسې به په ډېره دقیقه او مؤثره توګه خپل کار پرمخ بیایئ او ماته به مفصل معلومات راوسوئ ...

هغوی په مرو سترګو یواځې د ومره ورغبرګ کړه

چې ډېر ښه صاحب !

* * * * *

دوه ورځې وروسته د ځمکنیو او هوایي قواو د ګډو عملیاتو پروګرام بشپړ شو او د کابل په زړه کې د زغروالو ټانکونو یو اوږد کتار وخوځېده ، په پاڅېږ کې یې خپل پولادي غاښونه ښخول او د سړک زړه یې څیراوه .

هو ! د کابل د ونو ، بوټو پاڼي چې څو مره تازه ګرمی زمولولي وي - له هغه نه زیات یې د استو ګنو زړونه د کمونیزم نا وړين مړوړلي وو - له خېرو یې ډیوه ژور خزن او اند یښنو د وک پورته کیده ...

د شیر دروازي او اسمايي غرو لمنې بیا د یوي بلې خونړۍ فاجعې او ناتار شاهدي وي شاو خوا غرونو له بناره خپله غیږ تنګه راتاو کړې وه - او داسې ښي په خپله غیږ کې نیولې وُ لکه مور چې خپل اولاد له چپا دښمن او وحشي نه پټوي ، د شیر پور کلا یو ځل بیا د وطن د آزادۍ د دښمن ځپلو ته ننیه ننینه کیده بالاحصار بیا هم د یوه بل نوي ناتار او ویاړلې مقاومت ننداري ته سترګې په لار وُ ، چې چېرته بیا کوم بل نوي « کمیونارې » راو پرځوي او کوم بل « شاه شجاع » د خلکو د قهر په لمبو کې ونغاړي ...

زاړه ښار بيا د خپلو تيرو وياړونو په ياد ولو سره د يو بل « مکناتن »
د خيګر خيرولو ته نوي « اکبران » راوړاندي
کول ...

تنګيو مونږ ی هم خپلې زامی تسينګولی چې څوك بل « برائيډن »
تری نيم ژواندی ونه وځی ...

د زرنګار پارك غونډی بيا د هيواد د اسلامی نهضت د سرتيرو
دتکبير ملکوتی آوازته غوږ نيولی و . - او د استعمار - کمونيزم
فساد او استبداد پرخلاف يې د مبارزی تير پلونه ديوه نوی قيام او خوځښت
مخی ته په خپله سينه کې راتازه کول .

کابل پوهنتون بيا د اسلامی نهضت د مبارزو يادونه راسپړل
لاری او واټونو ديوه نوی وياړمن او بی سياله خوځښت په مينه د هيواد
د تيرو وياړونو او انګيښتونو کرښې په شننه کولی .

په همدغه ورځ يوه زړه بوږنوونکی او دوح ړپړوونکی حالت کې
د کابل له زړه نه ، د ايمان پرتکيه د پاځيدلی ولس د انقلابی هود ، اتلو
الوحماسو او وياړونو دتکوين لپاره د تاتکونو او توپونو يو اوږد کتار
خپله لاره وهله او هلته .....

... او هلته چې الله اکبر نارو د تيارو زړونه څيرل

د سپوږمۍ په تته رڼا کې د ستورو له ستړ ککونو سره د زړو ياړونو
لکه ديوه بختور زيری انګازې خپرولی . - د کوليو په پلوشو کې د يو نيکمرغه
ارژغونده سبا وږونو ښی ځليدلې - او په هغه تياره کې د مردکيو د
رڼا کرښې د کفر او کمونيزم د تورې تروږمۍ د زړه څيرلو ته بيخي
روته ښکاريدې .

هغه
ولسوالي فتح شوی ده ، هغه دوړی او وحشت مرکزونه
پرونی ويروونکی بند نلري . د زندان زنځيري ماتې شويدي او وحشتونو

PROPERTY OF ACKU 5657

زاړه ښار بیا د خپلو تیرو ویاړونو په یاد ولو سره د یوبل „مکناتن"
د ځیګر څیرولو ته نوي « اکبران » راوړاندې
کول . . .

تنګیو مورې هم خپلې زامې تمینګولې چې څوک بل « براتیډن »
ترې نیم ژواندی ونه وځی . . .

د زرنګار پارک عوندی بیا د هیواد د اسلامی نهضت د سرتیرو
د تکبیر ملکوتی آواز ته غوږ نیولی و . . او د استعمار - کمونیزم
فساد او استبداد پر خلاف یې د مبارزی تیر پلونه دیوه نوی قیام او خوځښت
مخی ته په خپله سینه کې را تازه کول .

کابل پوهنتون بیا د اسلامی نهضت د مبارزو یادونه راسپړل
لارو او واټونو دیوه نوی ویاړمن او بی سیاله خوځښت په مینه د هیواد
د تیرو ویاړونو او ارمانونو کرښی په ښنه کولی .

په همدغه ورځ یوه زړه بوږنوونکی او دوح ټپوونکی حالت کې
د کابل له زړه نه ، د ایمان پر تکیه د پاخیدلی ولس د انقلابی هود ، اتلو
الوحماسو او ویاړونو د تکونی لپاره د ټانکونو او توپونو یو اوږد کتار
خپله لار وهله او هلته . . . . .

. . . او هلته چې الله اکبر نارو د تیارو زړونه څیرل

د سپوږمی په تته رڼا کې د ستورو له ستړکو نه سره د زړو باړونو
لکه د یوه بختور زیری انګازې خپرولی . د کولیو په پلوشو کې د یوه نیکمرغه
او ژغورونده سباوون نښی ځلیدلې . او په هغه تیاره کې د مرد کیو د
رڼا کرښې د کفر او کمونیزم د تورې تروږمی د زړه څیرلو ته بیخې
ورته ښکاریدې .

ولسوالي فتح شوې ده ، هغه دویرې او وحشت مرکزونه
پروت ویرونکی بند نلري . د زندان زنځیرې ماتې شویدي او وحشتونو

PROPERTY OF ACKU 5657
(c) ketabton.com: The Digital Library

او څوونو ته خپله کره باځکرېده.

د غره سهار رغانو د بڼ وختې د ونو په څانګو کې د خوشالۍ
د اتڼ نغمې پرته کړې وې - په دې سرور او وجد کې له یوه ښاخ
نه بل ته ټوپ کړ - د اسې شور او زوږ یې جوړ کړی و، لکه چې د توله
عمر له پاره همدا نن ترانې غږوي او د زړه غوټې پرانیزي.

د دغه ګهیځ سپیده چاره بل ډول و - درونده او هیبتناک.
خوځون و او اروا پالونکې.

د سهار د (الله اکبر) غږ او لړزوونکي غږ داسې
خوندور لګیده لکه چې د سړي په زړه او روح کې نښتي، ویښ
زړونه یې لا بیداروله - جذبې او ولولې یې نوې هم راپاروله او تونده ی
کوله.

د دغه سهار د لمر ځرک ځلنده او طلایي پلوشې له بل هر
وخت نه بریښنده وې او ورڅخه د لمر ځیږي د دښمن توره زړونه
ښیلي وو او د آزادۍ او بریالیتوب مقاومت د پیل او دوام کرښې
یې انځور کړې وې.

د غه سهار له بل سهار نه په خوا ډیات توپیر سره پیل
شو - ستړي یې بل ته د ویلو د پرځاړل اړنوې د بې ناولۍ ارزونه
سپرلو ته لیکه کړې وه؛ په شوندو او ژبو د څرګندولو د پېر نوې
او مینه ناکې خبرې ګرځیدې.

ACKU

سینه نن مرام یون ته کاوه څکنو څرو څپوپې په دې تیره او بې صبره
له یو بل سره تندي جنګول.

د سیند د اروغاړوته د تک دنک چنارونه لکه وسله وال
سپاهیان د دفاع او مقابلې لپاره تیار سي ولاړ وو.

د بریښنا د نابریکې په نهر کې کبانو د اوبو له تل نه د نن
ورځې د یادونې سندارې ته پرله پسې غوټې راوهلې.

د خلکو له خبرو یو دول مینه ناک هیبت او صلابت
ځلیده - لیرې نه داپرون د آبله ورخ موچې همدغه وکړې لیدل
او نن موله نظره تیرول د بې زیات تغییر ترې بریښیده.

پروڼ چې یوه بڅکي پر اوږه بیل او کلنګ و او وچو شونډو
او سپیره مخ یې د بدې ورځې تصویر وړاندې کاوه، نن یې پر اوږه
یوه نوې بړې د ایماني پرتم او ځواک سندره ښیلوله شیرې یې له
یوه اوږده غموونکي انتظار وروسته د یوه فاتح وصال وړاسګې
ځلیدې.

نه وروونکې سندار وه - پاروونکې سندار او مینه ماتوونکې.
زړونه باغ باغ وو او بدنونه له خوښۍ او ولولو په جامو کې نه ځایېدل
تابه ویل په کاشناتو کې له یوې مخې ساه او روح پوکلی شوی - له هرې
تیرې هر کمر - هرې څانګې او هرې پاڼې د آزادۍ او خوځښت
ترانې زمزمه کیدې او چې د سیند د څپو آواز به د زړکو له غاړو

او څوړو نو خپله کډه بار کړېده.

دغه سهار ماښام دي، وختي د ونو په څانګو کي د خوشالي د اتڼ نغمې پورته کړې وي - په ډېر سرور او وجد يې له يوه ښاخ نه بل ته ټوپ کړ - د دې شور او زوږ يې جوړ کړی و، لکه چې د ټول عمر له پاره همدا نن ترانې غږوي او د زړه غوټې پرانيزي.

د دغه ګهيځ سپيده چاوده بل ډول و - درونه او هيبتناک، خوځون و او ارواپالونکی.

نن سهار د (الله اکبر) غږ او لړزوونکی غږ داسې خوندور لګېده لکه چې د سړي په زړه او ګوتو نښلي، ويښ زړونه يې لا بيدارول - جذبې او ولولې يې نورې هم راپارولې او ژوندۍ کولې.

د هغه سهار د لمر ځرک ځلنده او طلايي پلوشې له بل هر وخت نه بريښنده او ورنګينې وي - د لمر ځرکې د دښمن تور زړونه ځيرولي وو او د آزادۍ او بريال مقاومت د پيل او دوام کرښې يې انځور کړې وې.

دغه سهار له بل هر سهار نه په خوراښايست توپير سره پيل شو - ستر کي يې بل ته د ويلو د ډېر څه لرل او زړونې د ډېر ناويلي رازونه سپړلو ته ليکه کړي وو، په شوندو او ژبو د څرګندولو د ډېرې نوې او مينه ناکې خبرې کړځېدې.

ACIKU

سيند نن ارام يون نه کاوه ځکه خوڅپو يې په ډېره تيزۍ او بې صبرۍ له يو بل سره تندي جنګول.

د سيند د وارو غاړو ته د ټک د ټک چنارونه لکه وسله وال سپاهيان د دفاع او مقابلې لپاره تيار سڅ ولاړ وو.

د بريښنا د فابريکې په نهر کي کبانو داوبو له تل نه د نن ورځې د يادونې ننداري ته پرله پسې غوټې راوهلې.

د خلکو له ځېرو يو ډول مينه ناک هيبت او صلابت ځليده - ليرې نه د اپروڼ و آبله ورخ موچي همدغه وکړي ليدل او نن مو له نظره تيرول د ډېر زيات تغيير ترې بريښېده.

پرون چې د يوه بزکي پر اوږه بيل او کلنګ و او وچو شونډو او سپين مخ يې د بدې ورځې تصوير وړاندې کاوه، نن يې پر اوږه يوه توره بېرې د ايماني پرتم او ځواک ننداره ښيېله او له څېرې يې له يوه اوږده غموونکي انتظار وروسته د يوه فاتح وصال وړانګې ځليدې.

زړه وروونکي ننداره وه - پاروونکي ننداره او مينه ماتوونکې - زړونه باغ باغ وو او بدنونه له خوښۍ او ولولو په جامو کي نه ځايېدل تا به ويل په کاشانو کي له يوې مخې ساه او روح پو کلې شوی - له هرې تيږې هر ګمر - هرې څانګې او هرې پاڼې د آزادۍ او خوځښت ترانې زمزمه کيدې او چې د سيند د څپو آواز به د زړکو له غاړو

(c) ketabton.com: The Digital Library

اود کوم مجاهد دخونبه لمرشلیک سره غبرګې شوې نو د غولي
دخونړه کودتا دیوه یونیم کال په نړه پروت زنګ یې له یوې مخې
لیرې کاوه .

مجاهدینو په نیول شویو موټرونو کې د سیمې یوې او بلې
برخې ته د وسلو، د داو له پاره د تکبیر له ملکوتي او کفر ځپوونکو
نارو سره داسې یو هیجان جوړ کړی و ، چې سړي فکر کاوه
ځمکه ـ غرونه او کمرونه لړزیږي او خوځیږي .

د مجاهدینو له سترګو نه د امیدونو ـ خوښیو ـ تحرک
او نشاط دیوه دروند امواج څلیده ـ له سترګو مینه ـ له زړونو امیدونه
او له زړونه او له متو قوت او مهابت وریده .

مجاهدینو په خپل ایماني او روحي ځواک او پیاوړتیا
ویاړیدل او د خپلو سوبو او برلاسیو په هنداره کې یې دیوه ملي غروره
لارې په نښه کولې .

د مجاهدینو مشران د سیمې د امنیت او کنټرول له پاره
راغونډ وو، تا به ویل جاې یې په وسپنو پټې دي - ټوپک به یې پر
زنګون ایښی و او له کارتوسو ډک کتارونو یې د لمر له وړانګو سره
پر یښنا یږو شغلې شیندلې، څیرو یې د ایماني پرتم او عظمت ځلیندګي
کوله - د تیرو یادونو زاړه او کل پلوته یې راتازه کول - د تیرو ویاړمن تاریخ
تلپاته ویاړونه یې راسپړل او د خپل ولس د تورې او سرلوړۍ دنګ

دنګ شلي یې ودانول .

د تهمانو شملې پورته وې - د ننګ څادرونه خواره وو
د پت پټکي په سرونو مل ول پراته وو - او له عقابي سره سترګو
یې دیوه ژور او شاهیني لید جولان بریښیده تا به ویل چې اخر سري د محمد جان خان
روح غزیدلی هغه راژوندی شوی او د ازادۍ د قافلې په مخ کې د خپلو ونیو دیوه بلوي.
دلته مشران په خپلو کې سره جرګه وو - په پوره داد او باور
یې د پیښو په هکله د یو بل خبرې او نظریات اوریدل او د خپل اسلامي
بصیرت، ولسي تجربو او پوهې په رڼا کې یې غوڅې پریکړې او څرګندونې
وړاندې کولې .

دوه، درې ګروپونه په بېلا بېلو برخو کې د تښتېدلو
خلقیانو او جاسوسانو په لټه کې وو - یو ځاله که داني نه را ایستلی - بل
به یې د وچې رشتې د دلیو له منځه راولاړ کړی و، څفه دریم یې له
کلاشینکوف سره د تیښتې پر وخت نیولی و - او همدا رنګه نور یې هم
بې یو له پټو ځایونو راروان کړي وو .

مشران ناست وو - لږ اخوا ورته وسله وال سړي تیاري
ولاړ وو او په انقلابي ویښتابه سمبال . - او د جهادي بیدارۍ او
لید په روحیه ځلاکمن .

مشرانو د یو بل خبرې واوریدې ، سلا مشورې یې سره
وکړې او په ګډه یې لومړني تدابیر ونیول او د اسلامي انقلابي
شورا تشکیل اعلان کړ:

اود کوم مجاهد دخوښې له شلیک سره غبرګې شوې نو د غوږ
دخونړۍ کودتا دیوه یونیم کال په نړه پروت زنګ یې له یوې مخې
لیرې کاوه .

مجاهدینو په نیول شویو موټرونو کې د سیمې یوې او بلې
برخې ته دوکړو د داو له پاره د تکبیر له ملکوتي او کفر ځپوونکو
نارو سره داسې یو هیجان جوړ کړی و ، چې سړي فکر کاوه
ځمکه - غرونه او کمرونه لړزیږي او خوځیږي .

د مجاهدینو له سترګو نه د امیدونو - خوښیو - تحرک
او نشاط یوه درونه امواج ځلیده . له سترګو مینه - له زړونو امیدونه
او له زړونو نه او له متو قوت او مهابت وریده .

مجاهدین په خپل ایماني او روحي ځواک او پیاوړتیا
ویاړېدل او د خپلو سوبو او بریالیتوبو په هنداره کې یې د یوه ملي غرور
لارې په نښه کولې .

د مجاهدینو مشران د سیمې د امنیت او کنترول له پاره
راغونډ شول . تا به ویل چاې یې په وسپنو پټې دي - ټوپک به یې پر
ښکون ایښی و او له کارتوسو ډک کتارونو یې د ملې له ورانګو سره
یو ښکلا یې شغلي شیندلې ، حیثیت د ایماني پرتم او عظمت ښکارندګي
کوله - د تیرو یادونو زړه او کل پلوشه یې راتاوه کول - د تیرو ویاړونو تاریخ
تلپاتنه ویاړونه یې راسپړل او د خپل ولس د توري او سرلوړي دنګ

دنګ ځلي یې ودانول .

د قهرمانانو شملې پورته وې - دننګ شادرونه خواره وو
د پټ پټکي په سرونو مل مل پرانه وو - او له عقابي سترګو
یې دیوه ژور او شاهیني لید جولان برېښیده تا به ویل چې د څو به اغړ سري د محمد جان خان
روح غزیدلی هغه راژوندی شوی او د ازادۍ د قافلې په مخکې د خپلو ویښو د یو هڅولو
دلته مشران په خپلو کې سره جرګه وو - په پوره داد او باور
یې د پېښو په هکله د یو بل خبرې او نظریات اوریدل او د خپل اسلامي
بصیرت ، ولسي تجربې او پوهې په رڼا کې یې غوڅې پریکړې او ځرګندونې
وړاندې کولې .

دوه ، درې کروپونه په بېلا بېلو برخو کې د تښتیدلو
خلقیانو او جاسوسانو په لته کې وو - ځینې له کاه دانې نه را ایستلي - بل
به یې دوچې رشتې د دلیو له منځه راولاړ کړي و ، هغه دریم یې له
کلاشینکوف سره د تیښتې پروخت نیولی و - او همدا رنګه نورې هم
یو یو له پټو ځایونو راوړان کړي وو .

مشران ناست وو - لږ اخوا ورته وسله وال سړي تیاری
ولاړ وو او په انقلابي ویښتابه سمبال - او د جهادي بیداره او
لید په روحیه ځواکمن .

مشرانو د یو بل خبرې واوریدې ، سلا مشورې یې سره
وکړې او په ګډه یې لومړني تدابیر ونیول او د اسلامي انقلابي
شورا تشکیل اعلان کړ :

(c) ketabton.com: The Digital Library

عبدالکبیر د اسلامي انقلابي شورا مشر .
محمد منیر اخندزاده د اسلامي انقلابي شورا مرستیال .
ډګروال ارکاغرب غلام دستګیر نظامي قوماندان .
حاجي محمد امان - ملک امیرخان - ملک خانصاحب - ملک غلام حید ر
او . . . . دغږو په توکه

پیـــــــه غه اسلامي او انقلابي شورا کې راغونډ او د سیمې او مجاهدینو
قیادت ورته سپارل شو .

که ووایم چې د یوه مقتدر حکومت بنسټ یې کیښود مبالغه به نه وي .

قضایي څانګه - د امنیت څانګه - د وعظ او تبلیغ له پاره د علما و څانګه او دغسې د نورو څانګو هستي کیښودل شوې .
د غلته سړي ته ثابتیږي چې د ولس له منځه را ولاړ شوی قوت

کولی شي د دېرو مشهورو سیاست پوهانو - او هغو کسانو نه چې په سیاست او سیاسي مانورو کې یې د ېرې خولې بهولې وې او بوساړې وخېږي او بریمن . او داسي کړنې وکاړي او په نښه کړي چې د دېرو سیاسیونو د عمرونو هلې ځلې نشي ورته رسیدای . په رښتیا هم چې " ملتونه له سیاستمدارانو نه هوښیار دي او د حالاتو په نبض پوه . "

هلته د عصر د مدني تکنالوژۍ او عصري تخنیک په نشه مستو او د جهاني سیاست د دپلو ماسۍ متخصصین ، د کې جي بي د شیطنت او سیاسي تزویر په بتۍ کې پخو شوو کارپوهانو ، جنرالانو سیاسیونو او دیپلوماتانو دخپلې غلامانه بقا او د خپل مستکبر بادار په لاربنوونه د ولسونو له منځه وړلو او د خپل ناروا تسلط د دوام په خاطر د کمپیوټر د عصر په سیورۍ کې پلانونه جوړول
او دلته یو بېوزلي - ځپل شوي - او اسکېرلي ولس او مشرانو یې د خپل ایماني بصیرت او ولسي تجربې او اسلامي پوهې په رڼا کې د حق د سنګرونو د لا پوخوالي اوږي د لاری یوون کاوه
هلته د ټانک - توپ - او بمونو د قوت په خمار کې د منظم عسکري انضباط - یونیفورم - لباس - تاکتیک - ستراتیژۍ او فن ماهران لګیا وو .
او دلته په ولسي جامو کې د خادن او درانه پټکي او لوړې شملې خاوندان .
هلته ټانک ، - برق او اور .
دلته ایمان ، جذبه او احساس .
د خلقیانو او جاسوسانو بندیان یو یو راوستل شول پوښتنې او ګروېږنې ترې وشوې او هر یوه ته د هغه د ګناه مطابق جزا کاني ورکول شوې .

عبدالکبیر د اسلامي انقلابي شورا مشر .
محمد منیر اخندزاده د اسلامي انقلابي شورا مرستیال .
ډګروال ارکان حرب غلام دستګیر نظامي قوماندان .
حاجي محمد امان - ملک امیرخان - ملک خانصاحب - ملک غلام حید ر

او . . . . دغه ډول په توګه

پــــــــد غه اسلامي او انقلابي شورا کې راغونډ او د سیمې او مجاهدینو
قیادت ورسپارل شو .

که ووایم چې دیوه مقتدر حکومت بنسټ یې کیښود مبالغه
به نه وي .

قضایي څانګه - د امنیت څانګه - دوعظ او تبلیغ له پاره د
علما و څانګه او د غسې د نورو څانګو هستې کیښودل شوې .
د غلته سرې ته ثابته وي چې د رلس له منځه را ولاړېدونکی قوت

کولی شي د دېرو مشهورو سیاست پوهانو - او هغو کسانو نه چې په
سیاست او سیاسي مانورو کې یې ډېرې خولې بهولې دي بویالي
وخېژي او بریمن . او داسې کړنې وکاري او په نښه کړي چې د ډېرو
سیاسیونو د عمرونو هلې ځلې نشي ورته رسیدلی . په رښتیا
هم چې « ملتونه له سیاستمدارانو نه هوښیار دي اود حالاتو
په نبض پوه .»

ملت د عصر د مدني تکنالوژۍ او عصري تخنیک په نشه
مستوا او د جهاني سیاست د د پلو ماسیه متخصصین ، د کې جي بي
د شیطنت او سیاسي تزویر په بټۍ کې پخوشوو کارپوهانو جنرالانو
سیاسیونو او دیپلوماتانو د خپلې غلامانه بقا او د خپل مستکبر بادار په
لاربنوونه د ولسونو له منځه وړلو او د خپل ناروا تسلط د دوام په خاطر
د کمپیوټر د عصر په سیوری کې پلانونه جوړول
او دلته یو بیوزلي - ځپل شوي - او اسکېرلي ولس او مشرانو
یې د خپل ایماني بصیرت او ولسي تجربې او اسلامي پوهې په رڼا کې
د حق د دښمنانو د لا پوخوالي اوږي د لاروړ یون کاوه
ملت د ټانک - توپ - او بمونو د قوت په څنګ کې د منظم
عسکري انضباط - یونیفورم - لباس - تاکتیک - ستراتیژۍ او فن
ماهران لګیا وو .
او دلته په ولسي جامو کې د خادر او درانه پټکي او لوړې شملې
خاوندان .
ملت ټانک ، - بمرق اوای .
دلته ایمان ، جذبه او احساس .
د خلقیانو او جاسوسانو بندیان یو یو راوستل شول پوښتنې
او ګروېږني ترې وشوې او هر یوه ته د هغه د ګناه مطابق جزا کانې
ورکړل شوې .

د مجاهدینو کروپونه دیکې د دفاع او ساتنې لپاره غونډه کړي شول - د ایماني ولولو او انتقامي جذبو په تو پانکې د تکبیر د اروا پالونکو نارو په پیلامه وخوځېدل - د لارې په اوږدو کې د خلکو له خوا د زنده باد او تکبیر په نارو بدرګه کېدل - د کلو ماشومانو به وړیسې د تکبیر نارې غبرګې کړې - سپین ږږو ښځو به ځای پرځای د شکران او دعاګانو په نثارولو پالل - بوډاګانو به د تشجیع او حمیت په ډرنو کلماتو ستایل .

دغو کروپونو د سیمې د ساتنې په لارکې د سنګرونو د جوړولو له پاره لازم ځایونه او ستراتیژیکي برخې لټولې او د سنګرنیولو کړنې یې په نښه کولې .

د هیواد هره برخه او هره کته د افغانانو له پاره طبیعي سنګر دی - کرښکونه د د ښمن د ځپلو کندې دي - هر کمر یو پوخ سنګر دی او هره تیږه یو نه ړنګیدونکی مورچل - هره تره د غلیم د وینو تږې ده او هر خوړ د دښمنو د کړکرېږو د رغړیدو لیوال - څومره زړه وړونکی او بوږنوونکی منظر دی چې د ایماني جذبو او ولولو ښداره د خدای د سرتیرو بندګانو له ښیرو وبریښي - له زړونو د ایمان د عشق او شور هنګامې پورته شي - له سترګو یې د پیاوړتوب او ځواک دولت سرهسک کړي - له سترګو یې د ایماني پرتم بریښنا وپرقیږي د فکر په ساحه کې یې یواځې د خدای (ج) په لارکې د قربانۍ تلوسه ولړزیږي او په مغزو

کې یې د جهاد کفرځپونکی او آزادي ښوونکی روح راوپاریږي او په حرکت یې راولي - نور ژوند او مرګ دواړه ورته یوه معنا غوره کړي په دغه لارکې مرګ هم د ژوند مفهوم او دوام نوم وګڼي - ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی .

او څومره هیښ کوونکی دی هغه منظر چې پنځ لاس د دښمن [پروسپیژو] او برجودو بارکونو او پخو تأسیساتو ورو خیژي - د کولیو باران او د اورلمبې ډکې خښی ژناوږلي او د خپلې توری د عظمت توغ اوچت کړي لو وې ړیوي - څومره د ادمنده هغه صحنې چې یو ولس - یو بیوزلی ولس یو بې اسرې ولس دیوه داسې په ځان مغرور او له مادي اړخه ځواکمن طاقت پروراندې وسله راپورته کا چې تر شایي د نړۍ د ير ستراوډير لوی شیطاني [او استعماري] قدرت ولاړ دی - خو دغه مستضعف ولس راولاړ شي - یون پیل کړي - د خوځښت لاره خپله کړي - وړاندې - غورځنګونه شروکړي - فتح او سوبې یې په برخه شي - حماسې وزیږوي - کارنامې رامنځ ته کړي په نړۍ کې پر استکبار د استضعاف د برې او پر مستکبرینو د مستضعفینو د برلاسي ژوندۍ بیلګې وځلوي او په تولنیزو کې یو تاریخ جوړوونکی دوران رهبري کړي .

ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی - او مسلمان شهادت ابدي او سرلوړی ژوندګڼي - هغه ته ژوند او مرګ یوه معنا لري - د حق په لارکې مرګ د ژوند د وهم [تر لیلاق] نوم بولي ځکه چې د مسلمان ژوند عقیده ده او جهاد .

د مجاهدینو کروپونه دیجې د دفاع او ساتنې لپاره غوره کړي شول - د ایماني ولولو او انتقامي جذبو په تو پانو د تکبیر د اروا پالونکو نارو په پیلامه وخوځېدل - د لارې په اوږدو کې د خلکو له خوا د زنده باد او تکبیر په نارو بدرګه کېدل - د کلوماشومانو به و ریښمي د تکبیر ناري غبرګې کړې - سپین سرو ښځو به ځای پر ځای د شکران او دعا ګانو په نشاروالو پالل - بوډاګانو به د تشجیع او حمیت په د رنو کلماتو ستایل .

دغو کروپونو د سیمې د ساتنې په لارکې د سنګرونو د جوړولو له پاره لازم ځایونه او ستراتیژیکي برخې لټولې او د سنګر نیولو کوښښ یې په ښه توګه کوو .

د هېواد هر برخه او هره ګوټه د افغانانو له پاره طبیعي سنګر دی - کرنګو نه د دښمن د ځپلو کندې دي - هر کمر یو پوخ سنګر دی او هره تېږه یو نه ړنګېدونکی مورچل - هره تره د غلیم د وینو تږې ده او هر خوړ د دښمنو د کسکرو د رغړیدو لیوال - خو مره زړه ورونکی او نندارې منظر دی چې د ایماني جذبو او ولولو نندارې د خدای د سرتېرو بندګانو له ښيرو و بربېښي - له زړونو د ایمان د عشق او شور هنګامې پورته شي - له سترګو یې د پیاوړتوب او ځواک د ولګ سرهسک کړي - له سترګو یې د ایماني پرتم بریښنا وپرقیږي د فکر په ساحه کې یې یراڅې د خدای (ج) په لارکې د قربانۍ تلوسه ولړزیږي او په مغزو

کې یې د جهاد کفن ځپونکې او آزادي بښونکي روح راپاریږي او په حرکت یې راولي - نو ژوند او مرګ دواړه ورته یو معنا غوره کړي پدغه لار کې مرګ هم د ژوند مفهوم او دوام نوم وګټي - ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی .

اوخو مره هېښونکې دی هغه منظر چې پنځلس د دښمن [پروسپېزو] او برجونو بارکونو او پخو تأسیساتو ورو خېژي - د کولیو باران او د اورلمبو ځلېدل ترا وریلې او د خپلې تورې د عظمت نوغ اوچت کړي او وبې ربوي - خو مره دادمنده هغه صحنې چې یو ولس - یو بیوزلی ولس یو بې اسرې ولس دیو داسې په ځان مغرور او له مادي اڅخه ځواکمن طاقت پروړاندې وسله راپورته کا چې تر شایې د نړیوال ستراواډېر لوی شیطاني [او استعماري] اقتدرت ولاړ دی - خو د غه مستضعف ولس راولاړ شي - یون پیل کړي - د خو ځښت لارخپله کړي - ودانګي - غورځنګونه شروع کړي - فتح او سوبې یې په برخه شي - حماسې وزیږوي - کارنامې رامنځ ته کړي په نړۍ کې پر استکبار د استضعاف د بري او پر مستکبرینو د مستضعفینو د برلاسي ژوندۍ بیلګې وځلوي او په تولنیزې کې تاریخ جوړونکې دوران رهبري کړي .

ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی - او مسلمان شهادت ابدي او سرلوړی ژوند ګڼي هغه ته ژوند او مرګ یو معنا لري - د حق په لارکې مرګ د ژوند دوهم [تسلسل] نوم بولي ځکه چې د مسلمان ژوند عقیده دی او جهاد .

... او یو ځل بیا ترتوپان وراندې چوپتیا خوره شوه !

د هلیکوپترونو په بدرګه تانکونو په ډېره تیزه پرڅانه سړک خپلې پولادي ژامې ښخولې . د مخابرې د ماشین موظف په ډېر اضطراب او هیجاني حالت کې له مرکز سره د شفرونو په ژبه خبرې کولې ؛ پس تندي یې د حالاتو د مقابلې هیبت د خولو کړې ووېې لیکې ایستلې وې چې د ډېرو په ځیرو کې یې لارې جوړولې .

د زغرو والو شوبلو عسکر د مقابلې وېرې له بل هر خیال او سوچ نه بېغمه کړي وو . د مغو د مغزو په دایره کې د توپک د ډز او د ګولې د لمبو کړیښو یکنواخته او ستومانوونکې زلزلې جوړه کړې وه .

د یوه مجاهد د غټ پټکي ، د کارتوسو د رک کمربند او د ټوپک خوږې شپېلۍ په هغه خپل ځیګرته ځېرمه لیدله - او پر ماشه ایښې ګوتې په هره لحظه د هغه د زړه مزي راسستول ، د ډېر دخوب احساس او دورو ، کړدوېنو یې خولې لکه د زهرو تزځي کړې وې .

د توپ د وېرې او سپېرې د بنتې د ډوه لاپ پرس چې پخوا به لمه غمو یکړنګ پوښلې وه او د شمال له وږموړ سره په ډغمو ښې لکه دیوه مستانه اتڼ چې یوه بله خوا خوځیدې خو ترخلقې وحشت ورو وسته دا دبنته تر اوسه شاپه پرته ده .

دلته د تانکونو او توپونو اورند کتار پنډ شو او هلیکوپترو پرې د پاسه وزرونه وغړول .

اوس نو د مقابلې میدان رانودې ؤ - پل په پل د یوې خونړۍ جګړې مرکونې نندارې ترسترګو کیده .

اوس نو ښایېدله چې د تانکونو او الوتکو تر اور لاندې هر څه نینه شوي وای - هغوی باید خپلې وسلې راټولې کړې او ولسوالۍ یې پرېته فعاله کړې وای د خپلو وژل شوو کمونستو ملګرو په بدل کې یې ډېر سرونه د تانکونو په پښو کې رغړولي وای .

دلته یو ځل بیا لوی رتبه صاحبمنصبانو نظامي میتنګ جوړ کړ - ځموږ ته یې د سپي نقشې وغړېدې - څو ځایونه په ګوته کړای شول . دوه درې ځایونه نور هم په نښه شول - یو ځل بیا هر څه له سره وکتل شول .

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او بیا ځل بیا ترتوپان ورانډې چوپتیا خوره شوه!

د هلیکوپترونو په بدرګه ټانکونو په ډېره تیزۍ پر ښاخه سرک خپلې پولادي ځانې ښخولې. د مخابرې د ماشین موظف په ډېر اضطراب او هیجاني حالت کې له مرکزسره د شفرونو په ژبه خبرې کولې؛ پس تندې یې د حالاتو د مقابلې هیبت د خولو کړې وربې لیکې ایستلې وې چې د ورو په خېرو کې یې لاړې جوړولې.

د زغره والو شوبلو عسکر د مقابلې ویرې له ډېر خیال او سوچ نه ښخه کړې وو. د مغو د مغزو په دایره کې د توپک د ډز او د ګولیو د لمبو کرښو یکنواخته او ستومانوونکې زلزله جوړه کړې وه.

د یوه مجاهد د غږ پتکی، د کارتوس رک کمربند او د ټوپک خوږې شپیلۍ به هغه خپل ځیګرته خبرمه لیدله - او پر ماشه ایښې ګوتې به هره لحظه هغه د زړه مزي راسستول، د ډز د خوب احساس او د ورو، کړدونو یې خولې لکه د زهرو ترخې کړې وې.

د توپ د وېرې او سپېرې د بنتې د دوه لارې پرسر چې پخوا به لمه غمو یکړنګ پوښلې وه او د شمال له ورموسره په دغم وشنې لکه دیوه مستانه اتن چې یوه سبله خوځېدې خو ترخلقي وحشت وروسته دا دبنته تر اوسه شاپه پرته ده.

دلته د ټانکونو او توپونو ابرد کتار پنډ شو او هلیکوپترو پرې د پاسه وزر وزر وغوړول.

اوس نو د مقابلې میدان رانودې و- پل په پل د یوې خونړۍ جګړې مرکونې ننداره ترسترګو سترګو کېده.

او س نو ښایېدله چې د ټانکونو او الوتکو تر او رلاندې هرڅه نینه شوی وای - هغوی باید خپلې وسلې راټولې کړې او ولسوالۍ یې بېرته فعاله کړې وای د خپلو وژل شوو کمونستو ملګرو په بدل کې یې ډېر سرونه د ټانکونو په پښو کې رغړولي وای.

دلته یوځل بیا لوړ رتبه صاحبمنصبانو نظامي میټنګ جوړ کړ- مخونو ته یې د سیمې نقشې وغوړېدې - څو ځایونه په ګوته کړای شول. دوه درې ځایونه نور هم په نښه شول - یوځل بیا هرڅه له سره وکتل شول

د هرځین جاج واخیستل شو- د دښمن د غرونو بیا پوره شول ، د خیرت راپورونه تبادله شول ، د وړاندې تګ خبرې شوې او د تیارۍ او حرکت وروستی اطلاع ورکړه شوه .

هلیکوپترو له پاخه سړك نه د خام سړك لورې ونیو- ټانکونو هم له خام سړك نه د دوړو بربوکه راپورته او پر دوږې پیل وکړ ، ګرده لارې یوې او بلې خواته دزې کولې - د صاحب منصبانو پرخوځندو بریتونو د تورو دوړو پردې پرېوتې بل پسې غوړېدې او د خولو لیکو پرې له یوې او بلې خوا لکه ورسره نقشې لیکې ایستلې   داسې لکه چې پرخېړو یې د سیمې د نقشې کرښې کښل شوې وي او یا یې د دوی د رسوایۍ او ماتې لارې په نښه کړې وي

د پولادو اوسپنو مقابله پیل شوه د ایمان او اوسپنې د غره ونښته .

ګولۍ وچلېدې - ټانکونه وغورېدل - الوتکې وغرمبېدې او اورونه ورېدل .

د یوې خوا وسله یوازې ټوپک ؤ او د بلې خوا درانه اتومات ټوپونه ټانکونه ، بمونه ، الوتکې او . . .

جنګ ونښت او بشپړ تود روان ؤ ، مجاهدینو د کمرو شاته سنګرونه نیولي ؤ ، په ډېر احتیاط او باور یې ډزې کولې ، داسې چې کارتوس یې باید بېځایه ونه لګېږي - دوهم دقت به یې کاوه او داسې ځای به یې

کوت لکه چې په ګولۍ یې زړه نه کېږي - ځکه له هر یوه سره یوازې دوه سوه ګولۍ وې او اوس یې له یوه مجهز او ترغاښو پورې مسلح پوځ سره مقابله روانه وه .

کوم کارتوس به یې چې په نښه سم ونه لګېده د زړه تفس به یې داسې تنګ شو چې زړه به یې وږم سم وبرېښېده .

د کلاشنکوفونو د ضربه ډزو په نه شلېدونکي تسلسل کې به د مجاهدینو د بړې تنهار داسې انګازه خوروله لکه چې د کلاشنکوف ټولې مرمۍ یې په شا شړلې وي .

* * *

دري ورځې کېدې چې د سیمې د شاوخوا استوګنو بوډا ګانو - ماشومانو او تورسرو کرې ورځ په غرونو کې تېروله - سهار به چې لا لمر خپره نه وه وهلې نو د غرونو خواته به د وړو او تورسرو بیوه ستوره لیکه خوځېده .

تواچې کلي ته راورسېده تو لوړې یې د « بمبۍ » په کلي کې د حاجي محمد منیر اخندزاده د کلا پرخوا ټانکونه راوګرځول - له کلا بېګا ټول کسان وتلي وو - خو هغوی یوازې خپل سرونه ایستلي وو کورونه ټول ډك پاته وو - تردې چې په تنارو کې د خوراك دیګونه او کټوی هم سلامتي ایښې وې .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هرځېن جاج راخیستل شو- د مخابرو غرونه بیا پورته شول ، د خیرت راپورونه تبادله شول ، د ورانډې تګ خبرتیږ شو او د تیارۍ او حرکت وروستنۍ اطلاع ورکړه شوه .

هلیکوپترو له پاخه سړک نه د خام سړک لوری ونیو- ټانکونو هم له خام سړک نه د دوړو بربوکه راپورته او پر ډزو پیل وکړ، ګرده لاري یوې او بلې خواته ډزې کولې - د صاحب منصبانو پرځوړندو بریتونو د تورو دوړو پردې یوپربل پسې غوړیدې او د خولو لیکو پرې له یوې او بلې خوا لکه ورسره نقشې لیکې ایستلې داسې لکه چې پرخبرو یې د سیمې د نقشې کرښې کښل شوې وي او یایې د دوی د رسوایۍ او ماتې لارې په نښه کړې وي

د پولادو او وینو مقابله پیل شوه د ایمان او اوسپنې ډغره ونښته .

ګولۍ وچلیدې - ټانکونه وغورځېدل - الوتکې وغرمبیدې او اورونه واوریدل .

د یوې خوا وسله یواځې توپک و او د بلې خوا درانه اتومات توپونه ټانکونه، بمونه، الوتکې او ...

جنګ ونښت او بیا تود روان و، مجاهدینو د کمرو شاته سنګرونه نیولی و ، په ډیر احتیاط او باوریې ډزې کولې ، داسې چې کارتوس یې باید بېځایه ونه لګیږي - دوی دقت به یې کاوه او داسې ځای به یې

کوت لکه چې په ګولۍ یې زړه نه کیږي - ځکه له هر یوه سره یواځې دوه سوه ګولۍ وې او اوس یې له یوه مجهز او ترغاښو پورې مسلح پوځ سره مقابله روانه وه .

کوم کارتوس به یې چې په نښه سم ونه لګیده د زړه تفس به یې داسې تنګ شو چې زړه به یې وړه ره سم وبریښیده .

د کلاشنکوفونو د ضربه ډزو په نه شلیدونکې تسلسل کې به د مجاهدینو د برېې تنهار داسې انګازه خوروله لکه چې د کلاشنکوف تولې مرمۍ یې په شا شړلې وې .

* * *

دریې ورځې کېدې چې د سیمې د شاوخوا استوګنو بوډا ګانو- ماشومانو او تورسرو کړې ورځ په غرو کې تېرولهـ- سهار به چې لا لمرخېږه نه وه وهلي نو د غرونو خواته به د ورو او تورسرو بیوه ښتوره لیکه خوځېده .

تو اچې کلي ته راورسیده نو لوړې یې د « بمبئ » په کلي کې د حاجي محمد منیر اخند زاده د کلا پر خوا ټانکونه راوګرځول - له کلا بېګا نتول کسان وتلي وو - خو هغوی یواځې خپل سرونه ایستلي وو کورونه تول دک پاته وو - تردې چې په تنارو کې د خوراک دیګونه او کټوی هم سلامتي اېښې وې .

خلقي صاحبمنصبان او عسکر د لارې په اوږدو کې د مجاهدينو مقابلې او بريدونو له اخ او توخ نه غوږ څولي وو. د عسکرو مړې خو زياتره ترې پاته وې خو د ټوپلو زخميانو يې نور هم پر اعصابو ټېرې چړې نيستې.

کلي ته په را رسيدو تانکونو مخه د کلا خواته وګرځوله خلقيان په يوه ساختګي ناتحانه اندان پر کلا ورننوتل لکه وحشي ځناور په يوه او بل کوټه ورايله شول، ګرانبيه څيزونه يې په خوړا وحشت را ايستل او موټرو ته يې اچول - او دغسې يې د کلا ستري دروازې ته دينا ميټ کېښودل او اور يې ورته کړ - کلا يې وسوځوله.

له نورو کورونو يې هم ډېر څېزونه ولوټل حتی د بيوزله کورنيو ديګې غوا ژيړ غوړي يې هم ورپر بنسبودل.

د خلکو د تيار په تړخ کې چې کوم خلقيان وژل شوي وو په ډېر وحشت د مغوی د غچ اخيستلو له پاره بېګناه وژنو ته لاس واچول شو - د ډېر کسان ژوندي ونيول شول چې بيا يې هيڅ درک ونه لګيد.

له کورونو چې تورسرې - او ماشومان غرونو ته ختلي وو دک دک کوږته ترې پاته وو، کوم يوه يې چې څه وخت ميندلي و غنيل تيمتي څيزونه يې ښخ کړي چې هغه هم په خوورځوکې تول خراب او له منځه تللي وو.

څاروي په شپو شپو په اخوړونو نهس ولاړ وو د توپيشی او ټانکونو له ډزو. ژوبهم پرې شلولي بو او يو بل ځای ته تښتيدل خو وروسته چې له ډزو او جګړو سره اموخته شول بيا به د ډېرو سختو

ډزو او بمباريو پر وخت هم پر اخور کرار ولاړ وو.

عسکري قوا د چېك په هوتيل کې ځای پرځای شوه - مجاهدين په شاوخوا غرونو کې وو او د حملې لپاره يې تياری نيوله چې يوځل بيا د کفر او الحاد بې ننګه بريځو ته د شهيدانو انجام ننداره وښيي نو هغه وو چې په سيمه کې يوځل بيا ترتوپان وراندې چې پټيا ځوره شوه!

خلقي صاحبنصبان او عسکر د لارې په اوږدو کې د مجاهدینو مقابلې او بریدونو له اخ او تړخ نه غوږ څولې وو. د عسکرو مړي څو زیاتره ترې پاته وو څو د ټوبلو زړیکیدو یې نور هم پر اعصابو تېرې چړې نیستې.

کلي ته په رارسیدو تانکونو مخه د کلا خولته وګرځوله خلقیان په یوه ساختګي ناتحانه اندان پر کلا ورننوتل لکه وحشي ځناور په یوه او بله کوټه ورایله شول، ګرانبیه شیزونه یې په خورا وحشت راایستل او موټرونو ته یې اچول - او دغسې یې د کلا ستري دروازې ته ډینامیت کېښودل او اور یې ورته ورکړ - کلایې وسوځوله.

له نورو کورونو یې هم ډېر شیزونه واخیستل حتی د بېوزله کورنیو د یوې غوا ژیړ غوړي یې هم ور پر پښښودل.

د خلکو دتیار په ترخ کې چې کوم خلقیان وژل شوي وو په ډېر وحشت د مغوی د غچ اخیستلو له پاره بېګناه وژنو ته لاس واچول شو - د بې کسان ژوندي ونیول شول چې بیا یې هیڅ درک ونه لګید.

له کورونو چې تېر سرې - او ماشومان غرونو ته ختلي وو دک دک کورونه ترې پاته وو، کوم یوه یې چې څه وخت میندلی و خپل قیمتي شیزونه یې بنخ کړي چې هغه هم په څو ورځو کې ټول خراب او له منځه تللي وو.

خاروي په شپو شپو په اخوږونو نهر ولاړ وو د نو پېښې او ناسکونو له ډزو. ژوندي هم پرې شلولي وو او بې بل ځای ته تښتیدل څو وروسته چې له ډزو او جګړو سره اموخته شول بیا به د ډېرو سختو

ډزو او بمباریو پر وخت هم پر اخور کرار ولاړ وو.

عسکري قوا د چک په هوتل کې ځای پر ځای شوه - مجاهدین په شا وخوا غرونو کې وو او د حملې لپاره یې تیاري نیوله چې یو ځل بیا د کفر او الحاد بې ننګه بریځونه د شهیدانو انجام ننداره وښیي نو هغه وو چې په سیمه کې یو ځل بیا ترټوپان وړاندې چې پټیا خوره شوه!

... او د سهار لمونځ یې د فتحې پر میدان ادا کړ!

ماز یګرنی لمر له درې ... څخه په تیزۍ سره ختیځ لمن ته لوېده - پل په پل یې د غرونو له لوړو نه لوړو څوکو سره خپلې وروستۍ وړانګې ځلوونکې او له ورو ... غونډیو سره یې ځنګله سر بخونه رڼا په مخه ښبه کوله.

د درې د دوارو خواوو غرونه د تل په شان په باعظمته او ښایسته انداز د ننګې غاړې ولاړ وو او په ډېر غرور یې د خپل هېواد د ویرونو او ویاړونو ننداره ته سرونه هسک کړي او چې څومره لمر ډوبېدو ته نږدې کېده او ژېړېده دومره په سیمه کې د یوه بریمن خوځښت از انګې خپرېدې.

د مجاهدینو یوه ډله په سړه لیکه د غونډیو له پاسه جګېدله او کوزېدله شاوخوا دلې دلې توپک پر اوږو ځوانانو د انتقام او غورځنګ د جذبو او ولولو په توپان کې د یو غیر عادي هیجان او اضطراب څرګندونه

کوله
له سترګو یې داسې بریښیده چې د دې پر ځای چې ځان ته یې پام وي
کوم بل لیري ځای په نظر کې لري او ځان ترې هېر دی .
د خلکو اوږده کتارونه خوځېدل - مخونه یې د پګړیو پر شملو
پټ شوي وو چې یواځې تېزې او عقابي سترګې یې له ورا ځلیدې .
د ورګډو یو جوړه او بهیر له ګړنګو او لارو د یوې نقطې شا او خوا
راغونډېده .
د خلکو بهیر چوپ روان و چې د پښو له ښکالو سره دلاړې په اوږدو
کې د کوهونو له باموېنو د سپین سرو ښځو د دعا ګانو اسګانه ورسره
غبرګېده . د کلیو مخې ته د ماشومانو ورې ورې ډلې د دغه خوځښت ننداري
ته ولاړې وې - داسې ښکاریده لکه چې په سترګو کې یې د یوې معصومانه مینې
هیبت او وجد څلکونو بریښنا ییزه تنه برېښ تمثیلاوه .
د ماښام د لمانځه وروسته د کوهونو سپین سرې لا له خپلو
اوږدو دعاګانو نه وې ولاړې شوې چې د توپکو د ډزو تندرېزو بارونو
د تیارو په زړه کې د نور کرښې وایستلې ، لحظه په لحظه د ډزو تسلسل -
زیاتیده او د امیدونو او هیجانونو سمندر ستوپاڼي کیده .
ستوري یو یو د آسمان پر تندي وځلیده - سپوږمۍ په ورو
تلوسه د غرونو له کنګرونه د حق او باطل د دغه ویاړمنې معرکې
ننداري ته سر را پورته کړ؛ مجاهدینو له شلو ورو خواوو نه د ملحدینو

مرکز چې د چک په ښکلي هوټل کې یې ځای نیولی ؤ تر محاصرې لاندې
ونیو .
د چک هوټل د مرسینو د هیلیونو رنګین ماحول هغه غږونو د لکښې
نه درلوده ، د وېرې او مرګ غوغا له هر یوه کوټ نه پورته کیده .
عسکرو په ډېره ستومانۍ خپلې ګوتې د کلاشنکوف پر ماشه خوځولې
هغه هم د خپلو کمونستي منصبدارانو له ویرې چې په ډېر لیوتتوب به یې پسې
عسکرو د غوږو او تهدید خوله را خلاصه کړه او د جنګ شدت ته به یې
هڅول .
د هوټل د شیشو تر تود د ... عسکرو او منصبدارو پرمخ خپلې منګولې
ښخې کړې وې - او له هر لوري د مرګ کیس پلوشې د تیارې په سینه کې یو
او بله خوا ځغلیدې .
مجاهدینو د ربو خوالو ته خپل پرمختګ ته دوام ورکاوه او د سیوه
دامن بري په تلوسه یې د دښمن د زړه ستنې لړزولې ..
او چې شپه څومره پخېده دومره د مجاهدینو بریدونه د بري درشل
ته نژدې کېدل - د شپې تیاره چې څومره ټینګیده له دښمن لوري او لوږن
ورکیده .
د هوټل د ننه د خلقیانو او صاحب منصبانو ترمنځ د مجاهدینو د
بریدونو د مخنیوي او تکو لو په تاکتیکونو باندې سخت کشمکش روان ؤ - د
مرګ او نابودۍ وېرې ترې لاس ورک کړی وه - څینو به یوه طرحه وړاندې

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوله

له ستړګو یې داسې بریښیده چې د دې پرځای چې ځان ته یې پام وي کوم بل لیرې ځای په نظر کې لري او ځان ترې هېروي .

د خلکو اوږده کتاروونه خوځېدل - مخونه یې د پېګړیو پس شملو پټ نیولي وو چې یوازې تېزې او عقابي سترګې یې له ورا ځلیدې .

د وګړو یو جوړک او بهیر له ګړیو ویږولاړو د یوې نقطې شاو خوا راغونډیده .

د خلکو بهیر چوپ روان وُ چې دپېښو له بسکالو سره دلایې په اوږدو کې د کوهونو له باموبو د سپین سرو بڅرو د دعا ګانو اسکاره ویرسره غبرګیده . د کلیو ځغې ته د ماشومانو وړې وړې ډلې د دغه خوځښت ننداړې ته ولاړې وې - داسې ښکاریده چې د کتل چې په سترګو کې یې د یوې معصومانه مینې هیبت او وجد ځلکونو بریښنا بیږه تور بریښ تمشیلاوه .

د مابنام د لماځه وروسته د کوهونو سپین سرې لا له ځیلو اوږدو دعاګانو نه وې ولاړې شوې چې د توپکو د ډزو تند ږغ بازونو د تیارو په زړه کې د نور کرښې وایستلې ، لحظه په لحظه د ډزو تسلسل زیاتیده او د امیدونو او هیجانونو سمندر نتوپانې کیده .

ستورې یو یو د آسمان پرتندي ولګیده - سپوږمۍ په ورو تلوسه د غرونو له کنډوونه د حق او باطل د دغه ویاړمنې معرکې ننداړې ته سرراپورته کړ . مجاهدینو له شلو ورځو راهیسې د ملحدینو

مرکز چې د چک په بسکلی هوټل کې یې ځای نیولی و ترمحاصرې لاندې ونیو .

د چک هوټل د مرمرینو دهلیزونو رنګین ماحول هغه رنګونه د لکښي نه درلوده ، د وېرې او مرګ غوغا له هر یوه کوټه نه پورته کیده .

عسکرو په ډېره ستومانۍ خپلې کوټې د کلاشنکوف په ماشه خوځولې هغه هم د خپلو کمونستي منصبدارانو له ویرې چې په ډېرلیونتوب به یې په عسکرو د غوسې او تهدید خوله راخلاصه کړه او د جنګ شدت ته به یې هڅول .

د هوټل د شیشو ترڅو د عسکرو او منصبدارو پر مخ خپلې منګولې ښخې کړې وې - او له هرلورې د مړکیو پلوشې د تیارو په سینه کې یو او بله خوا غځیدې .

مجاهدینو د ریو خوا نه خپل پرمختګ ته دوام ورکاوه او د سهوه دامن بری په تلوسه یې د دښمن د زړه ستني لړزولې ..

او چې شپه خورمه پخېده دومره د مجاهدینو بریدونه د بري درشل ته نژدې کېدل - د شپې تیاره چې خومره تینګیده له دښمن لوري اولسون ورکیده .

د هوټل دننه د خلقیانو او صاحب منصبانو ترمنځ د مجاهدینو د بریدونو د مخنیوي او تکولو په تاکتیکونو باندې سخت کشمکش روان و - د مرګ او نابودۍ وېرې ترې لاس ورکړی و - څینو به یوه طرحه وړاندې

کوله او ځینو به د بلې لارې او بل تجویز عملي کول پیشنهادول او په یوه او
بل به یې د سلامتۍ تړون ته لګول. او په پای کې به یې ټول ډوګ او تاو سیا د
خپلو عسکرو په ورملو - کنځلو - ترټلو او وژلو سړاوه او یا د شاوخوا په کلو
او کورونو د هشکو او درنو ماشیندارو په بې دریغه ډزو؛ شپې د پېره مهیبه
او درنه بڼه نیولې وه .

سپوږمۍ د اسمان پر تتو خپلې پلوشې خپرې کړې وې - داسې
ښکارېده لکه چې د روسي غلامانو پر ګړکوونه ډار بې غیرتۍ او شرمېدلې ماته
په کړو کړو خاندې: د مجاهدینو خوځنده سیوري چې پل په پل ور وړاندې ټینګ
هغه کوله د سپوږمۍ په تته رڼا کې یو له بله او ښتل او ښتل .

سیند نن بیا مرام یون کاوه تا به ویل چې د حق او باطل د معرکې
شور او زوږ ته یې غوږ نیولی او د ډزو له خونده یې خپلې څپې ویدې کړې
دي .

د هوټل د محاصرې کړۍ ساعت په ساعت تنګیده او ورسره
د دښمن د مقاومت بوږجلونه سړېدل او ډزې یې ورو په ورو کرارېدې -
د تېښتې ټولې لارې تړلې وې د مقابلې توان ترې د شپې په تیاره کې
نا معلوم لوری ته کډه بار کړې وه - یوه مخه ورته پاتې وه
او هغه د تسلیمیدو مخه وه - او د تسلیمیدو له تصور سره به د ولس
د انتقام د جذبې ډېر غزانده لمبې ترې چاپېر شوې ، که تسلیم شي او -
ژوندی د دغه پاړیدلي او تهړیدلي ولس څنګو ته ورشي څه لوبې او

غرې به پرې وکړي ! خو پدې نپوهیدل چې په اسلام کې له دښمن سره
هم د عدالت په اساس د چلند امر شوی دی . . .

سهار لا سپیدې نه وې چاودلې چې د دښمن له خوا خال خال ډزې
هم بندې شوې - د مجاهدینو په ډزو کې هم لږ کمښت راغی خو د ډېر شه
بېرته زیاتې او سختې شوې .

چرګانو پرله پسې په زوره زوره بانګونه ویل داسې ښکارېده چې
د مجاهدینو د سولې په استقبال کې د زړه له تل نه د خوښۍ زیری کوي .

د پیرې کلي د جوماتو د اذان له (اللّٰه اکبر) سره د دښمن د -
تسلیمیدو غږ پورته شو ، سله یې پر ځمکه کېښوده ، مجاهدین
فاتح پرې ور ور ختل - او د سهار لمونځ یې د فتحې پر ځمکه میدان ادا کړ .

کوله او ځینو به د بلې لارې او بل تجويز عملي کول پیشنهادول او په یوه او بل به یې د سلامتۍ تورونه لګول . او په پای کې به یې تول ډوګ او تاو سیا د خپلو عسکرو په وژلو - کنځلو - ترټلو او ډزلو سره او یا د شاوخوا په کلو او کورونو د هشکو او درنو ماشیندارو په بې دریغه ډزو شیې د بېرې مهیبه او درنه بڼه نیولې وه .

سپوږمۍ د اسمان پرتخت خپلې پلوشې خپرې کړې وې - داسې ښکاریده لکه چې د روسي غلامانو په مرګونو ډار بې غیرتۍ او شرمیدلې ماته په کړيکو خاندي. د مجاهدینو خوشنده سپوږمۍ چې پل په پل يي دوراندې تګ هڅه کوله د سپوږمۍ په تته رڼا کې یو له بله اوښتل راوښتل .

سیند نن بیا هرلاس یون کاوه تا به ویل چې د حق او باطل د معرکې شور او زوږ ته يې غوږ نیولی اود ډزوله خونده يې خپلې څپې ویدې کړې دي .

د هوټل د محاصرې کړۍ ساعت په ساعت تنګیده او ورسره د دښمن د مقاومت بورجلونه سړېدل او ډزې يې وار په وار کرار یدې - د تیښتې ټولې لارې تړلې وې د مقابلې توان تري د شپې په تیاره کې نا معلوم لوری ته کډه بار کړې وه - یوه مخه ورته ښېرته وه او هغه د تسلیمیدو مخه وه - او د تسلیمیدو له تصور سره به د ولس د انتقام د جذبو ډېغرانده لمبې ترې چارپېر شوې ؛ که تسلیم شي او - ژوندی د دغه پاریدلي او تهړیدلی ولس څوکو ته ورشي څه لوبې او

غرې به پرې وکړی ! خو پدې نپوهیدل چې په اسلام کې له دښمن سره هم د عدالت په اساس د چلند امر شوی دی . . .

سهار لا سپیدې نه وې چاودلې چې د دښمن له خوا خال خال ډزې هم بندې شوې - د مجاهدینو په ډزو کې هم لږ کمښت راغی خو د ښار ژړه بېرته ژیاتي او سختي شوې .

چرګانو پرله پسې په زوره زوره بانګونه ویل داسې ښکاریده چې د مجاهدینو د سولې په استقبال کې د زړه له تل نه د خوښۍ زیری کوي .

د پیرې کلي د جوماتو داذان له (اللّٰهُ اَکبَر) سره د دښمن د - تسلیمیدو غږ پورته شو و سلاوې پر ځمکه کېښودل ، مجاهدین فاتح پرې ورو ور ختل - او د سهار لمونځ یې د فتحې پر ځمکه میدان ادا کړ .

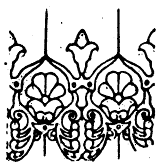

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او تول ولس د ورور ولۍ په منځ سره راغونډ شوی و

خلکو خپلې ورځنۍ چارې په عادي توګه پرمخ بیولې او د خپلې خوارۍ او مزدورۍ په خولو کې ډوب وو. یوې خواته به چې سرې کتل نو یو داسې تحول او اوښتون به یې تر سترګو شو چې هرڅه به ورته بدل او بل وربریښېدل تر دې چې د خلکو په څېرو کې هم د یوه ژور بدلون نښې ځلېدې. خود همدغه بدلون بلې خواته یو داسې آرام او مطمئن ماحول مسلط و چې وګړو به پوره ډاډ خپلې ژوندچارې تر سره کولې، داسې لکه چې هیڅ هم نه وي پېښ شوي، کړاه کړاري وه او د خلکو د اند ښبنو پر ژبغراندې او را وبه توی شوي وي.

کله چې په افغانستان کې حکومتونه ټینګ و ولایتونه، ولسوالۍ او علاقدارۍ فعالې وې هم لا پدغسې یوامناک او ډاډمن چاپېرچل کې چا ساه نه وه اخیستې سرې حیران شي چې پدغسې بحراني او خطرناکو حالاتو کې چې یو ولس په ټنش لاس له یوه

مجهز غاصب پوځ سره په نابرابره جګړه کې وي څنګه دغسې یو آفاقي تنظیم پېښېږي
او د یوې خپلې بولۍ دولسونو ترمنځ رېښې وغځوي.

دا د افغاني ټولنې یوه ستره او بارزه ځانګړنه ده چې په لویو او تاریخي حساسو
شرایطو کې وګړي د ملي کټو په جهت او د هېواد د بټ او آزادۍ د دفاع په لاره کې خپله
سره تنظیم او پر یوه الهي رسۍ ونښلي شي.

کوم نظم چې افغاني ټولنې په دغسې حساسو او بحراني شرایطو کې خپل کړی د
هغو بېلګه خورا لږ میندل شوي چې بیا په عادي شرایطو او د حکومتونو د ټینګښت پر
وخت هم نده لیدل شوې او په عادي او آرام چاپېریال کې د همدغه ټولنې له کوټو
هم وتلي ده.

*   *   *

د زرګونو وسله والو مجاهدینو چې هېڅ یې د سیمې پر دفاع کې بېنوکې سنګرونه
نیولي وو او د هغوی دار تیاوو پوره کول ټول د ولس پر غاړه وو. هر سنګر ته
خوراکي مواد رسول او د دغو موادو د رسولو له پاره د پروګرام پلان او نوبت
ترتیب او تعمیل هم د ولس کار و. هره ورځ هر کلي په خپل وار سره کوم شوروا
او کرکیچ ځمکه پخې دوډۍ ټولولې او د سیمې لوی جومات ته به یې رارسولې
هلته به د نوبت له مخې په ډېر نظم او اوډون سنګرونو ته رسول کېدې دا سې
چې نه یوه ورځ پکې ځنډ راغی او نه کوم چا ترې ځان وغراوه. سرې فکر کاوه چې دا
کارونه په خپله کېږي دا هرڅه یوه معجزه غوندې برېښېده. ولسي قراردادونو هر
څه تنظیم او عیار کړي وو.

هر کلي ته سپین ږیري مشران ټاکل شوي وو خود ځواني «ملک» په بڼه نه بلکې یو
ولسي مشر. د کلو د غو مشرانو بیا د سیمې په سطحه بل مشر درلود او هغه مشر بیا په شورا
کې برخه درلوده. پدې دول ځواني دخاني او ملکي وروست او مستبد نظام خپل
ځای یوه ولسي نظام ته پرېښود.

زه دا نه وایم چې دغه سیستم به څه نیمګړتیا او کمزوري نه لرلې او یا به یې
د طراحانو او کرځوونکو له خوا په چاڅه زور زیاتی نه وي شوی بلکې زما هدف
د هغو میاتو لوري دی چې څه وړیه حساسو او بحراني حالاتو کې خلک سره راټولېږي.
راولاړېږي تنظیم کېږي او یوه ولسي اداره چلوي

*   *   *

د سیمې بریدونه ټاکل شوي وو. له برید سره سم د مجاهدینو بیرغو نه
رپېدل او د خپلې ربا په شپوکې یې د ولس د آزادۍ او پرېتم تسرا في غږ ولې. د لته
د مجاهدینو وروستۍ رباط یکا وه چې سیمې ته د ننوتو او وتو د کنټرول ترڅنګ یې د
دفاع د لومړني کربنې حیثیت هم درلود.

تلفون له همدغه پایګاه نه د شورا تر دفتر او بیا د سیمې ترټولو مهمو مرکزونو پورې غزېدلی وو، چې وخت پر وخت د لازمو هدایاتو او خبرتیاوو په
اړه ترې کټوره استفاده کېده.

د برېښنا فابریکه چالانه وه، کابل ته یې برېښنا قطع کړې وه خو د سیمې د
استوګنو له پاره یې برېښنا برابروله. امنیت دومره ټینګ و چې ځوا به ځوانو ملکانو
د ساتېرۍ له پاره له باغونو نه منې او نورې مېوې غلا کولې خو پدې وخت کې هغه د ساتېرۍ

مجهز غاصب پوځ سره په نابرابره جګړه کې وي ځکه دغسې یو آفاقي تنظیم پیوستون او د یوې خوځې بولۍ دولسونو ترمنځ رابېښي وغځوي.

داد افغاني ټولنې یوه ستره او بارزه ځانګرنه ده چې په لویو او تاریخي حساسو شرایطو کې وکړي دملي کېدو په جهت او د هیواد دبت او آزادۍ د دفاع په لارکې پخپله سره تنظیم او پر یوه الهي رسۍ و ترل شي.

کوم نظم چې افغاني ټولنې په غسې حساسو او بحراني شرایطو کې خپل کړی د هغو بېلګه خورا لبر میندل شوې چې بیا په عادي شرایطو او حکومتونو د تېنګښت پر وخت هم نده لیدل شوې او په عادي او آرام چا پېرچل کې د همدغه ټولنې له کوټو هم وتلې ده.

* * *

د زرګونو وسله والو مجاهدینو چې هېڅ یې د سیمې پر دفاعې کرېښوکې سنګرونه نیولي وو یا لال او د هغوی دارتیاوو پوره کول ټول دولس پرغاړه وو- هر سنګر ته خوراکي مواد رسول او د دغو موادو د رسولو له پاره د پروګرام پلان او نوبت ترتیب او تعمیل هم دولس کار و. هره ورځ هرکلي په خپل وار بیله کوم شور اوکرکیچ څخه پخې دوډۍ ټولولې او د سیمې لوی جومات ته به یې رارسولې هلته به د نوبت له مخې په ډېر نظم او اوډون سنګرونو ته رسول کېدې دا سې چې نه یوه ورځ پکې ځنډ راغی او نه کوم چا ترې ځان وغړاوه - سرې فکر کاوه چې دا کارونه پخپله کېږي دا هرڅه یوه معجزه غوندې بریښېده. ولسي قرارداد و نو هر څه تنظیم او عیارکړي وو.

هرکلي ته سپین ږیري مشر تاکل شوی وُ خود پخواني «ملک» په بڼه نه بلکې یو ولسي مشر - د کلو د غو مشرانو بیا د سیمې په سطحه مشر درلود او هغه مشر بیا په شورا کې برخه درلوده - پدې ډول پخواني دخانۍ او ملکۍ وروست او مستبد نظام خپل ځای یوه ولسي نظام ته پرېښود.

زه دا نه وایم چې دغه سیستم بڅه نیمګړتیا او کمزورۍ نه لرلې او یا به یې د طراحانو او کرځوونکو له خوا په چاڅه زور زیاتي نه وي شوې بلکې زما هدف د عمومیا تو لوړې دي چې څه وریه حساسو او بحراني حالاتو کې خلک سره راټولېږي راولاړېږي تنظیم کېږي او یوه ولسي اداره چلوي.

* * *

د سیمې بریدونه تاکل شوي وو - له برید سره سم د مجاهدینو بیرغو نه رپېدل او د خپلې ریا په شپوکې یې دولس د آزادۍ او پرېتم تسرا في غږ ولې - دلته د مجاهدینو وروستۍ رپا یکاوه چې سیمې ته د ننوتو او وتو د کنترول ترڅنګ یې د دفاع دلومړنۍ کرښې حیثیت هم درلود.

تلفون له همدغه پایګاه نه د شورا تر دفتر او بیا د سیمې ترټولو مهمو څو او مرکزونو پورې غزېدلی وُ، چې وخت پر وخت د لازمو هدایاتو او خبرتیاوو په اره ترې کټوره، استفاده کېده.

د برېښنا فابریکه چالا نه وه، کابل ته یې برېښنا قطع کړې وه خود سیمې د استوګنو له پاره یې برېښنا برابروله. امنیت دومره ټینګ و چې پخوا به ځوانو هلکانو د ساتېرۍ له پاره له باغونو نه منې او نورې میوې غلا کولې خو پدې وخت کې هغه د ساتیرۍ

دغلاخه هم ونیول شوه او هیڅ داسې پېښه ونه شوه چې په هغه کې دې دچا مال اوحیثیت ته صدمه رسېدلې وي عجیبه خبره خو دا ده چې پخوا به له حقوقي دعواګانو نه پرولسوالۍ او محکمه ولړ نه کېده خو پدې وخت کې دغه ګردې ربړې او اړې شوې نېکاربدې، پخواني د ښمنۍ او بد بینۍ هم له منځه ولاړې - د پرسخت مخالفین هم دیو بل ترڅنګ و دربدل . خوله بده بخته چې ورروسته د ځان غوښتنو او د قدرت دلیونتوب او د کوند بازیو بزکشیو او منفي رقابتونو د سیمې دغه د امن ، ورورۍ او اطمینان فضا تر د ېره ګرد جنه کړه او هغه شورايي نظام یې د کوندي مسابقو او کوندیو د اختلافاتو لورې ته ورساوه .

خو په سیمه کې اسلامي او ښتون دژوندانه دعادي حالت داستقرار او پا ینت تر څنګ د یوه بنیادي تحول او بدلون لار هم پرانستله دومره چې پدغو جنګونو کې د سیمې د ښوونځیو ودانۍ روغې رمټې پاتې وې او د برېښنا فابریکه د اولس په کټه فعاله وساتله شوه .

. . . او سهار لمر لا خیره نه وه وهلې . . .

یوځل بیا پر سیمه دیوې نوې او سختې حملې خبر راورسېد - خبر له کابله راورسېدلی ؤ داسې چې له میرویس میدان څخه تر ارغندي پورې سرک تهول تانکونو او نورو پوځي وسیلو او لاریونیول ووچې مخ په وراندې روان وو .

د روژې مبارکه میاشت وه زما په خیال چې ۱۳ مه روژه وه، ملایانو فتوی ورکړې وه چې مجاهدینو ته د روژې خوړل روا دي . خو یوه مجاهد هم د روژې خوړلو ته زړه نه شو ښه کولی - که څه هم په رواوالي کې یې څه شک نه درلود خو خوړل یې د ځان دپاره شرم او یو دول بې مروتي ګڼله او بله دا چې دوی د اسلام په لار کې وسله راپورته کړې او اوس پخپله روژه وخوري داورته ډېره سخته ښکاریده له دښمن سره له جګړې هم سخته او د ټانک او بم له مقابلې هم ګرانه ، دا د ولس اعتقاد ؤ او ولسي انګیرنه .

لمر لا نه ؤ ختلی ، خلک له جوماتونو نوی راګرځېدلي وو بزګرانو چې پرون دغوې درانګ آوازه اورېدلې وه کارته دتلو په اړه دوه زړي وو . په تېره په کورونو کې د مېنډو خویندو او میرمنو له خوا ډېره ټینګښتیا کېده چې څو نن ورځ له کاره تېر شي . خو د

دغلا ځه هم ونیول شوه او هیڅ داسې پېښه ونه شوه چې په هغه کې دې دچا مال او حیثیت ته صدمه رسېدلې وي عجیبه خبره خو دا ده چې پخوا به له حقوقي دعواګانو نه پرولسوالۍ او محکمه وار نه کېده خو پدې وخت کې دغه ګردې ربړې او ارې شوې ښکارېدې، پخوانۍ د ښمنۍ او بد بینۍ هم له منځه ولاړې - د پرسخت مخالفین هم دیو بل ترڅنګ ودرېدل . خوله بده بخته چې وروسته د ځان غوښتنو او د قدرت د لیونتوب او دګوند بازیو بزکشیو او منفي رقابتونو د سیمې دغه د امن ، ورورۍ او اطمینان فضا تر ډېره ګردجنه کړه او هغه شورايي نظام یې د ګوندي مسابقو او ګوندیو اختلافاتو لوري ته ورساوه .

خو په سیمه کې اسلامي او ښتون دژوندانه دعادي حالت د استقرار او پاینت تر څنګ د یوه بنیادي تحول او بدلون لار هم پرانستله دومره چې پدغو جنګونو کې د سیمې د ښوونځیو ودانۍ روغې رمتې پاتې وې او د برېښنا فابریکه د اولس په کټه فعاله وساتله شوه .

. . . او سهار لمر لا څیره نه وه وهلې . . .

یو ځل بیا پر سیمه دیوې نوې او سختې حملې خبر راورسېد - خبر له کابله رارسېدلی و داسې چې له میرویس میدان څخه تر ارغندی پورې سرک ټول ټانکونو او نورو پوځي وسیلو او لاریو نیولی ووچې مخ په وړاندې روان وو .

د روژې مبارکه میاشت وه زما په خیال چې ۱۳ مه روژه وه، ملایانو فتوی ورکړې وه چې مجاهدینو ته د روژې خوړل روا دي . خو یوه مجاهد هم د روژې خوړلو ته زړه نه شو ښه کولی - که څه هم په رواوالي کې یې څه شک نه درلود خو خوړل یې د ځان دپاره شرم او یو ډول بې مروتي ګڼله او بله دا چې دوی د اسلام په لار کې وسله راپورته کړې او اوس پڅپله روژه وخوري دا ورته ډېره سخته ښکارېده له د ښمن سره له جګړې هم سخته او د ټانک او بم له مقابلې هم ګرانه، دا د ولس اعتقاد و او ولسي انګیرنه .

لمر لا نه و ختلی، خلک له جوماتونو نوی راګرځېدلي وو بزګرانو چې پرون د قوې د راتګ آوازه اورېدلې وه کارته د تلو په اړه دوه زړي وو . په تېره په کورونو کې د مینډو خویندو او میرمنو له خوا ډېره ټینګیا کېده څو نن ورځ له کاره تېر شي . خو د

هغوی همدا ثوندو ګه داسې هره ورځ د توپو له آوازې او راکټو سره هغوی کار پر پرېږدي زراعت به پرې تپه و درېږي، ځمکي به شاړې پاتې شي. کبنتونه به وسوځېږي او ښکاره ده چې بیا به مجاهدین هم لدغه لارې د راولاړ وشوېو ستونزو او ربړو له لاسه آرام نه مومي او جهاد به هم له یوې اقتصادي تکیې او ملاتړ څخه بې برخې شي.

هغوی مجبور و. د خپل کار سامان او وسایل یې برابر او روان شول، خو دومره هر یوه و ویل، چې که حالات خراب شول او قوه راورسېده څوک واره پدوی پسې مه لېږئ هسې نه چې بېباري پرې وشي هغوی پوهېږي او خپله چاره کولی شي.

د شورا رئیس - مرستیال قومندان او غرو اضطراري غونډه جوړه کړې وه د شورا رئیس پخپل ګانګوری دراندہ انداز دا ولسوال په شعبه کې د هغه د میز ستر شا ناست و. له ستر کو یې یو نوی او مخصوص هیبت ښکارېده او یو ډول تریخ او پاڅوونکی کیفیت ترې ځلېده. په غونډه کې د ټولو غړو په یوه خبره اتفاق وو او هغه د مقابلې او مقاومت خبره او تر وروستی سلګی پورې د جنګېدو هوډ.

دغونډې په پای کې هغه ژر ژر د تېلفون انډول وګرځاوه او د معمول خلاف یې په لنډو ټکو کې د مجاهدینو مرکزونو ته د تیارسۍ او حرکت امر وکړ. د تېلفون غوږۍ یې قومندان ته ورکړه او هغه په یوه ساده عسکری انضباط او نظم څو مختصرې جملې و ویلې او د حرکت بولنه یې ورکړه.

د لږې شېبې له پاره یو معنا دار سکوت حکم وچلاوه چې د شورا د رئیس دنرۍ او ترخې موسکا یوې لنډې شېبې مات کړ.

د شورا له دفتر نه د با ندې د ساتونکو په ستر ګو کې یو مهیب حرکت تر ستر ګو کېده د شورا دفتر چې څه موده مخکې د خلقیانو د یې جلبه واکمنی، لنډغری او د سیمې د مؤمنو او پتمنو استوګنو د ځورولو و یرولو نکی مرکز و، دا څه وخت بله بڼه غوره کړې وه. یو بېل نظم او نظام پکښې چلېده - بېلې خبرې پکښې لیدل کېدې او نورې خبرې او فیصلې پکښې اجرا کېدې.

نن دغه دفتر بیا څه بل ډول ښکارېده خو هغه ورځ نه لکه د خلقیانو د ناروا واکمنۍ په وخت کې.

مؤظفین او محافظین ګرندی او په جدی څېره کې د دفترونو ته تلل او راتلل او په بېړې سره به یوه لوری ته روانېدل.

دقوماندې په رسېدو د حملې د مخنیوی او مقابلې له پاره په ټوله سیمه کې د تیارسی غږ خپور او د غزا ډول و ډنګېده د الله اکبر چیغه پورته شوه او د مجاهدینو منظمو ګروپونو حرکت وکړ.

له پاسه یو دوه ګروپه مجاهدین راورسېدل - خدای خبر چې څه وخت به یې حرکت راکړی وی او څومره لاره یې وهلې او څومره به ستومانه وو، په مخونو یې د لارې د دوړو او ګردونو پیکه ښنه ناسته وه - دوی بنه ستړې و خو د ستومانی نښې نه پکې لیدل کېدې - دوی یو ناڅ ډوله جنګ ته روان وو خو د په شاتګ او ماتې فکر نه و. وو سره دوی له یو توپک او ۲۰۰ ګولیو سره د ټانکونو، توپونو او الوتکو مقابلې ته ورننوتې کېدل خو د ویرې او اندېښنې آثار نه پکې تر ستر ګو کېدل.

له هغې خوا ترغاښنونو پورې ډک وسله وال د ښمن د ډغرو الوتکو او ټانکونو په بهیر کې روان و

هغوی همدا ډول وو چې داسې هره ورځ د توپو له آوازې او راکټو سره هغوی کار پرېږدي زراعت به په ټپه ودرېږي، ځمکې به شاړې پاتې شي. کښتونه به وسوځېږي او ښکاره ده چې بیا به مجاهدین هم له دغه لارې د راولاړو شویو ستونزو او ربړو له لاسه آرام نه مومي او جهاد به هم له یوې اقتصادي تکیې او ملاتړ څخه بې برخې شي.

هغوی مجبور و. د خپل کار سامان او وسایل یې برابر او روان شول، خو دومره هریوه وویل: چې که حالات خراب شول او قوه راورسېده څوک واړه پدوی پسې مه لېږئ هسې نه چې بمباري پرې وشي هغوی پوهېږي او خپله چاره کولی شي.

د شورا رئیس - مرستیال قومندان او غړو اضطراري غونډه جوړه کړې وه د شورا رئیس پخپل ځانګړي درانده انداز د اولسوال په شعبه کې د هغه د مېز تر شا ناست و له سترګو یې یو نوی او مخصوص هیبت ښکارېده او یو ډول تریخ او پاخوونکی کیفیت ترې ځلېده. په غونډه کې د ټولو غړو په یوه خبره اتفاق وو او هغه د مقابلې او مقاومت خبره او تر وروستي سلګۍ پورې د جنګېدو هوډ.

د غونډې په پای کې هغه ژر ژر د ټیلفون اندول وګرځاوه او د معمول خلاف یې په لنډو ټکو کې د مجاهدینو مرکزونو ته د تیارسۍ او حرکت امر وکړ. د ټیلفون غوږۍ یې قومندان ته ورکړه او هغه په یوه ساده عسکري انضباط او نظم څو مختصرې جملې وویلې او د حرکت بولنه یې ورکړه.

د لږې شیبې له پاره یو معنادار سکوت حکم وچلاوه چې د شورا د رئیس د نرۍ او ترخې موسکا یوې لنډې شیبې مات کړ.

د شورا له دفتر نه د باندې د ساتونکو په سترګو کې یو مهیب حرکت تر سترګو کېده د شورا دفتر چې څه موده مخکې د خلقیانو د یې جلبه واکمنۍ، لنډغرۍ او د سیمې د مؤمنو او پتمنو استوګنو د ځورولو و یرولو مرکز و، دا څه وخت بله بڼه غوره کړې وه. بېل نظم او نظام پکښې چلېده - بېلې څېرې پکښې لیدل کېدې او نورې خبرې او فیصلې پکښې اجرا کېدې.

نن دغه دفتر بیا څه بل ډول ښکارېده خو هغه ورځ نه لکه د خلقیانو د ناروا واکمنۍ په وخت کې.

مؤظفین او محافظین ګړندي او په جدي څېره کې د دفترونو ته تلل او راتلل او په بېړې سره به یوه لوري ته روانېدل.

د قوماندې په رسېدو د حملې د مخنیوي او مقابلې له پاره په ټوله سیمه کې د تیارسۍ غبرګون خپور او د غزا ډول ووهل شو. د الله اکبر چیغه پورته شوه او د مجاهدینو منظمو ګروپونو حرکت وکړ.

له پاسه یو دوه ګروپه مجاهدین راورسېدل - خدای خبر چې څه وخت به یې حرکت راکړی وي او څومره لاره به یې وهلې او څومره به ستومانه وو، په مخونو یې د لارې د دوړو او ګرد و نو پېکه ښه ناسته وه - دوی ښه ستړي و خو د ستومانۍ نښې نه پکې لیدل کېدې - دوی یوه ناڅاپه ډوله جنګ ته روان وو خو د په شا تګ او ماتې فکر نه و ورسره دوی له یو ټوپک او ۲۰۰ ګولیو سره د ټانکونو، توپونو او الوتکو مقابلې ته ورننوتلي کېدل خو ویرې او اندېښنې آثار نه پکې تر سترګو کېدل.

له هغې خوا تر غاښونو پورې ډک وسله وال د ښمن د زغره والو ټانکونو په بهیر کې روان و

چې کن شپ هلیکوپترونو بدرګه کاوه او لدې خوا پښنۍ اېبلې په نس ورېي مجاهد په خپلو پښنو پلې یون کاوه .

له هغه لورې د ټانکونو او شوبلو درزا او غرار خوت او لدې خوا دحق دلارې بې وسلې او بې وسیلې مجاهدینو درانده ، آرام متین او پاخه قدمونه اوچتول .

په یوه لیکه د حق او باطل د لښکرو مقابله پیل شوه ـ کولی وچلېدې ټانکونو ځکه ولړزوله او الوتکو داور کولی واورولی .

سهار لمر لا څېره نه وه وهلې او د دګو غرونو پر څوکو د لمر طلایي وړانګو لا د نور کرښې نه وې ایستلې چې دغرونو پر امتداد د سرو ګولیو پلوشې خپرې شوې او وریسې د ټانکونو سختو ډزو ځمکه ولړزوله دالوتکو مهیب کرس د دښمن دنرېدلې او وارخطا موقف څرګندوې وکړه ـ لدغو لړزېدونکو ډزو او کرېښار سره ماشومان دخپلو پېښتو کې راکښېناستل ـ دپوښتنو په ډول انداز یې یو بل ته وکتل ـ زړو پوهېدل ـ په پټه خوله یې یو بل ته څو ځواره وکتل او په سترګو سترګو کې یې د پرځه سره وویل او د یو بل په زړه وپوهېدل ـ د سترګو دغه معصومانه جنګ یو عالم اسرار او سوالونه لرل . چې اوس به ټانکونه د هغوی پرکورونو ورخېژي دا وبوس په ډزو به یې کورونه پرې، الوتکې به پرې بمونه غورځوي ـ په بلاړ، ودور او نورو خپلوانو به یې څه څه تېرېږي او په دوی به څه حال راځي . . . .

بې وسلې خلک دغرونو په لور روان شول ځکه که توه وراندې تېره شي د هغوی د سرخطر دی .

هلته جنګ بنه توود روان ؤ ، مجاهدینو په دریو برخوکې د دښمن مقابلې ته

سنګرونه نیولي وو ـ لدې خوابه د مجاهد دټوپک له یوه ډز سره له هغه خوا د درند و ماشینګنو او توپونو یو دوامدار باړ وچلېد ـ سرې به فکر کاوه چې په دغه مسلسل شلیک چې د مجاهد دټوپک دیوه ډز په ځواب کې د هغه پرمورچل شوی هغه څوک کوی کانې به هم اوره شوي وي او ځمکه به پر بل مخ اوښتې وي ، خو چې کتل به دې بیا به له همهغه مورچې د مجاهد دټوپک ډز شو داسې رسا ډز چې که په دوربین کې به دې وکتل نوګولۍ به وختې د دښمن پر بدن ښتې وه .

بنځو خپلې کانې چې د پخوانیو پاچاهانو دوخت کومه نښه بندکړې روپۍ وه له ځینونورو څیزونو سره یو ځای بل ځای ښخولې ـ چې یو ځای کې به یې ښخې کړې نو زړه به بیا څه ورته وویل په هغه ځای به بې باوره شوې بل ځای ته به یې یوورې ځکه که توه راتېره شي نو دا هیڅ به پرې نږدي نورخو څه کوې چې دکورونو د زېږو غوږو په لوټېلو هم دریغ نکوي .

توه له وړاندې تنګ څخه پاته شوه خو جګړه په پټول قوت سره روانه وه په یوه برخه کې په اوار ډاګ کې مجاهدینو توه محاصره کړې وه .

محمد نبي مجاهد به ویل : ماته د دښمن لدویشتلو څخه د ډزو په تسلسل کې د هغوی رغړېدل او له وحشت څخه دکه ټېښته خوند راکوي او همېشه به یې د دښمن د لیونی ټېښتې لذت یاداوه ، وبه یې خندل او بیا به یې پورته وغورځولې او په خندا کې په ورک غږ به یې ویل : ماته یې د ګولیو په باران کې دوی د بې ایمانه تر پکې خوند راکوي .

هغه به کله ناکله د شوخۍ له مخې ویل : زه یې له تندي پرته بل ځای نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کن شپ هلیکوپترونو بدرګه کاوه او لدې خوا پښتنې اېبلې په نس وږې مجاهد په خپلو پښو پلې یون کاوه.

له هغه لورې د ټانکونو او شوبلو درزا او غرار خوت او لدې خوا دحق دلارې بې وسلې او بې وسیلې مجاهدینو درانده، آرام متین او پاخه قدمونه اوچتول.

په یوه لیکه د حق او باطل د لښکرو مقابله پېل شوه ـ ګولۍ وچلېدې ټانکونو ځمکه ولړزوله او الوتکو داورګولۍ واورولې.

سهار لمر لا څېره نه وه وهلې او د دنګو غرونو پرڅوکو د لمر طلایي وړانګو لا د نور کرښې نه وې ایستلې چې د غرونو پر امتداد د سرو ګولیو پلوشې خپرې شوې او ورپسې د ټانکونو سختو ډزو ځمکه ولړزوله دالوتکو مهیب کړس د دښمن د نرېدلې او وارخطا موقف ښرګندوی وکړه ـ لدغو لړزوونکو ډزو او کړسهار سره ماشومان د خپلو خوږ په بسترو کې راکښېنا ستل ـ د پوښتنو په ډول انداز یې یوبل ته وکتل ـ زړو یې وهېدل ـ په پټه خوله یې یوبل ته څرڅوواره وکتل او په سترګو سترګو کې یې د هرڅه سره وویل او د یوبل په زړه وپوهېدل ـ د سترګو دغه معصومانه جنګ یو عالم اسرار او سوالونه لرل. چې اوس به ټانکونه د هغوی پرکورونو ورخېژي داوبوس په ډزو به یې کورنړېږي، الوتکې به پرې بمونه غورځوي ـ په پلار، ورور او نورو خپلوانو به یې څه څه تېرېږي او په دوی به څه حال راځي ... .

بې وسلې خلک دغرونو په لور روان شول ځکه که قوه وړاندې تېره شي د هغوی د سرخطر دی.

هلته جنګ بنه تود روان ؤ، مجاهدینو په دریو برخوکې د دښمن مقابلې ته

سنګرونه نیولي وو ـ لدې خوا به د مجاهد دټوپک له یوه ډز سره له هغه خوا د درند و ماشینګنو او توپونو یو دوامدار باړ وچلېد ـ سړی به فکر کاوه چې په دغه مسلسل شلیک چې د مجاهد دټوپک د یوه ډز په ځواب کې د هغه پرمورچل شوی هغه څه کوي کاڼي به هم اوړه شوي وي. او ځمکه به پربل مخ اوښتې وي، خو چې کتل به دې بیا به له هماغه مورچې د مجاهد دټوپک ډز شو داسې رسا ډز چې که په دوربین کې به دې وکتل نوګولۍ به وختې د د دښمن پر بدن مښتې وه.

ښځو خپلې کاڼي چې د پخوانیو پاچاهانو دوخت کومه نیمه بندکړې روپۍ وه له ځینو نورو څیزونو سره یوځای بل ځای ښخولې ـ چې یوځای کې به یې ښخښې کړې نوزړه به بیا څه ورته وویل په هغه ځای به بې باوره شوې بل ځای ته به یې یوورې ځکه که قوه راتېره شي نو دا هیڅ به پرې نږدي نور خو څه کوي چې د کورونو دزېړو غوړو په لوټلو هم دریغ نکوي.

قوه له وړاندې تګ څخه پاته شوه خو ځکه په ټول قوت سره روانه وه په یوه برخه کې په اوار ډاګ کې مجاهدینو قوه محاصره کړې وه.

محمد نبي مجاهد به ویل: ماته د د دښمن له ویشتلو څخه د ډزو په تسلسل کې د هغوی رغړېدل او له وحشت څخه د که تښتېدو خوند راکوي او همېشه به یې د دښمن د لیونی تښتې لذت یاداوه، وبه یې خندل او بیا به یې پورته وغورځولي او په خندا کې په ووک غږ به یې ویل: ماته یې د ګولیو په باران کې دوی دا بې ایمانه ترېکې خوند راکوي.

هغه به کله ناکله د شوخۍ له مخې ویل: زه یې له تندي پرته بل ځای نه

په نبنه کوم خدای بې غیرته چېرته په تندي لګېږي‌دا هریو په شا لګېږي هرمردار عسکر یا صاحب منصب چې ګوري نو لومړی په پونده لګېدلی وي.

د هغه به همېشه خوله له خندا ډکه وه او د جنګ په سخت او تریخ ساعت کې به هم هغه یوه نیمه ټوکه ویشتله.

له ټانک نه د یوه صاحبمنصب کېن لاس سنګاره شو د ځنګ بحاهد ته یې وویل که یې ستړي کوکار کولی نو د ساعت عقرب یې په نبنه کاوه ته کوره ورته؛ د ټوپک له ډزسره د صاحبمنصب لاس او ساعت دواړه په هوا شول هغه به د ډز ترمخ د عسکر، صاحبمنصب، یا ټانک، لاری او...... یو ځانګړی ځای په نبنه کاوه په کوم ځای به چې د هغه زړه ورغی - او بیله دې یې هېڅکله پرماشه کوته نه راکاږله.

خدای‌خبرچې د کوم مجاهد د ټوپک مرګک د جبهه خاني پرمونږ ومنت چې د ټانکونو له منځه یو ډز او لمبې پورته شوې.

داورلمبې دومره ژبغړانده او چاودنه راسي سخته وه چې نژدې ټانکونه او لاری یې همغلته پڅپلو لمبو کې واخیستلې او د نورو چې وس کېده او لاره یې ایستلی شوای نو بیا یې نه سمه کتله اونه کړه.

اوچې له کابل نه د تښتېدلو عسکرو او صاحبمنصبانو حال راورسېدنو مغوی خبره دومره لویه کړې وه چې: پدوی له ښاورو خواوو او هوا نه څه کوي چې د ځمکې له تل نه هم ډزې او برید ونه کېدل. داسې چې هرکمو هرې ډېرې، هرې او فې او هربوټي پرې باړونه چلول.

...او: په جرګو مرکو نشي کارتمام

د خلقیانو له جګړې ستومانه او نهیلی حکومت دې ته اړ شو چې د زور له لارې نه بلکې د زاریو او ننواتو له لارې ځینې اقوام و ته د هغوی سپین‌ږیری او مشهوري خبرې چې په کابل کې د دوی د وحشت ترچرې لاندې او سېدل د جرګې په نوم واستوي.

همدا ؤ چې په کابل کې یې د ورکو مشهوري خبرې او مخورداخله وزارت ته جلب کړل په لستونو کې د هغو ټولو مامورینو نومونه نیول شوي ؤ چې د وړکو چک ته منسوب او لاد خرځي پله د زندان مېلمانه شوي نه وو.

دغه کسان د روژې په وروستیو ورځو کې د داخله وزارت د مامورینو د دوډۍ خوړلو په سالون کې راغونډ کړی شول.

دا هغه وخت ؤ چې اسلم وطنجار مازی تش په نوم وزیر ؤ، خود دغه وزارت واک او صلاحیت ظاهراً د پولیسو لوی قوماندان انجنیرعلي‌شاه پیمان په لاس کې ؤ.

علي‌شاه پیمان چې یو امیني خلقي او لکه امین د مارغوندې ښایسته ؤ د

په نبنه کوم خودا بې غیرته چېرته په تندې لګېږي‌دا هریو په شا لګېږي هرمردار عسکر یا صاحب منصب چې ګوري نو لومړی په پونده لګېدلی وي.

د هغه به همېشه خوله له خندا ډکه وه او د جنګ په سخت او تریخ ساعت کې به هم هغه یوه نیمه ټوکه ویشتله.

له ټانک نه د یوه صاحبمنصب کېن لاس سنګاره شو د ځنګ بجاهد ته یې وویل که مې ستړې کوکارکړلی نو د ساعت عقرب مې یې په نبنه کاوه ته کوره ورته؛ د ټوپک له ډزسره د صاحبمنصب لاس او ساعت دواړه په هوا شول هغه به د ډز ترمخ د عسکر، صاحبمنصب، یا ټانک، لاری او . . . . . . یو ځانګړی ځای په نبنه کاوه په کوم ځای به چې د هغه زړه ورغی - او بیله دې یې هیڅکله پرما شد کوټه نه راکاوله.

خدای خبر چې د کوم مجاهد د ټوپک مرګ د جبهه خانې پرموټر ومښت چې د ټانکونو له منځه یو ډز اولمبې پورته شوې.

داورلمبې دومره ژبغړانده او چاودنه ډزونه ([ا]سختېنه) وه چې نژدې ټانکونه او لارۍ یې همغلته پخپلو لمبو کې واخیستلې او د نورو چې وس کېده او لاره یې ایستلې شوای نو بیا یې نه سمه کتله او نه کړه.

او چې له کابل نه د تېښتېدلو عسکرو او صاحبمنصبانو حال راورسېد نو هغوی خبره دومره لویه کړې وه چې: پدوی له خاورو خواوو او هوا نه ځه کوي چې د ځمکې له تل نه هم ډزې او برید ونه کېدل. داسې چې هرکمو هرې ډبرې، هرې ونې او هر بوټي پرې باران ورولو.

...او: په جرګو مرکو نشي کار تمام

د خلقیانو له جګړې ستومانه او نهیلي حکومت د ب ته اړ شو چې د زور له لارې نه بلکې د زاریو او ننواتو له لارې ځینې اقوام وته د هغوی سپین‌ږیری او مشهور خبرې چې په کابل کې د دوی د وحشت ترڅرې لاندې او سېدل د جرګې په نوم واستوي.

هغه او چې په کابل کې یې د ورځکو مشهورې خبرې او محور داخله وزارت ته جلب کړل په لستونو کې د هغو ټولو مامورینو نومونه نیول شوی و چې د ورځکو څک ته منسوب او لاد څرخي پله د زندان مېلمانه شوي نه وو.

دغه کسان د روژې په وروستیو ورځو کې د داخله وزارت د مامورینو د دوو ډی خورلو په سالون کې راغونډ کړی شول.

دا هغه وخت و چې اسلم وطنجار مازي تش په نوم وزیر و، خود دغه وزارت واک او صلاحیت ظاهراً د پولیسو د لوی قوماندان انجنیر علی شاه پیمان په لاس کې و.

علی‌شاه پیمان چې یو امیني خلقي او لکه ([امین]) د مارغوندې ښایسته و د

حکومت په نمایندګۍ سالون ته په ډېرکو اوفرکې راننوت، دحق په جانب اوغمناکه بڼه په نیولو سره یې د دغو کسانو په وړاندې خبرې پیل کړې.

ده وویل: زه دیوه پښتون په توګه له وردګو سره ډېره زیاته مینه لرم داچې هم وویل چې وردګ دحکومت له نظره د ډېرشریف خلک دی په ټېټه بیا پرده ډېر ګران دی.

ده په شرافت سوګند یادکړچې هغه دردناک حالت چې د وردګو بنځو اوماشومانو ته د جګړې له امله په غرونوکې د استوګنې ځنه ورپېښ شویدی په خاصه توګه د ده د زړه سوی وړ دی خو په ضمن کې یې د دې خبرې یادونه هم وکړه چې حکومت هغه وسایل اوامکانات په لاس کې لري چې د وردګو ټوله سیمه ورنباندې په بل ځ واړوي خوزما داحالت پدغه مهربانۍ اوغیرتي قام نه لورېږي نوداسې یوکار باید وشي چې د دواړو خواوو یعنې حکومت او وردګو حیثیتونه یې وساتل شي:

پیمان داهم وویل: په حکومتي دستګاه کې له وردګو نه داسې کسان شته چې د وردګو په مقابل کې دسختوجګړو اوعسکري عملیاتو تجویز وړاندې کوي خوزه د یوه پښتون په توګه چې وردګ ډېر راباندې ګران دی دهغوی په مخ کې درېږم.

ده راجلب شویو کسانو ته مخ وکړ ځاوه ویې ویل تاسې خپل قوم ته ورشئ ممکن هغوی له تاسو سره ښه سلوک ونکړي خو هڅه چې د زړه کوي بیاهم ستاسو قوم دی ورشئ دلاسا یې کړئ.

دپیمان په خبروکې دچک ماموریتونه تر پلاله لاندې یواخطار اوکواښ هم وړاندې شو او هغه داچې داماموریڼ دې یاله دوی سره ودرېږي او یا دې دخپل قوم ځنګ ونیسي.

په سالون یو ویرجن سکوت حکم چلاوه دناستو کسانو له څېرو د ژړو —

اندېښنو لوځرې ختلې هغوی زیاتره د پیمان خبرو ته نه بلکې خپل ژوند او سبا ته په فکر کې ؤ. داسې غمناکه چوپتیا چې سری ذکر کاوه په ناستو کسانو کې دمه نه چلېږي اوهسې یې ستړګې غړېږي.

اسمعیل خان چې یو وخت ډېر مقتدر والي ؤ دغه چوپتیا ماته کړه او د نورو په نمایندګۍ یې څوخبرې وکړې ده هم د قام پدغه دردوونکي حالت اندېښنه څرګنده کړه او په ضمن کې یې د څوتنو وردګو خلقیانو دې تجویز ته چې په وردګو دې سخت عملیات سرته ورسېږي داشاره وکړه چې وویل حکومت اوس هم د دې ډول عملیاتو په برخه کې صرفه نه کوي خوله دې لارې ځنې یې کامیابي نده ترلاسه کړې.

لدې وروسته پیمان له غونډې ووت او په ظاهرکې دوه تنه خلقیان یود باالله شامحمود او الله دبوم کلي نعیم په غونډه کې پاته شول دوی دیولړ مسکو ټیټو — وروسته دیوه لست له مخې دهغې کسانو نومونه غونډې ته واورول چې باید وردګو ته د جرګې له پاره روان شي، غونډې پدې نومونو څه اعتراض ونه کړاو یا یې نشو کولی.

* * *

د ۲۷ روژې په ماز یګر دوه هلیکوپټر الوتکې په ډېرلوړوالي سیمې ته ننوتې مجاهدین چې د خپلو مورچو دپاسه ناست وو پرالوتکو یې بنې د ډېرې کولي وچلولې هغه کولی الوتکو ته رسېدې چېرې شوې اوکېډی شي هغوی پرې خبرشوي هم نه وي خودوی پرې خپل زړونه تش کړل اوهغه یې بې ځوابه پرې نښودې.

الوتکو له پاسه سپینې پاڼې شیندلې او چې ترڅو ځمکې ته را رسېدې نودتوبو پام هغه خواته وو، ماشومانو به منډې پسې وهلې اودالوبه د هغوی دلږې شېبې د ساتېرۍ ښه مشغولا وه، پاڼې ځمکې ته راورسېدلې چابه له قهراوخپګان ځنه ټوټه کړې - چابه بېزه ا یسته، واچولې او یونیم به فکر ورته یووړ خو عمومي فضا داسې وه چې مجاهدینو د رژیم دماتې سند ګاڼه اوبېبل ته به یې د دغو پاڼو په ښودلو داسې

(c) ketabton.com: The Digital Library

حکومت په نمایندګۍ سالون ته په ډېرکې اوفر کې راننوت، دحق په جانب اوغمناکه ږغ په نیولو سره یې ددغو کسانو په وړاندې خبرې پیل کړې.

ده وویل: زه دیوه پښتون په توګه له وردګو سره ډېر زیاته مینه لرم دا یې هم وویل چې وردګ دحکومت له نظره ډېر شریف خلک دي په تېرو بیا پر ده ډېر ګران دي.

ده په شرافت سوګند یاد کړ چې هغه دردناک حالت چې د وردګو بنځو اوماشومانو ته د جګړې له امله په غرونو کې داستوګنې ځنډ ورپېښ شویدی په خاصه توګه د ده د زړه سوی ور دي خو په ضمن کې یې د دې خبرې یادونه هم وکړه چې حکومت هغه وسایل او امکانات په لاس کې لري چې د وردګو ټوله سیمه وربا ندې په بل ځ وار وي خوزما دا حالت یدغه مېړنې او غیرتي قام نه لوړېږي نو داسې یوکار باید وشي چې د دواړو خواوو یعنې حکومت او وردګو حیثیتونه پکې وساتل شي:

پیمان داهم وویل: په حکومتي دستګاه کې له وردګو نه داسې کسان شته چې د وردګو په مقابل کې دسختو جګړو او عسکري عملیاتو تجویز وړاندې کوي خوزه د یوه پښتون په توګه چې وردګ ډېر راباندې ګران دي دهغوی په مخ کې درېږم.

ده راجلب شویو کسانو ته مخ وکړ ځا وه ورته یې وویل تاسې خپل قوم ته ورشئ ممکن هغوی له تاسو سره ښه سلوک ونکړي خو هر څه چې درسره کوي بیاهم ستاسو قوم دی ورشئ دلاسا یې کړئ.

دپیمان په خبروکې د چک ماموریتونه تر پلاله لاندې یواخطار اوګواښ هم وړاندې شو او هغه دا چې داماموریت دې یاله دوی سره ودرېږي او یا دې دخپل قوم ځنګ ونیسي.

په سالون یو ویرجن سکوت حکم چلاوه دناستو کسانو له څېرو د ډرو ـ

اندېښنو لوخړې ختلې هغوی زیاتره د پیمان خبرو ته نه بلکې خپل ژوند او سبا ته په فکر کې ؤ. داسې غمناکه چوپتیا چې سړی ذکر کاوه په ناستو کسانو کې دمه نه چلېږې او هسې یې سترګې غړېږې.

اسمعیل خان چې یو وخت ډېر مقتدر والي ؤ دغه چوپتیا ماته کړه او د نورو په نمایندګۍ یې خوخبرې وکړې ده هم دقام پدغه دردونکي حالت اندېښنه څرګنده کړه او په ضمن کې یې دځوانانو وردګو خلقیانو دې تجویز ته چې په وردګو دې سخت عملیات سرته ورسېږي داشارې په ترڅ کې وویل حکومت اوس هم د دې دول عملیاتو په برخه کې صرفه نه کړي خوله دې لارې تحنه یې کامیابي نده ترلاسه کړې.

لدې وروسته پیمان له غونډې ووت او په ظاهر کې دوه تنه خلقیان یود بابالا شا محمود اوبل دبوم کلي نعیم په غونډه کې پاته شول دوی د یولړ مسکو ټیټو ـ وروسته دیوه لست له مخې دهغې کسانو نومونه غونډې ته واورول چې باید وردګو ته د جرګې له پاره روان شي، غونډې پدې نومونو څه اعتراض ونه کړاو یا یې نشو کولی.

* * *

د ۲۷ روژې په ماښګر دوه هلیکوپټر الوتکې په ډېرلوړوالي سیمې ته ننوتې بجاهدین چې د خپلو مورچو دپاسه ناست وو پرالوتکو یې بنې ډېرې کولې وچلولې هغه کولی الوتکو ته رسېدې چېرې شوې اوکېدی شي هغوی پرې خبر شوي هم نه وي خودوی پرې خپل زړونه تش کړل او هغه یې بې ځوابه پرې نښودې.

الوتکو له پاسه سپیني پاڼې شیندلې او چې ترڅو ځمکې ته را رسېدې نودتولو پام هغه خوانه وو، ما شومانو به منډې پسې وهلې اودالوبه د هغوی دلږې شېبې دساتېرې بنه مشغولا وه، پاڼې ځمکې ته راورسېدلې چا به له قهر او خښم ځنه ټو ته کړې ـ چا به بابېزه ایستواچولې او یونیم به فکر ورته یووړ خو عمومي فضا داسې وه چې مجاهدینو د رژیم د ماتې سندګانه اوبېبل ته به یې د دغو پاڼو په ښودلو داسې

څرګندوله چې رژیم ورته د ننواتي لمن وغوړوله خپله ناکامي یې ومنله او د دوی د ایماني پوتم پر وړاندې سلامي شول.

پر کاغذونو چې په زرګونو یا نهې یې په ټوله دره کې تیت شوې وې لیکل شوي ؤ:

دلوی خدای په نامه

«د وردګو ګرانو او سپېڅلو اوسېدونکو ته:

څرنګه چې د ثور د ستر انقلاب په رڼا کې د وردګو ټول اوسېدونکي دانقلاب سره تضاد نلري. نو هغه وقایع او پېښې چې تر اوسه هلته منځ ته راغلي د سوء تفاهم او د دښمنانو د تبلیغاتو ثمره ده نو ځکه خلقي دولت د وردګو ټولو اوسېدونکو ته د کمکي اختر د مبارکو ورځو په احترام پوره او بشپړه عفوه اعلانوي او ستاسو قومي جرګه چې د لاندینیو اشخاصو څخه عبارت ده تاسې ته د مفاهمې او عفوې د عملي کولو د پاره درځي.

جرګې ته د دولت لخوا د عفوې د عملي کولو له پاره چې لار هواره کړي پوره صلاحیت ورکړ شوی. د جرګې غړي لاندې قومي مشران دي:

۱- محترم محمد انور خان واحدي، ۲- غلام درویش خان (ابه ګل)، ۳- عبدالغني خان ۴- بسم الله علاقدار، ۵- خدایداد خان خر، ۶- میرافغان، ۷- عبدالحنان خان مینه پال، ۸- ډګروال سید جان خان، ۹- شیر احمد خان، ۱۰- وکیل امین الله خان ۱۱- مامور جلال الدّین خان، ۱۲- مدیر محمد آصف خان، ۱۳- عید محمد خان، ۱۴- ملک شیر آقا خان، ۱۵- ملک عبدالرؤف خان، ۱۶- پخوانی والي اسمعیل خان، ۱۷- قوماندان عبدالرؤف خان، ۱۸- عبدالجلیل وجدي، ۱۹- عبدالقدیر خان، ۲۰- مدیر محمد یعقوب خان، ۲۱- رئیس محمد انور خان اکبري او ځیني نور.

دافغانستان د موکراتیک جمهوري دولت لخوا»

لدې ځکې هم وردګو ته دوې جرګې د تو پونو او ټانکونو په بدرګه تللي

وې خو د هغوی د فعالیت سطحه او ساحه ډېره محدوده وه او تقریباً پټه او غیر رسمي بڼه یې درلوده چې په هغو جرګو کې دغه کسان شامل وو:

۱- حاجي خدایداد خان خر.

۲- ډګروال عبدالحق د شنې په نوی مشهور.

۳- حاجي سید رسول د تنګي درې اوسېدونکی.

۴- حاجي موسی وردګ د شیخ آباد.

۵- غند مشر کریم خان د سید آباد د اولسوالۍ اوسېدونکی.

۶- ملک شېر اقا د جلګې علاقداري اوسېدونکی.

۷- حاجي جمعه ګل د شش قلعې اوسېدونکی.

۸- مدیر یعقوب د دوراڼخېلو اوسېد ونکی.

۹- محمد کریم خان د دوراڼخېلو اوسېدونکی.

۱۰- ډګروال سید جان د چک ولسوالۍ اوسېدونکی. (۱)

سیمې ته د جرګې د غړو په راتلو مجاهدینو دوې مخالفې نظرې لرلې ځوان پاتکي ورسره مخالف ؤ چې د کمونیزم او اسلام تضاد و نه د پخلاینې ندی او دا د رژیم یوه دسیسه ده خو قومي سپین ږیري چې د جرګو مرکو پر کودونو وارد کسان وو د جرګې د راتلو او مرکې پلوی وو او ویل یې چې که څه هم دا تضادونه د پخلاینې ندی خو د جرګې رد ول هم سم ندی جرګه منو او بیا یې پخپله کته یې راوغرځوو. دغه اختلاف د مجاهدینو تر منځ د څو ورځنی مباحثې او سخت جدل سبب شو دا نظر هم وړاندې کړ شو چې جرګه دې راشي خو غړي دې ونیول شي او بیا دې کابل ته د تلو اجازه ورکول کېږي او لدې لارې دې هم پر رژیم دیو بل فشار په توګه کار واخیستل شي.

(۱) وګ - پېچک او دایمرداد وکې اسلامي پاڅون لیکوال محمد زبیر شفیقي ۱۰۸-۱۰۹ مخونه.

ځوركندوله چې رژيم ورته د ننواتي لمن وغوړوله خپله ناكامي يې ومنله او د دوی د ايماني پرتم پر وړاندې سلامي شول.

پر كاغذونو چې په زركونو پانې يې په تول ډول دره كې تيت شوې وې ليكل شوي ؤ:

دلوی خدای په نامه

«د وردګو كرانو او سپينږيرو او سپېڅلو او سپېدونكو ته:

څرنګه چې د ثور د ستر انقلاب په رڼا كې د وردګو ټولو او سپېدونكي دانقلاب سره تضاد نلري. نوهغه وقايع او پېښې چې تراوسه هلته منځ ته راغلي د سوء تفاهم او د دښمنانو د تبليغاتو ثمره ده نوځكه خلقي دولت د وردګو ټولو اوسپېدونكو ته د كمكي اختر د مباركو ورځو په احترام پوره او شپږه عفوه اعلانوي او ستاسو قومي جرګه چې دلاندنيو اشخاصو څخه عبارت ده تاسي ته د مفاهمې او عفوې د عملي كولو په باره كې.

جرګې ته د دولت لخوا د عفوې د عملي كولو په باره كې لاره هواره كړي پوره صلاحيت وركړشوی. د جرګې غړي لاندې قومي مشران دي:

١- محترم محمد انورخان واحدي، ٢- غلام درويش خان (ابركل)، ٣- عبدالغني خان

٤- بسم الله علاقدار، ٥- خدايداد خان خېږ، ٦- ميرافغان، ٧- عبدالحنان خان مينه پال، ٨- ډګروال سيد جان خان، ٩- شيراحمد خان، ١٠- وكيل امين الله خان

١١- مامور جلال الدين خان، ١٢- مدير محمد آصف خان، ١٣- عيد محمد خان،

١٤- ملك شير آقا خان، ١٥- ملك عبدالرؤف خان، ١٦- پغماني والي اسميعل خان،

١٧- قوماندان عبدالرؤف خان، ١٨- عبدالجليل وجدي، ١٩- عبدالقدير خان،

٢٠- مدير محمد يعقوب خان، ٢١- رئيس محمد انورخان اكبري او څيني نور.

دافغانستان دموكراتيك جمهوري دولت لخوا.

لدې څخه هم ورډګو ته دوې جرګې د توپونو او ټانكونو په بدرګه تللې

وې خو دهغوی د فعاليت سطحه او ساحه ډېره محدوده وه او تقريباً په ټه او غير رسمي بڼه يې درلوده. چې هغو جرګو كې دغه كسان شامل وو:

١- حاجي خدايداد خان خېږ.

٢- ډګروال عبدالحق د شمنې په زوی مشهور.

٣- حاجي سيد رسول د تنګي درې اوسېدونكی.

٤- حاجي موسی وردك د شيخ آباد.

٥- غند مشر كريم خان د سيد آباد د اولسوالۍ اوسېدونكی.

٦- ملك شېر آقا د جلګې علاقدارۍ اوسېدونكی.

٧- حاجي جمعه ګل د شش قلعې اوسېدونكی.

٨- مدير يعقوب د دوراڼخېلو اوسېدونكی.

٩- محمد كريم خان د دوراڼخېلو اوسېدونكی.

١٠- ډګروال سيد جان د چك ولسوالۍ اوسېدونكی. (١)

سيمې ته د جرګې دغره په راتلو مجاهدينو دوې مخالفې نظريې لرلې ځوان پاتكی وېسره مخالف ؤ چې دكمونيزم او اسلام تضاد ونه دپخلاينې ندی او داد رژيم يوه دسيسه ده خو قومي سپين ږيري چې د جرګو مركی پر كودونو وارد كسان وو د جرګې د راتلو او مركې پلوی وو او ويل يې چې كه څه هم دا تضاد ونه د پخلاينې ندی خو د جرګې ردول هم سم ندی جرګه منو او نبايي پخپله كښته يې راوغوړو. دغه اختلاف د مجاهدينو ترمنځ د ځو ورځو مباحثې او سخت جدل سبب شو د ا نظرهم وړاندې كړ شو چې جرګه دې راشي خو غړي دې وښيول شي او بيا دې كابل ته د تلو اجازه نه وركول كيږي او لدې لارې دې هم پر رژيم ديوبل فشار په توګه كار واخيستل شي.

---

(١) وګ - پرچك او دا پرباد وكې اسلامي پاڅون ليكوال محمد زبير شفيقي ١٠٨ - ١٠٩ مخونه.

دغه مباحثو او جدلونو نه یوازې د مجاهدینو د مشرانو ترمنځ بلکې د کړو مجاهدینو او د سیمې د اوسېدونکو ترمنځ د مباحثې جدي او خښمېدلی مجلسونه تاوده کړل.

بالاخره د قومي مشرانو پرېکړه و منل شوه او د جرګې غړو ته د راتلو اجازه ورکړشوه د چک د اسلامي انقلابي شورا غړو د علی خان په کلي کې د جرګې د غړو هرکلی وکړ که څه هم دا هرکلی د زړه د پاسه هرکلی و. خو په کوټه کې د جرګې غړي په عنعنوي توګه برکېنول شول او د شورا غړي او مجاهدینو دروازو ته نژدې ځایونه ونیول. خو بیا هم د جرګې له غړو د دوی او وېرې خپسې منګولې نه وې لیرې کړې او س هم له دوی سره دا اندېښنه وه چې قوم به څه ورسره کوي او له دوی څخه به د زړه د ناکردو څه وېر انتقام او غچ اخلي، دغه ډول او اندېښنه د دوی له ناستې، حرکاتو، خبرو او کتلو څخه ډېره ښه څرګندېده - دوی ته ځانونه له توپلې مشهورتیا، غوري او مشرتوب سره د ډېر وروکې ښکارېدل، د مجاهدینو د ایماني پرتم، روحي ډاډ او د یې سیاله مقاومت له ارخه دوی ځانونه ډېر پیکه احساسول په تېره دا چې سیمې ته د جرګې د غړو په راتلو مجاهدینو پولې مانورې ترسره کړې دوی د لارې په اوږدو کې په ډېر صلابت او قوت سره ځایونه نیولي و او د لارو د واړو غاړو ته توپک پر لاس او په کارتوسو پټ ولاړ و چې د لس ولس کو به د کارتوسو سره د ټکر پر ځت یو پوله طلایي ورانګې ښندلې او ځلکونه به یې کول - دوی به یوه ځای کې د بخاري نل په ډېرو او بوټو کې پټ کړی او له پاسه یې ترپال پرې غوړولی و داسې ښکارېده لکه اوبوس توپ، چې هرچا یې په لیدو دا خیال کاوه چې یوه داخوړه درونه توپ دی - دوی د الله اکبر په پوله پسې شعارونو او غورځونو د جرګې د غړو هر کلی کاوه او هغوی ته یې د خپل تصمیم او همت ننداره ښودله چې ځینو ځینو به یې له ګواښنه ډک عمل هم ترسره کړی.

د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبد الکبیر خان د جرګې له غړو سره خبرې پیل کړې او لکه چې د دوی وېره او اضطراب یې درک کړی وی په مینه، سړه سینه او په له موسکا ډکه خوله یې د جوړ نا جوړه احوال وروسته خپلې پوښتنې پډې ډول پیل کړې:

د الوتکو نه په اچول شویو کاغذونو کې ټول معرفي شوي کسان نښته د مثال په توګه د محمد انور واحدي ځای تش دی او ملک عبدالرؤف خان هم له تاسې سره نه لیدل کیږي مورېږه پوهیږو چې هغوی ولې نه دي راغلي بندیانشو خو بیرته نه وی؟

دغه پوښتنې هغوی نور هم تلولی کړل او لکه چې له یوې سختې او خطرناکې پوښتنې سره مخامخ شوي وي یوبل ته په بیره او وارخطایي وکتل او ویې ویل:

واحدي صاحب ته د عدلیې وزارت د معین په توګه ځینې ضروري کارونه پیدا شول او د هغه وزارت په غوښتنه له جرګې نه ووېستل شو او په ځای یې مستوفي سلطان محمد و ټاکل شو. خو د ملک عبدالرؤف په اړه هغوی هیڅ و نه شو ویلای او چوپ پاته شول. د شورا مشر هم د دوی د تلولې حالت په احساس نور څه ونه ویل هدارنګه د خانګل ماما موجودیت ته پدې جرګه کې چې نوم یې په لست کې نه و د ډېر ودتعجب په سترګه کتل خانګل د ناویږد ورپلو راو رپلوله پاره آس ساتلي و او په ودونوکې به د ده آس پرکرایه نیول کېده او هم پر هیڅ توګه د داسې غونډو له خاکل خپله موضوع رونیا کړه وېي ویل: چې له مدیر محمد یعقوب سره د سرک په غاړه روان و چې د جرګې موټر ودرېد او دی یې هم ورسره موټر ته وخېژاوه نور په هیڅ هم ندی خبر.

بله پوښتنه دا وه چې د جرګې غړي ځانونه قومي بولي او که د حکومت نمایندګان - دغه پوښتنه بیا هم د هغوی په مخ زبیو بل د روند ګونګوچې سره وې لږ پوله او بیا یو بل ته په کتو شول - د جرګې غړي په خپلو خولو کې هم یو په بل نه و او په دا اندېښنه ورسره وه چې د دوی په منځ کې به

دغه مباحثو او جدلونو نه یوازې د مجاهدینو د مشرانو ترمنځ بلکې د کړو
مجاهدینو او د سیمې د اوسېدونکو ترمنځ د مباحثې جدي او خبښندلي
مجلسونه تاوده کړل.

بالاخره د قومي مشرانو پرېکړه ومنل شوه او د جرګې غړو ته د
راتللو اجازه ورکړل شوه د چک د اسلامي انقلابي شورا غړو د علي خان په کلي
کې د جرګې د غړو هرکلي وکړ که څه هم دا هرکلی د زړه د پاسه هرکلی و.
خو په کوټه کې د جرګې غړي په عنعنوي توګه برکېنول شول او د شورا غړي
او مجاهدینو دروازو ته نژدې ځایونه ونیول. خو بیا هم د جرګې له غړو د دوی او
وېرې څخه سې منګولې نه وې لېرې کړي او س هم له دوی سره دا اندېښنه وه چې
قوم به څه ورسره کوي او له دوی څخه به د دښمن د ناکړدو څخه ور انتقام او
غچ اخلي، دغه ډول او اندېښنه د دوی له ناستې، حرکاتو، خبرو او کتلو څخه ډېره
ښه څرګندېده- دوی ته ځانونه له ټولې مشهوریتیا، مخوري او مشرتوب سره
د بېرورکي ښکارېدل، د مجاهدینو د ایماني برم، روحي ډاډ او لېړ سیاله مقاومت
له ارخه دوی ځانونه د بېرپیکه احساسول په تېره دا چې سیمې ته د جرګې د غړو
په راتلو مجاهدینو پولس مانورونه ترسره کړي دوی د لارې په اوږدو کې
په ډېر صلابت او قوت سره ځایونه نیولي و او د لارو د واړو غاړو ته ټوپک پدلاس
او په کارتوسو پټ ولاړو چې د لمر وړانګو به د کارتوسو سره د ټکر پرمخت
یوډول طلايي وړانګي ښندلې او ځلکونه به یې کول- دوی به یوه ځای کې د
بخاري نل په ډبرو او بوټو کې پټ کړی او له پاسه یې ترپال پرې غوړولی و داسې
ښکارېده لکه اوبوس توپ، چې هر چا یې په لیدو داخیال کاوه چې یوه داخوړه
دروند توپ دی- دوی د الله اکبر په پرلهپسې شعارونو او غوږیو د جرګې د
غړو هرکلي کاوه او هغوی ته یې د خپل تصمیم او همت ننداره ښوده چې ځینو
ځینو به یې له کوا بښه د ځ عمل هم ترسره کړ.

د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبد الکبیر خان د جرګې له غړو څخه
خبرې پیل کړې او لکه چې د دوی وېره او اضطراب یې درک کړې
وې په مینه، سره سینه او په له موسکا ډکه خوله یې د جوړ ناجوړ له
احوال وروسته خپلې پوښتنې پدې ډول پیل کړې:

د الوتکو نه په اچول شوو کاغذونو کې ټول معرفي شوي کسان
نشته د مثال په توګه د محمد انور واحدي ځای تش دی او ملک عبدالروف خان
هم له تاسې سره نه لیدل کېږي موږ نه پوهېږو چې هغوی ولې نه دي راغلي بدبختانه ښه خبر نه وي؟
دغه پوښتنې هغوی نور هم تلولي کړل او لکه چې له یوې سختې او خطرناکې پوښتنې
سره مخامخ شوي وي یو بل ته په بېره او وارخطایي وکتل او ویې ویل:

واحدي صاحب ته د عدلیې وزارت د معین په توګه ځینې
ضروري کارونه پیدا شول او د هغه وزارت په غوښتنه له جرګې نه وویستل
شو او په ځای یې مستوفي سلطان محمد و ټاکل شو. خو د ملک عبدالروف
په اړه هغوی هیڅ ونه شو ویلای او چوپ پاته شول. د شورا مشر هم د دوی
د تلولي حالت په احساس نور څه ونه ویل هدارنګه د خانکل ماما موجودیت
ته پدې جرګه کې چې نوم یې په لست کې نه و د بېرو تعجب په سترګه
کتل. خانکل د ناوېد وېرلو راوړلو له پاره آس ساتلی و او په ودونو کې به د ده
آس پر کرایه نیول کېده او هغه پر هیڅ توګه داسې غلبونو کې خانکل پخپله موضوع روښانه کړه ویې ویل:
چې له مدیر محمد یعقوب سره د سړک په غاړه روان وم چې د جرګې موټر
ودرېده او دی یې هم ورسره موټر ته وخېژاوه نور په هیڅ هم ندی خبر.

بله پوښتنه دا وه چې د جرګې غړي ځانونه قومي بولي او که د حکومت
نمایندګان. دغه پوښتنه بیا هم د هغوی په مخ ویوبل د روند ګونګوو چې
سره ویې لړزول او بیا یو بل ته په کتو شول. د جرګې غړي په خپلو خولو کې
هم یو پر بل نه وو راوه او دا اندېښنه ورسره وه چې د دوی په منځ کې به

حتیٰ د حکومت جاسوس ځای لري نو د غه پوښتنې په ځواب ډېر سره
وخوځېدل او خوځېدل ډېرې خبرې يې وژوولې خو ښاغلی وجدي دا
مېړانه وکړه چې د جرګې غړي يې قومي وبلل. وروسته د شورا رئيس او نورو
مشرانو هر يوه پخپل وار خبرې وکړې ويې ويل بڅوا به خلقيانو د نژادي توپير
پرضد خبرې کولې خو په عمل کې موږ وليدل چې دوی هزاره د پښتنو
او پښتانه د هزاره کانو په مقابل کې لمسول. خلقيانو به ويل اولا ګليا دی واېي
چې انقلاب پرمخ تلونکی هدفونه لري خو په عمل کې دوی غوښتل چې موږ
دوې پېړۍ په شا بوزي او په افغانستان کې د کورنيو جګړو او قبيلوي
اختلافونو زمانه بيا په موږ ووېني او بيا همدوی لګيا دی او د مرتجعينو تاپې
په موږ لګوی اوس نو تاسې وواياست چې موږ مرتجعين يو که دوی.

د حکومت په ابلاغيه کې موږ ته په اصطلاح عفوه اعلان شوی. عفوه
خو هغو کسانو ته کېږي چې مقصر وي او ګناه يې کړې وی موږ څه
ګناه کړې وه چې زموږ په سيمه سور اور بل کړی شو.

د شورا رئيس جرګې ته مخ واړاوه او څرګنده يې کړه تاسې زموږ مشران
ياست تاسې پخپله په ټول قوم کې وګرځئ او پخپلو سترګو ووينئ چې د
څومره بې دفاع او مظلومانو کورونه او کروندې سوځول شوې. زموږ کورونه
چور شول. بيا ځې زموږ ماشومان نه بلکې زموږ څاروي هم دالو تکو په ليدو سره
احساسوي چې د محشر ورځ ورباندې راتلونکې ده. خو موږ به د غه ډول
ستمګرو عناصرو ته چې ځانونو ته خلقيان وايي او په موږ باندې او روي او د توپ
ټانګ او طيارې له لارې موږ ته خپل زور ښيي د اسلامي جذبې او قومي زوړله
منځې سرېټوب او انسانيت ووښيو.

موږ فيصله کړې چې د حق او حقيقت په لار کې يو تر هم ژوندي نه پاتې
کېږو نو چې موږ داسې فيصله کړې وی بيا به ولې وسله په ځمکه ږدو بيا به نو

زموږ له پاره سوله او د سولې جرګې څه ارزښت ولري؟ سره له دې هم موږ
مسلمان او پښتانه يو د ملامتي بار په اوږو نشو کرځولی که چېرې د سولې جرګه
زموږ ملامتيا برسېره کولی شي راودې نېسي موږ به پوره حوصله د هغو
خبرو اترو او اورېدو ته چمتو يو.... دا وخت د جرګې د غړو خولې په لاړو لمدې
شوې وې او د زړونو درزا يې لرې څه ناسته وه ويې ويل موږ پخپلو سترګو
وليدل چې حکومت ستاسې کورونه سوځولي او تاسې ته يې زيات تاوان
داړولی دی خو تاسې هم صرفه نده کړې سړکونه مو خراب کړيدي او لکه چې
حکومت ادعا کوي ښوونځي او نور اجتماعي مرکزونه مو سوځولي دي.

د شورا رئيس وويل موږ منکر نه يو د چک هوټل خو ولسوال خپله
عسکري چوڼۍ ګرځولې وه چې د جنګ په جريان کې وران شو او بيا ځې يو
ښوونځي چې څو ځله حکومت زموږ پرضد د ډېرې اډې په توګه ترې کار
اخيست له مينځه وړل شوی. بله دا چې دا ټول موږ جوړ کړي د قومي
اشرونو له لارې موجوړ کړي او بيا به يې هم موږ جوړوو، نو موږ
هيڅ اجتماعي مرکز ته زيان ندی رسولی. د برېښنا فابريکه لکه چې تاسې يې
ګورئ فعاله ده او سيمې ته برېښنا ورکوي خو دا په ډاګه وايو چې پر کابل موږ برېښنا
قطع کړې. دا و بو بند او نور ټول تأسيسات فعال دی.

د يو لړ آزادو مباحثو په نتيجه کې مجاهدينو وغوښتل چې جرګه
خپل نظر څرګند کاندي د جرګې له خوا وويل شول چې قوم ملامته
ندی موږ هيله لرو چې د قوم او حکومت ترمنځ سرې اوبه نوې کړو
تاسې موږ ته خپلې غوښتنې او شرطونه څرګند کړی کوم چې
زموږ له صلاحيته پوره دی هدلته به يې فيصله کړو او په نورو به له
حکومت سره وغږېږو. د شورا رئيس له جرګې اجازه وغوښته چې د دغه
مسئلې په اړه د دوی په غياب کې شورا يوه غونډه وکړي. د دغې ځانګړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

حتیٰ د حکومت جاسوس ځای لري نود دغه پوښتنې په ځواب د بر سره
وخوځېدل راوخوځېدل د پرې خبرې یې وڅوولې خو ښاغلی وجدي دا
مېړانه وکړه چې د جرګې غړي یې قومي وبلل. وروسته د شورا رئیس او نورو
مشرانو هر یو پخپل وار خبرې وکړې ویې ویل چې زه نه خلقیانو د نژادي توپیر
پرضد خبرې کولې خو په عمل کې مونږ ولیدل چې دوی هزاره د پښتنو
او پښتنانه د هزاره ګانو په مقابل کې لمسول. خلقیانو به ویل او لا ګنیا دي وایي
چې انقلاب پر مخ تلونکی هدفونه لري خو په عمل کې دوی غوښتل چې مونږ
دوېمې پېړۍ په څټ بوزي او په افغانستان کې د کورنیو جګړو او قبیلوي
اختلافونو زمانه بیا په مونږ ووینو او بیا همدوی ګنیا دي او د مرتجعینو تاپې
په مونږ لګوي اوس نو تاسې ووایاست چې مونږ مرتجعین یوکه دوی.
د حکومت په ابلاغیه کې مونږ ته په اصطلاح عفوه اعلان شوې. عفوه
خو هغو کسانو ته کیږي چې مقصر وي او ګناه یې کړې وي مونږ څه
ګناه کړې وه چې زمونږ په سیمه سوراوربل کړې شو.
د شورا رئیس جرګې ته مخ واړاوه او څرګنده یې کړه تاسې زمونږ مشران
یاست تاسې پخپله په ټول قوم کې وګرځئ او پخپلو سترګو ووینئ چې د
خوموږ بې دفاع او مظلومانو کورونه او کروندې سوځول شوي. زمونږ کورونه
چور شول. بیا ځي زمونږ ماشومان نه بلکې زمونږ څاروي هم د الوتکو په لیدو سره
احساسوي چې د محشر ورځ وربانده راتلونکې ده. خو موږ به دغه دول
ستمګرو عناصرو ته چې ځانونو ته خلقیان وایي او په مونږ بمونه اوروي او د توپ
ټانک او طیارې له لارې مونږ ته خپل زور ښیي د اسلامي جذبې او قومي زوړله
مخې سرټیټوب او انسانیت ووینیو.
مونږ فیصله کړې چې د حق او حقیقت په لار کې یو تن هم ژوندی نه پاتې
کیږو نو چې مونږ داسې فیصله کړې وي بیا به ولې وسله په ځمکه ږدو بیا به نو

زمونږ له پاره سوله او د سولې جرګې څه ارځښت ولري؟ سره لدې هم مونږ
مسلمان او پښتانه یو د ملامتي بار په اوږو نشو ګرځولی که چېرې د سولې جرګه
زمونږ ملامتي را برسېره کولی شي راودې نښیي مونږ به پوره حوصله د هغو
خبرواترو او اورېدو ته چمتو یو.... دا وخت د جرګې د غړو خولې په لاړو لمدې
شوې وې او د زړونو دزاړې لرڅه ناسته وه ویې ویل مونږ پخپلو سترګو
ولیدل چې حکومت ستاسې کورونه سوځولي او تاسې ته یې زیات تاوان
دراړولی دی خو تاسې هم صرفه نده کړې سړکونه مو خراب کړیدي او لکه چې
حکومت ادعا کوي ښوونځي او نور اجتماعي مرکزونه مو سوځولي دي.
د شورا رئیس وویل مونږ منکر نه یو د چک هوټل خو ولسوال خپله
عسکري چوڼۍ ګرځولې وه چې د جنګ په جریان کې ویران شو او بیا ځي یو
ښوونځي چې ځوځله حکومت زمونږ پرضد د یوې اډې په توګه ترې کار
اخیست له مینځه ویړل شوی. بله دا چې دا ټول مونږ جوړکړي د قومي
اشرونو له لارې موجوړکړي او بیا به یې هم مونږ جوړوو، نو مونږ
هېڅ اجتماعي مرکز ته زیان ندی رسولی. د برېښنا فابریکه لکه چې تاسې یې
ګورئ فعاله ده او سیمې ته برېښنا ورکوي خو دا په ډاګه وایو چې پرکابل مو برېښنا
قطع کړې. داوبو بند او نور ټول تأسیسات فعال دي.
د یو لږ آزادو مباحثو په نتیجه کې مجاهدینو وغوښتل چې جرګه
خپل نظر څرګند کاندي د جرګې له خوا وویل شول چې قوم ملامته
ندی مونږ هیله لرو چې د قوم او حکومت ترمنځ سرې اوبه تویې کړو
تاسې مونږ ته خپلې غوښتنې او شرطونه څرګند کړې کومې چې
زمونږ له صلاحیته پوره دي هم دلته به یې فیصله کړو او په نورو به له
حکومت سره وغږیږو. د شورا رئیس له جرګې اجازه وغوښته چې د دغه
مسئلې په اړه د دوی په غیاب کې شورا یوه غونډه وکړي. د دغې ځانګړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

غوندې حق د جرګې غړو ته هم حاصل وُ چې بېله غونډه وکړي. په بله کوټه کې کابو یو ساعت خبرې وشوې او لومړې شرط دا وړاندې شو چې زموږ بندیان راخوشې کړي که چېرې یې زموږ بندیان راخوشې کړل بیا به نورو خبرو ته هم سر کېښېږو.

شورا داهم هیله لرله چې ټوله جرګه به کابل ته نه ځي ځینې به یې له قوم سره پاتې کېږي خو جرګې غړي و یې پدل چې کنې مجاهدین یې د برمته کولو خیال لري د هغې ویرې له امله ټولو غړو ته د تللواجازه ورکړې شوه.

جرګه کابل ته ورسېده د کورنیو چارو په وزارت کې د پولیسو قوماندان علي شاه پیمان چې جرګه هم د ده د ابتکار له مخې جوړه شوې وه د هغوی هرکلی وکړ. هغه په تعجب کې وُ چې د جرګې غړي روغ جوړ د ده مخې ته ناست دي او یوه ته هم کوم زیان نه دی رسېدلی. ده ډېره تلوسه لرله چې د جرګې له جریان څخه خبر شي همدا وُ چې اسماعیل خان مایار د جرګې په نمایندګی د جرګې د فعالیت جریان په مفصله توګه وړاندې کړ چې علي شاه پیمان یې مهم ټکي یادداشت کړل. اسمعیل خان ډېر دلایل لرل چې قوم ملامته نه دی بلکې له دې حالت سره ولسوالانو او د خلقي حکومت نورو مامورینو د خلقي ګوند غړیو او د انقلاب د دفاع د کمېټو غړیو مخامخ کړېدی.

علي شاه پیمان وویل: ما غوښتل جرګه له امین صاحب سره وګوري خو داسې ښکاري چې امین صاحب له وردګو خپه دی....

مایار په احساساتي بڼه د پیمان خبرې ورپرې کړې او په ماته ګوډه پښتو یې وویل:

... فرق نه کوي امین خپه کېږي کې ترږکی، کې د هر څه قوم مهم دی وطن مهم دی موږ غواړو خدای پدې قوم ورحم یې کې حکومت مهرباني

وکړي...

پیمان موسکی شو خپلې خبرې یې ترمیم کړې ویې ویل وبخښئ ما لکه چې خپل مطلب سم ونشو ویلی امین صاحب له وردګو نه خپه نه دی وردګ ډېر وربا ندې ګران دي ناوربا ندې لري.

بیا یې وویل ریښتیا چې قوم ملامت نه دی ما ته دوه ل شوي ولسوال ورو نه راغلل او راته یې وویل: چې زموږ ورور وردګو شهید کړېدی. خو ما ورته وویل شهید نه بلکې مردار شوېدی. پیمان وویل ما ځکه خپل ولسوال مردار شوی وګاڼه چې هغه د وردګو پر پښتو او غیرت باندې ملندې وهلې دي زه هم پښتون یم که چېرې زما په ولس کې دا کار شوی وای او زما خلک په زور په موټرونو کې د جګړې له پاره استول شوي وای ما به هم د وردګو په څېر اقدام کاوه.

پیمان د خپلو مخصوصو اکټونو په ملتیا کله د نرمې او د پستې غاړې او کله بیا ګواښونکي او شخصي خبرې کولې پدې کې د تیلفون زنګ راغی د هغه له خبرو داسې څرګنده شوه چې مقابل لورې یې د مرکزي قواوو قوماندانې ده چې قوماندان یې د وردګو د ټنګي اوسېدونکی محمددوست دی.

پیمان په تیلفون کې په نسبتاً جدي بڼه مقابل لورې ته وویل نه نه، ګوره د سولې جرګه دا ده زما سره ناسته ده، دوی له قوم سره مفاهمه کړې د سولې امید نو رهم زیات شوی تا سې عملیات مه کوئ د وردګو مسئله ما ته پرېږدئ زه د وردګو ضامن یم وردګ ښه خلک دي.

دا معلومه نشوه چې د پیمان دا تیلفوني مرکه مصنوعي وه که حقیقي.

پیمان بیا وروځ اواوږې یو ځای وغورځولې غاړه یې تازه کړه چېه سترګه یې لږ چوغه کړه د خولې ښی وښکی یې یوې خواته کوږ کړ ویې ویل د هغه اعتماد له مخې چې زه یې د وردګو د هېوادپالنې پر روحیه لرم که چېرې

غوندي حق د جرګې غړو ته هم حاصل وُ چې بېله غونډه وکړي. په بله -
کوټه کې کابو یو ساعت خبرې وشوې او لومړی شرط دا وړاندې
شو چې زموږ بنديان راخوشي کړي که چېرې يې زموږ بنديان راخوشي
کړل بيا به نورو خبرو ته هم سر کېږدو.

شوراد اهم هیله لرله چې ټوله جرګه به کابل ته نه ځي څېنې به يې
له قوم سره پاته کېږي خو د جرګې غړي و يې پدل چې کنې مجاهدين يې د
برمته کولو خيال لري د هغه دې ويرې له امله ټول غړو ته د تلو اجازه ورکړه
شوه.

جرګه کابل ته ورسېده د کورنيو چارو په وزارت کې د پوليسو قوماندان
علي شاه پيمان چې جرګه هم د ده د ابتکار له مخې جوړه شوې وه دغوی
هرکلی وکړ. هغه په تعجب کې وُ چې د جرګې غړي روغ جوړ د ده مخې ته
ناست دي او يوه ته هم کوم زيان نه دی رسېدلی. د ده پر تلوسه لرله چې د
جرګې له جريان څخه خبر شي هماغه وُ چې اسماعيل خان مايار د جرګې په
نمایندګۍ د جرګې د فعاليت جريان په مفصله توګه وړاندې کړ چې علي شاه
پيمان يې مهم ټکي ياد داشت کول. اسمعيل خان ډېر دلايل لرل چې
قوم ملامته نه دی بلکې له دې حالت سره ولسوالۍ او د خلقي حکومت نورو
مامورينو د خلقي کوند غړيو او د انقلاب د دفاع د کمېټو غړيو مخامخ کړيدی.
علي شاه پيمان وويل: ما غوښتل جرګه له امين صاحب سره وګوري
خو داسې ښکاري چې امين صاحب له وروڼو خپه دی....
مايار په احساساتي ښه د پيمان خبرې ورپرې کړې او په ماته کوره
پښتو يې وويل:
... فرق نه کوي امين خپه کېږي کې ترڅه، کې د هر څه قوم مهم
دی وطن مهم دی موږ غواړو خدای پدې قوم ورحم وي کې حکومت مهربانې

وکړي...

پيمان موسکی شو خپلې خبرې يې ترميم کړې ويې ويل وبخښئ
ما لکه چې خپل مطلب سم ونشو ويلی امين صاحب له وردګو نه خپه
ندی وردګ ډېر ورباندې ګران دی ناز ورباندې لري.

بيا يې وويل رښتيا چې قوم ملامت ندی ماته دوه ړل شوی
ولسوال ورو نه راغلل او راته يې وويل: چې زموږ ورور وردګو شهيد
کړيدی. خو ما ورته وويل شهيد نه بلکې مردار شوی دی. پيمان وويل
ما ځکه خپل ولسوال مردار شوی وګڼه چې هغه د وردګو پر پښتونولۍ غيرت
باندې ملنډې وهلې دي زه هم پښتون يم که چېرې زما په ولس کې داکار
شوی وای او زما خلک په زور په موټرونو کې د جګړې له پاره استول شوي وای
ما به هم د وردګو په څېر اقدام کاوه.

پيمان د خپلو مخصوصو اکټونو په ملتيا کله د نرمۍ او د پستي غاړې
او کله بيا ګواښونکي او شخصي خبرې کولې پدې کې د تيلفون زنګ راغی د هغه
له خبرو داسې څرګنده شوه چې مقابل لوری يې د مرکزي قواوو قوماندانې ده
چې قوماندان يې د وردګو د ټنګي او سېد ونکي محمد دوست دی.

پيمان په تيلفون کې په نسبتاً جدي بڼه مقابل لوري ته وويل نه نه،
کوره د سولې جرګه دا د ده زما سره ناسته ده، دوی له قوم سره مفاهمه کړې
د سولې اميد نور هم زيات شوی تاسې عمليات مه کوئ د وردګو مسئله
ماته پرېږدئ زه د وردګو ضامن يم وردګ ښه خلک دي.
دا معلومه نشوه چې د پيمان دا تيلفوني مرکه مصنوعي وه که حقيقي.
پيمان بيا وروځی او اوږې يې ځای وغورځولې غاړه يې تازه کړه چېه
ستړګه يې لږ چوغه کړه د خولې ښي وښکی يې يوې خواته کوږ کړ ويې ويل
د هغه اعتماد له مخې چې زه يې د وردګو د هيواد پالنې پر روحيه لرم که چېرې

ژبا په اختیارکې وای ما به وردکو ته ویلي وای چې ځانته جلا جمهوریت جوړ
کړي خوزما له واکه وتلی خبره ده خو هغه څه چې زما له واکه پوره دی زه
وردکو ته د هغې لوز ورکوم چې د بندیانو په خوشې کولو کې به ورسره مرسته
وکړم کوم بندیان چې له ما سره دی د هغوی په باب خو هیڅ خبره نشته .

خوله وردکو نه زما غوښتنه داده چې خپل ښوونځي دې پرانیزي خپل
سړکونه دې جوړکړي ولسوالي دې پخپله فعاله کړي هرڅوک چې د
دوی خوښ وي هغه دې ولسوال وټاکي او ولسوال به د قوم مشرانو لکه والي
اسمعیل خان او ابکل ته مسئولیت ولري - ترڅو چې پرحکومت د وردکو
اعتماد نه وي راغلی ترهغو دې خپل اخیستل شوي ټوپک حکومت ته نه
تحویلوي او غوښتنه یې وکړه چې جرګه یو ځل بیا قوم ته ورشي . او دی به
ترهغې د وردګو د بندیانو لستونه او نورکار او بار برابر کړي .

پدې ډول جرګه بیا وردکو ته لاړه . خوداځل جرګې هیڅ کومه نوې
خبره له ځان سره نه وه وړې مجاهدینو یو ځل بیا هغوی ته خپله پخوانی
خبره تکرار کړه چې لومړی دې زمونږ بندیان خوشې کړی شي بیا به مونږ خپلې
نورې غوښتنې وړاندې کړو .

جرګه چې له وردکو بیرته ستنه شوه بیا یې طبق معمول علي شاه پیمان
له ټول جریان څخه خبرکړې هغه ظاهراً د لستونو د برابرولو خبره بیا تکرار کړه
پدې ډول چې پیمان به د کورنیو چارو د وزارت لستونه برابروي او
علي خان به کوښښ کوي چې داکسا د دوارو نظامي او ملکي برخو څخه
د بندي شویو وردکو لستونه برابر کړي .

جرګې مجاهدینو ته د جریاناتو په اړه یو لیک واستاوه او له دوی
څخه یې غوښتي وو چې دوی هم د بندیانو لست برابر او جرګې ته یې واستوي .
د دوی د لیک په رسید مجاهدینو دا ډول ځوابیه لیک ورواستاوه .

د سولې د جرګې محترمو غړو !

له یوې خوا ستاسې ترنظر لاندې د سولې خبرې روانې دي او له
بلې خوا د کابل او د ګران هیواد په بیلو بیلو ځایونو کې د وردکو
ګرفتاری روانی دي دغه کار مونږ ته وښوده چې حکومت د چل او
د سیسې فکر لري .

تاسې ته معلومه ده چې د وردکو زیاتره خلک د ماموږ- منصبدار
ښوونکی - کارګر - سوداګر او نورو په بڼه د هیواد په بیلو بیلو برخو
کې ژوند کوي او له بلې خوا د وردکو خلک په دې پراخه سیمه کې
استوګنه لري چې هغوی ته په اوسني شرایطو کې زمونږ لاسونه نشي
رسیدی نو د ټولو وردکو د بندیانو د لست جوړول زمونږ له پاره امکان نه
وتلی خبره ده - که چیرې حکومت په ریښتیا سره پخپله اعلامیه کې
صادق وي او ښه نیت ولري نو بیا به زمونږ شرایط چې د بندیانو -
خوشې کول او په پیشنهاد شوي چوکاټ کې د خبرو اترو له جریان څخه
عبارت دی سخت کار ندی - د وردکو د بندیانو شمیر حکومت ته پوره
څرګند دی نو حاجت نشته چې خبرې اوږدې شي او تاسې هم تګ او راتګ
وکړئ مونږ بل څه نه غواړو یواځې دومره چې حکومت پخپله وعده وفا وکړي .

د چک د سپین بیرو له خوا

١٤ / ٦ / ١٣٥٨

لدې سره د جرګې غړو د ده بوریو په جومات کې خپله غونډه راوبلله
او څه نوي کسان هم په غونډه کې برخه واخیسته .

مایار د غونډې غړو ته ټول جریان تکرار کړ . دا وخت د موسی خېلو
او سپد ونکی داکسا غړی عمر وردک چې د پښ شیک زلمی او د نوی موډ مثلث
پتلون یې اغوستی او بیتلي طلایي وښتانو یې د یوې پیغلې له -

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما په اختیار کې وای ما به ورډکو ته ویلي وای چې ځانته جلا جمهوریت جوړ کړی خو زما له واکه وتلې خبره ده خو هغه څه چې زما له واکه پوره دی زه وردکو ته دغې لوز ورکوم چې د بند یانو په خوشې کولو کې به وروسره مرسته وکړم کوم بندیان چې له ماسره دی د هغوی په باب خو هیڅ خبره نشته.

خو له وردکو نه زما غوښتنه داده چې خپل سپږونځي د پرانیزي خپل سرکونه دې جوړ کړي ولسوالي دې پخپله فعاله کړي هرڅوک چې د دوی خوښ وي هغه دې ولسوال وټاکي او ولسوال به د قوم مشرانو لکه والي اسمعیل خان او ابکل ته مسئولیت ولري - ترڅو چې پر حکومت د وردکو اعتماد نه وي راغلی تر هغو دې خپل اخیستل شوي ټوپک حکومت ته نه تحویلوي او غوښتنه یې وکړه چې جرګه یو ځل بیا قوم ته ورشي. او دی به تر هغې د وردګو د بندیانو لستونه او نور کار او بار برابر کړي.

پدې ډول جرګه بیا وردکو ته لاړه. خو دا ځل جرګې هیڅ کومه نوی خبره له ځان سره نه وه وړې مجاهدینو یو ځل بیا هغوی ته خپله پخوانی خبره تکرار کړه چې لومړی دې زموږ بندیان خوشې کړی شي بیا به موږ خپلې نورې غوښتنې وړاندې کړو.

جرګه چې له وردکو بېرته ستنه شوه بیا یې طبق معمول علي شاه پیمان له تره جریان څخه خبر کړ هغه ظاهراً د لستونو د برابرولو خبره بیا تکرار کړه پدې ډول چې پیمان به د کورنیو چارو د وزارت لستونه برابروي او علي خان به کوښښ کوي چې د اکسا د دوارو نظامي او ملکي برخو څخه د بندي شویو وردکو لستونه برابر کړي.

جرګې مجاهدینو ته د جریانا تو په اړه یو لیک واستاوه او له دوی څخه یې غوښتنې وې چې دوی هم د بندیانو لست برابر او جرګې ته یې واستوي. د دوی د لیک په رسید وجاهدینو دا ډول ځوابیه لیک وروا ستاوه.

د سولې د جرګې محترمو غړو!

له یوې خوا ستاسې تر نظر لاندې د سولې خبرې روانې دي او له بلې خوا د کابل او د ګران هېواد په بېلو بېلو ځایونو کې د وردکو ګرفتارۍ روانې دي دغه کار موږ ته ویښوده چې حکومت د چل او دسیسې فکر لري.

تاسې ته معلومه ده چې د وردکو زیاتره خلک د مامور - منصبدار - ښوونکی - کارګر - سوداګر او نور په بېلا بېلو برخو کې ژوند کوي او له بلې خوا د وردکو خلکو په پراخه سیمه کې استوګنه لري چې هغوی ته په اوسنیو شرایطو کې زموږ لاسونه نشي رسېدی نو د ټولو وردکو د بندیانو د لست جوړول زموږ له پاره امکان نه وتلې خبره ده - که چېرې حکومت په ریښتیا سره پخپله اعلامیه کې صادق وي او ښه نیت ولري نو بیا به زموږ شرایط چې د بندیانو - خوشې کول او په پیشنهاد شوې چوکاټ کې د خبرو اترو له جریان څخه عبارت دی سخت کاروندی - د وردکو د بندیانو شمېر حکومت ته پوره څرګند دی نو حاجت نشته چې خبرې اوږدې شي او تاسې هم تګ او راتګ وکړئ موږ بل څه نه غواړو یوازې دومره چې حکومت پخپله وعده وفا وکړي.

د چک د سپین بوره له خوا

١٤ / ٦ / ١٣٥٨

لدې سره د جرګې غړو د ده بورېو په جومات کې خپله غونډه راوبلله او څه نوي وکسانو هم په غونډه کې برخه واخیسته.

مایار د غونډې غړو ته ټول جریان تکرار کړ. دا ونغی دموسی خېلو او سپد و نکی دا کسا غړی عمر وردک چې د پر شیک زلمی او د نوی مود ملث پټلون یې اغوستی او بېتلې طلایي وښتا نو یې د یوې پېغلې له -

(c) ketabton.com: The Digital Library

وښتانو سره سيالي کوله او پدې سيالۍ کې يوشه ورانده هم و د روشنفکرانو (۱) په نمايندګۍ پداسې حال کې چې ژاولي يې په خوله کې وی داکسا په زور او طاقت خبرې وکړې او وردګ يې سخت محکوم کړل ده له خپلو سترګو نه د سردنمو وښتانو دليرې کولوله يوه جانانه حرکت سره دوړځوا و سترګو په بېلوبېلو اشارو ويل: وردګو له بشريت سره خيانت کړيدی د پرسترجنايتکاران دی چې دافغانستان پوزه يې پرې کړې ده. خارجي اتباع يې وژلي. جنايت وردګو کړی خو تور او تومت يې په خلقي دولت ورتپل شويدی.

ده بيا د ناز، کرشمو او جديت په کډ اندانکې زياته کړه: داخبره دروغ ده چې د وردګو بنديان به خوشې کېږي. جنايتکاران څوک نه خوشې کوي وردګو داسې جنايتونه کړيدی چې که حکومت د خپلو نازولو سترګو ته ونه ګوري د وردګو ټوله سيمه به په بل مخ واړوي. همدغه څو نازولي دي چې پر حکومت ګران دي او د هغوی په خاطر وردګو ته صبر کوي خو دا حوصله د پردوام نشي کولای.

مايار د عمرخبرې ته هغه ځايه چې وردګ يې جنايتکاران بلل رد کړې او بوځل بيا يې د قوم دلايل بيان کړل چې دغه ټول حالت په قوم تپل شويدی او هغه مجبور شوی چې وسلې ته لاس کړي.

بيا يې شاه محمود او نعيم ته چې له پيمان سره ليدنه اوکتنه د دوی په وسيله برابره ده مخ وروا ړاوه ويې ويل: د عمرجان په خبرو کې ځينې داسې ټکې راپيدا شول چې اصلاً د جرګې د دوام ضرورت له منځه وړي هيله ده پيمان صاحب نورمون معاف کړي. شاه محمود او نعيم د عمرخبرې رد کړې او د پيمان په اړه يې وويل چې وردګو ته د ده نيت سنه دی هغه غواړي چې داسې يوه روغه وشي چې د دواړو خواو حيثيت پکې خوندي شي.

خو عمر بياله سترګو نه د سردوښتانو دليرې کولو په يوه اتومات حرکت سره په خبرو کې مداخله وکړه ويې ويل: سوله امکان نلري ځکه چې د جرګې غړي او مشران د زړه له اخلاصه پدې کار کې برخه نه اخلي په جرګه کې داسې کسان شته چې يو ورور يې دلته په جرګه کې ناست دی او بل ورور يې د اشرارو (مجاهدينو) قوماندان دی. ده د مثال په توګه وويل: حاجي خدايدادخان دلته دی او ورور يې مدير غمی په جغتو کې د اشرارو (مجاهدينو) مشرتوب کوي.

همدارنګه زمونږ د اونځي يو د ګروال دلته ناست دی چې سيدحکيم نومېږي زه يې سنه پېژنم لاس يې داشارې په توګه هغه ته ونيو او پدې جرګه کې غړيتوب لري مګر وروريې په اونځي کې زمونږ پرضد په جګړه کې بوخت دی.

جرګې بيا له پيمان سره وليدل خو پيمان داځل هغه پخواني پيمان نه ؤ، په غوسه ناک د دغږ يې جرګې ته وويل: تاسې له جرګې نه بېځي د چين او شوروي ترمنځ د کشالو غوندې يوه مسأله جوړه کړې ده تاسې اصلاً دا مسأله نه حل کوئ او لا يې غوړ نجوئ او ددې له پاره چې دوردګو په باب خپل سنه نيت ثابت کاندې او وښيي چې پدې مساله کې څومره ترفشار لاندې دی خپل ياوريې راوغوښت او هغه ته يې سوګند ورکړ چې څوشيبې د مخه دمرکزي قواوو قوماندان محمد دوست په تيلفون کې څه وويل، ياور په خدای سوګند يادکړ چې د مرکزي قواوو قوماندان وويل: چې نور وردګو ته حوصله نشو کولی د عمليا تو پلان ترلاس لاندې لرو.

پيمان د دغه شهادت له اورېدو وروسته وويل: چې د سولې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

وپښتانو سره سيالي کوله او پدې سيالي کې يوڅه وړاندې هم و. د روشنفکرانو (۱) په نمايندګي پداسې حال کې چې ژاولې يې په خوله کې وې داکسا په زور او طاقت خبرې وکړې او ورګډ يې سخت محکوم کړل ده له خپلو سترګو نه د سردارمو و پښتانو دليرې کولوله يوه جانانه حرکت سره دوزخو او سترګو په بېلوبېلو اشارو ويل: ورډکوله بشريت سره خيانت کېږيدی د پرستو جنايتکاران دی چې دافغانستان پوزه يې پرې کړې ده - خارجي اتباع يې وژلې - جنايت ورډکو کړی خوتوراوتومت يې په خلقي دولت ورتپل شويدی.

ده بيا د ناز، کرشمو او جديت په کډه انداز کې زياته کړه: دا خبره دروغ ده چې د وردکو بنديان به خوشې کېږي - جنايتکاران څوک نه خوشې کوي وردکو داسې جنايتونه کړيدي چې که حکومت د خپلو نازولو سترګو نه ونه ګوري دوردکو ټوله سيمه به په بل مخ واړوي - همدغه ځونازولې دي چې پرحکومت ګران دي اود هغوی په خاطر وردکو ته صبرکوي خو دا حوصله دپردوام نشي کولای.

ماپار د عمرخبرې تر هغه ځايه چې ورډک يې جنايتکاران بلل ردکړې او يو ځل بيا يې د قوم دلايل بيان کړل چې دغه ټول حالت په قوم تپل شوېدی او هغه مجبور شوی چې وسلې ته لاس کړي.

بيا يې شاه محمود او نعيم ته چې له پيمان سره ليدنه او کتنه د دوی په وسيله برابر بده مخ ورواړاوه وې ويل: دعمرجان په خبرو کې ځينې داسې ټکي راپيدا شول چې اصلاً د جرګې د دوام ضرورت له منځه وړي هيله ده پيمان صاحب نورمونږ معاف کړي. شاه محمود او نعيم د عمرخبرې ردکړې اود پيمان په اړه يې وويل چې وردکو ته د ده نيت سنه دی هغه غواړي چې داسې يوه روغه وشي چې د دواړو خواو حيثيت پکې خوندي شي

خو عمر بيا له سترګو نه د سردو پښتانو دليرې کولو په يوه اتومات حرکت سره په خبرو کې مداخله وکړه وې ويل: سوله امکان نلري ځکه چې د جرګې غړي او مشران د زړه له اخلاصه پدې کار کې برخه نه اخلي په جرګه کې داسې کسان شته چې يو ورور يې دلته په جرګه کې ناست دی او بل ورور يې د اشرارو (مجاهدينو) قوماندان دی. ده د مثال په توګه وويل: حاجي خدايدادخان دلته دی او ورور يې مدير غمی په جغتو کې د اشرارو (مجاهدينو) مشرتوب کوي.

هدارنګه زمونږ د اونخي يو ډګروال دلته ناست دی چې سيد حکيم نوميږي زه يې سنه پېژنم لاس يې داشاري په توګه هغه ته ونيو او پدې جرګه کې غړيتوب لري مګر ورور يې په اونخي کې زمونږ پرضد په جګړه کې بوخت دی.

جرګې بيا له پيمان سره وليدل خو پيمان دا ځل هغه پخوانی پيمان نه ؤ، په غوسه ناک د د غږ يې جرګې ته وويل: تاسې له جرګې نه ښځې د چين او شوروي ترمنځ د کشالو غوندې يوه مساله جوړه کړې ده تاسې اصلاً دا مساله نه حل کوئ اولا يې غوړ نجوئ اوددې له پاره چې دوردکو په باب خپل سنه نيت ثابت کاندې او وښيي چې پدې مساله کې څومره ترفشار لاندې دی خپل ياور يې راوغوښت او هغه ته يې سوګند ورکړ چې ځو شپې د مخه د مرکزې قواوو قوماندان محمد دوست په تيلفون کې څه وويل؛ ياور په خدای سوګند ياد کړ چې د مرکزي قواوو قوماندان وويل: چې چون نور وردګو ته حوصله نشو کولی د عمليا تو پلان تر لاس لاندې لرو.

پيمان د دغه شهادت له اوريدو وروسته وويل: چې د سولې په

جریان کې ورډکو خپلې پښې لا اوږدې کړې. په میدان، نرخ کې یې
بې امنیتي لا زیاتې کړې دي حتیٰ په پنجشیر کې هم د اشرارو -
(مجاهدینو) ځینې ډلې د وردګو په ګډون تخریبکاري کوي.

ده له چا سره په تیلفون کې له یوې لنډې مرکې وروسته زیاته کړه
موږ دقیق اطلاعات تر لاسه کړیدي.

د جرګې غړو هغه ته ګیله وکړه چې د جرګې په جریان کې د جرګې
دوه تنه غړي مستوفي سلطان محمد او عبدالقدیر حکومت نیولي دا کار
د جرګې له اصولو سره د دښمنۍ معنا نلري؟

پیمان وویل: د عبدالقدیر جرم ډیر سخت دی خو د هغه بل په برخه
کې به دادی ستاسې په مخ کې پوښتنه وکړم. تیلفون یې راواخیست او
ويې ویل، که چیرې د صوفي سلطان محمد...

د جرګې غړو یې خبره ورپرې کړه چې صوفي نه بلکې مستوفي
سلطان محمد...

ده خپلو تیلفوني خبرو ته دوام ورکړ، که چیرې تاسو یې ورځو کې
د مستوفي سلطان محمد په نامه کوم وردګ نیولی وي موضوع ژر ماته راولیږئ
وروسته څرګنده شوه چې هغه نه و نیول شوی.

د هیواد پیاوړی لیکوال عبدالجلیل وجدي چې پخپله د دغه جرګې غړی
و، یې داسې لیکي:

«... له بلې خوا جرګې زما په غیاب کې یوه بله غونډه کړې وه د دې غونډې
په نتیجه کې داسې فیصله شوې وه چې دا جرګه محدوده ده باید د جرګې غړي زیات
شي او هغه باید په بېلو بېلو ګروپونو وویشل شي او د وردګو نورو برخو لکه
جغتو، اونۍ، شنیز او شیخ آباد ته واستول شي. پدې موده کې عبدالقدیر
چې د جرګې یو غړی و بندي شوی و او په جرګه کې زما غیاب نورو غړو

هم داسې اشتباه پیدا کړې وه.

مستوفي سلطان محمد د شپې په ۸ بجو خپل ورور رحیم زما د
حال احوال اخیستلو له پاره راولیږلی و او ما ته یې وویل: چې د جرګې
یو غړی عبدالقدیر یې بندي کړی ته او مستوفي دواړه په خطر کې
یاست. ده وویل چې سبا به جرګه بیا په نهو بجو د ده بورې په جامع
جومات کې راغونډیږي خو د مستوفي نظریه داده چې د نهو بجو نه دمخه د
اوو بجو په شاوخوا کې له تا سره د میرویس میدان په یوه برخه کې وګوري
که چیرې حالات خراب وي نو سره به وپوهیږئ او د فرصت نه په -
استفادې سره به خپلې پښې وباسئ!

سهار د اوو بجو نه د مخه زه میرویس میدان ته ورسیدم په سختو
اختناقي شرایطو کې د ساعتونو د انتظار ګړول هغو کسانو ته معلومیدای
شي چې د یوه چیچي نظامي حکومت تر تیغ لاندې ژوند کړي. له اوو بجو
تر اته نیمو بجو پورې ما دلته انتظار وویست پدې دومره موده کې د ډیرو کسانو
ته په پوره اوکتنه وکړم دوی زیاتره د حکومت جاسوسان و. او یا هغه کسان
وو چې زه د یو خطرناک جاسوس په بڼه ورته ښکاریدم د انتظار شیبې یوه په
بله پسې سختیدلې او خطرناکې کیدلې، د مستوفي سلطان محمد پته و نه لګیده
زړه ته مې ورسیده چې دغه سړی یې نیولی دی خو وروسته معلومه شوه
چې هغه یې نه و نیولی او بالاخره د دغه معما باندې څوک پوه نشول.»

د جرګې د غړو له خوا د یو لړ مباحثو وروسته داسې فیصله وشوه
چې جرګه دې بېلو بېلو سیمو ته په بېلو بېلو ګروپونو کې لاړه شي چک ته هیچا
هم زړه نه شو ښه ګولی ځکه دا ځل چک ته تلل د جرګې د غړو په نزد له سر
د تیریدلو معنیٰ ورکوله ځکه دوی له ځان سره بېله خپلې ناکامۍ څخه
د وړلو هیڅ نه لرل حکومت لکه چې پخپله طرحه او پلان کې خپله ناکامي

جریان کې وردکو خپلې پښې لا اوږدې کړې - په میدان، نرخ کې یې
بې امنیتي لا زیاتې کړې دې حتی په پنجشیر کې هم د اشرارو -
(مجاهدینو) ځینې ډلې د وردکو په کډون تخریبکاري کوي.

ده له چا سره په تیلفون کې له یوې لنډې مرکې وروسته زیاته کړه
موږ دقیق اطلاعات ترلاسه کړیدي.

د جرګې غړو هغه ته ګیله وکړه چې د جرګې په جریان کې د جرګې
دوه تنه غړي مستوفي سلطان محمد او عبدالقدیر حکومت نیولي دا کار
د جرګې له اصولو سره د بې معنی معنا نلري؟

پیمان وویل: د عبدالقدیر جرم ډېر سخت دی خود هغه بل په برخه
کې به دادې ستاسې په مخ کې پوښتنه وکړم. تیلفون یې راواخیست او
وې ویل، که چېرې د صوفي سلطان محمد...

د جرګې غړو یې خبره ورپرې کړه چې صوفي نه بلکې مستوفي
سلطان محمد...

ده خپلو تیلفوني خبروته دوام ورکړ، که چېرې تاسو یې ورځو کې
د مستوفي سلطان محمد په نامه کوم وردګ نیولی وي موضوع ژر ما ته راولېږئ
وروسته څرګنده شوه چې هغه نه وو نیول شوی.

د هېواد پیاوړی لیکوال عبدالجلیل وجدي چې پخپله د دغه جرګې غړی
و، یې اړه داسې لیکي:

«... له بلې خوا جرګې زما په غیاب کې یوه بله غونډه کړې وه د دې غونډې
په نتیجه کې داسې فیصله شوې وه چې د جرګه محدوده ده باید د جرګې غړي زیات
شي او هغه باید په بېلو بېلو ګروپونو وویشل شي او د وردکو نورو برخو لکه
جغتو، اونغي، شنیز او شیخ آباد ته واستول شي. پدې موده کې عبدالقدیر
چې د جرګې یو غړی و، بندي شوی و او په جرګه کې زما غیاب نورو غړو

هم داسې اشتباه پیدا کړې وه.

مستوفي سلطان محمد د شپې په ۸ بجو خپل ورور رحیم زما د
حال احوال اخیستلو له پاره رالېږلی و او ما ته یې وویل: چې د جرګې
یو غړی عبدالقدیر یې بندي کړی ته او مستوفي دواړه په خطر کې
یاست. ده وویل چې سبا به جرګه بیا په نهو بجو د ده بورې په جامع
جومات کې راغونډېږي خود مستوفي نظریه داده چې د نهو بجو نه دمخه د
اوو بجو په شاوخوا کې له تاسره د میرویس میدان په یوه برخه کې وګورې
که چېرې حالات خراب وي نو سره به وپوهېږئ او د فرصت نه په -
استفادې سره به خپلې پښې وباسئ!

سهار د اوو بجو نه د مخه زه میرویس میدان ته ورسېدم په سختو
اختناقي شرایطو کې د ساعتونو د انتظار لګول هغو کسانو ته معلومېدای
شي چې د یوه چپې نظامي حکومت تر تېغ لاندې ژوند کوي. له اوو بجو
تر اته نیمو بجو پورې ما د لته انتظار وبویست پدې د وهره موده کې د بېروکسانو
زه پوره او کښته وکتل د وی زیاتره د حکومت جاسوسان و. او یا هغه کسان
وو چې زه د یو خطرناک جاسوس په بڼه ورته ښکارېدم د انتظار شیبې یوه په
بله پسې سختېدلې او خطرناکې کېدلې، د مستوفي سلطان محمد پته و نه لګېده
زړه ته مې ورسېده چې دغه سړی یې نیولی دی خو وروسته معلومه شوه
چې هغه یې نه و نیولی او بالاخره دغه معما باندې څوک پوه نشول.»

د جرګې د غړو له خوا د یولړ مباحثو وروسته داسې فیصله وشوه
چې جرګه دې بېلو بېلو سیمو ته په بېلو بېلو ګروپونو کې لاړه شي چک ته هم چا
هم زړه نه شو ښه ټینګولی ځکه د اڅل چک ته تلل د جرګې د غړو په نزد له سره
د تېرېدلو معنی ورکوله ځکه د وی له ځان سره بېله خپلې ناکامۍ څخه
د ورلو هېڅ نه لرل حکومت لکه چې پخپله طرحه او پلان کې خپله ناکامي

لیدلې وې نو ځکه یې د جرګې له غړو سره وضعه سره شوه.

چک ته د جرګې په رسېدو او له مجاهدینو سره د لومړنۍ ورځې د -
ملاقات په ورځ له یو لړ خبرو او بحثونو وروسته مجاهدینو خپله فیصله سبا
ته پرېښوده خو سبا خبر راغی چې سیمې ته یوه لویه قوا راتلونکې ده.

د شورا رئیس د جرګې غړو ته خبر ورکړ چې حکومت د الاسنګ نه چې د
چک ولسوالۍ په ختیځ کې پروت دی حمله شروع کړېده - موږ د زما نخیلو
کلی ستاسې له پاره انتخاب کړېدی موږ پخپله یوه نامعلوم ځای ته روانېږو
نور نو ستاسې خوښه چې له موږ سره په قوم کې پاتې کېږئ او که نه.

د جرګې په غړو د مرګ ویرې پرده غوړولې وه د ډېر وارخطا وو. لدوی
سره دا ویره وه چې مجاهدین به دا فکر وکړي چې جرګه یواځې د دوی د
اغفال له پاره په کار اچول شوې وه او مجاهدین به حتماً له دوی څخه غچ اخلي.
او دوی به په دغه جرم محاکمه کوي چې دوی مجاهدین د جرګې په نامه
په اغفال کې ساتلي وو خو داسې ونه شوه د دوی د ویرې او توقع خلاف د
اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیر په بشاشه څېره لکه چې د دوی
دغه ویره یې درک کړې وي د لطف او متانت نه په ډک آواز له دوی نه
پوښتنه وکړه وې ویل: زموږ خو همدا حال دی چې تاسې خپه شوئ نه
واست نو رو مشرانو هم دا دولت د مهربانۍ او داړ خبرې ورته وکړې.

مجاهدینو دغه شپه د جرګې له غړو سره تېره کړه او دوی یې په
شو نبو خبرو چې د مذهبي احساساتو، ملي دردونو او نورو په زړه پورې
مفاهیمو څخه ډکې وې خوشاله ساتل او د هغوی د ویرې او اندېښنې د
له منځه وړلو له پاره یې له هغوی سره له مطایبو ډکې خبرې وکړې او
په سبا یې هغوی ته وویل: موږ ته ثابته شوه چې تاسې هیڅکله هم د -
حکومت نشئ کېدی (په رښتیا هم چې جرګه د حکومت نه شوه د جرګې

غړي وار په وار له مجاهدینو سره یو ځای شول ښاغلی عبدالجلیل وجدي
همغلته له مجاهدینو سره پاته شو، اسمعیل خان ما یار هم وروسته د -
هجرت لاره ونیوله. خدایداد خان او د ډېرو نورو هم هجرت وکړ او یا له مجاهدینو
سره یو ځای شول. او اوس یې کږ شمېر د مجاهدینو په لیکو کې ځای لري.)
ستاسې او ستاسې د جرګې قدر یواځې موږ ته معلوم دی موږ جهاد هم کوو
او سیاست هم. تاسې حکومت موږ ته تش لاس راولېږلي که څه هم موږ ترې
د خیر توقع نلرو خو تاسې چې زموږ مشران یاست خالي لاس مو نه لېږوو
د پولیسو د قوماندان علي شاه پیمان په نوم یو لیک لیکلی چې تاسې ته یې درکوو
بنایي دومره مهم څه پکې نه وي خو موږ ته هغوی یواځې دومره اهمیت لري
چې د هغه په وړلو تاسې تش لاس لاړ نشئ.

د جرګې د تګ پر وخت ځینو مجاهدینو غوښتل چې له جرګې خپل غچ
واخلي ځکه د حکومت حملې دوی ډېر پارولي وو خو مشرانو یې پرېښنو د ل
هغوی دا جرګه د حکومت یو خطرناک کواښ او توطیه ګڼله او دلایل یې هم
وړاندې کول چې دغه جریان د جرګې په پیل او پای کې د ډېر جدي بڼه درلوده
د جرګې لخوا پیمان ته د ولس سرپرستۍ لیک وړاندې کړی شو د لیک له
لوستلو سره د پولیسو عمومي قوماندان داسې تاو راتاو شو چې تا به ویل غومبسو
وچیچه او په عصباني حالت کې یې د کاغذ په لیکونکي لفظي حملې وکړې
او ددې له پاره چې د جرګې غړي د کاغذ لیکونکي په سارسلوک قضاوت
کولو ته رابولي هغه یې جرګې ته ولوست.

لیک داسې و:

د سترګو تورو علي شاه جان پیمان!

موږ قصداً ستاسې له پاره ستاسو رسمي القاب په کار وانه چول او د
پښتني میني لقب مو درته غوره کړ. دا ځکه چې تاسې موږ ته د قومي جرګې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیدلي وي نو ځکه یې د جرګې له غړو سره وضعه سره شوه.

چک ته د جرګې په رسېدو او له مجاهدینو سره د لومړنۍ وروځې د ملاقات په ورځ له یولړ خبرو او بحثونو وروسته مجاهدینو خپله فیصله سبا ته پرېښوده خو سبا خبر راغی چې سیمې ته یو ه لویه قوا راتلونکې ده.

د شورا رئیس د جرګې غړو ته خبر ورکړ چې حکومت د الاسنګ نه چې د چک ولسوالۍ په ختیځ کې پروت دی حمله شروع کړېده - مونږ د زما ځېلو کلي ستاسې له پاره انتخاب کړیدی مونږ پخپله یو نامعلوم ځای ته روانیږو نور نو ستاسې خوښه ده چې له مونږ سره په قوم کې پاتې کېږئ او که نه.

د جرګې په غړو د مرګ ویرې پرده غوړولې وه د ېر وارخطا وو. له دوی سره داویره وه چې مجاهدین به د افکر وکړي چې جرګه یواځې د دوی د اغفال له پاره په کار اچول شوې وه او مجاهدین به حتماً له دوی څخه غچ اخلي. او دوی به په دغه جرم محاکمه کوي چې دوی مجاهدین د جرګې په نامه په اغفال کې ساتلي وو خوداسې و نه شوه د دوی د ویرې او توقع خلاف د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیر په بشاشه څېره کله چې د دوی دغه ویره یې درک کړه وي د لطف او متانت نه په ډک آواز له دوی نه پوښتنه وکړه و یې ویل : زمونږ خو همدا حال دی چې تاسې خپه شوی نه واست نور و مشرانو هم دا دولت د مهربانۍ او داړ خبرې ورته وکړې.

مجاهدینو دغه شپه د جرګې له غړو سره تېره کړه او دوی یې په شو شو خبرو چې د مذهبي احساساتو ملي دردونو او نورو په نړه پورې ,مفاهیمو څخه ډکې وې خوشاله ساتل او د هغوی د ویرې او اندېښنې د له منځه وړلو له پاره یې له هغوی سره له مطایبو ډکې خبرې وکړې او په سبا یې هغوی ته وویل : مونږ ته ثابته شوه چې تاسې هېڅکله هم د حکومت نشئ کېدی (په ریښتیا هم چې جرګه د حکومت نه شوه د جرګې

غړي وار په وار له مجاهدینو سره یو ځای شول مناغلي عبدالجلیل وجدي همغلته له مجاهدینو سره پاته شو، اسمعیل خان مایار هم وروسته د - هجرت لاره ونیوله - خدایداد خان او د پروانو رو هم هجرت وکړ او یا له مجاهدینو سره یو ځای شول، او اوس یې کېږ شمېر د مجاهدینو په لیکو کې ځای لري.)

ستاسې او ستاسې د جرګې قدر یواځې مونږ ته معلوم دی مونږ جهاد هم کوو او سیاست هم - تاسې حکومت مونږ ته تش لاس راولېږلی که څه هم مونږ تري د خیر توقع نلرو خو تاسې چې زمونږ مشران یاست خالي لاس مو نه لېږو مونږ د پولیسو د قوماندان علي شاه پیمان په بنوم یو لیک لیکلی چې تاسې ته یې درکوو ښایي دو مره مهم څه یې نه وي خو مونږ ته هغوی یواځې دومره اهمیت لري چې د هغه په ورلو تاسې تش لاس لاړ نشئ.

د جرګې د تګ پر وخت حُسینو مجاهدینو غوښتل چې له جرګې خپل غچ واخلي ځکه د حکومت حملې دوی د ېر پاروني څخو مشرانو یې پرېښوه دل هغوی دا جرګه د حکومت یو خطرناک کوابنې او توطیه ګڼله او دلایل یې هم وړاندې کول چې دغه جریان د جرګې په پیل او پای کې د ېر جدي بڼه دلود.

د جرګې له خوا پیمان ته د ولس سرېښتې لیک وړاندې کړې شو د لیک له لوستلو سره د پولیسو عمومي قوماندان داسې تاو راتاو شو چې تا به ویل غومبسو وچیچه او په عصباني حالت کې یې د کاغذ په لیکو نکي لفظي حملې وکړې او ددې له پاره چې د جرګې غړي د کاغذ لیکونکي په سار سلوک قضاوت کړی له تراوبولي هغه یې جرګې ته ولوست.

لیک داسې و:

د ستړګو تورو علي شاه جان پیمان!

مونږ قصداً ستاسې له پاره ستاسو رسمي القاب په کار وانه چول او د پښتني میني لقب مو درته غوره کړ. داځکه چې تاسې مونږ ته د قومي جرګې

په وسیله د یوه ځوان په توګه پیغام رالېږلی وُ او لکه چې د جرګې غړو مونږ ته - وویل تاسې د وردکو په حال چې بې کلتور او بې شعوره جټ الوتکو کوماندوی هلیکوپترونو داوبوس توپونو، غرنیو هاوانونو، زره دارو - زرهپوشو - درنو او سپکو ماشینګنو او درنو بمونو یې کورونه وران کړي نړونه یې سوری کړي او جوماتونه او قرآنونه یې سوځولي. ښځې او ماشومان یې په غرونو کې د روزګار سرو او تودو ته سپارلي دي او په ځای د دې چې دوی ته کور، کالي او ډوډۍ ورکړي شي کالي یې حکومت په غلا وړي، کورونه یې سوځول شوي او ډوډۍ یې له خولې نه اخیستل شوې ده یو څه ژړلي وو او زموږ په غم کې موځان راسره شریک شوی ؤ - دا دیوه ریښتیاني افغان وظیفه ده چې د نورو په غم کې ځان شریک کړي.

خوګوره په پښتو او پښتونولۍ کې سیاسي چل او دوکه نه بخښونکې ګناه ده، پښتانه د توږ او پېغور پورچاته نه پرېږدي که هغه دوردګو غونډې بې دفاع قوم هم وي، دوموه کولی شي چې تر وروستی کس پورې ځانونه د خپل ایمان او افغانیت په ځای کولو دپاره قرباني کړي.

البته تاسو ته دا هم معلومه ده چې پښتانه ملامتي په ځان نشي زغملای خو بنه کار وشو چې تاسې ته معلومه شوه چې په وروستیو پېښو کې وردکو کوم مسئولیت نه درلود.

موږ خپله قاموله پلیتو عناصرو څخه پاکه کړه - نو بیا په تاسې اړه لري چې پخپل دولت او حزب کې هغوی ته ځای ورکوئ او که نه ؟

یاتې شوه دروغجې جوړې خبرې که چېرې تاسې اسلامي شریعت حقوقي پرنسیپونه او یاد پښتو لارې نرخونه او کانې په نظر کې ونیسئ او د بندیانو او نورو موضوعاتو په باره کې خپلې وعدې ترسره کړئ نو زموږ نوري غوښتنې او شرایط به هم ولېدي کړي شي او خبرې به دوام پیدا کړي د قوم له خوا تاسې ته داو در کولی

کېږي موږ هېڅکله د ملامتي تورلو پېغور په ځان نه منو.

کرانه ! که تاسو واقعاً د وردکو د حق په جانب او خپل شوي قوم سره مینه لرئ نو بیا هم دیوه پښتون په توګه د دوی د مظلومیت او نه ملامتي حالات لکه څنګه چې ستاسې وجدان حکم کوي او د جرګې غړیو ته موشرح کړي دي - هماغسې خپلو ستر و مقامو ته وړاندې کړئ.

په پای کې بنایي ووایو چې دوردګی مظلوم او خپل شوی قوم به هېڅکله هم د زور او ظلم په مقابل کې تسلیم نه شي.

په ځواني دې برکت شه
د چک دسپین ږیرو له خوا

وکورئ د لیک په سرخط کې د ښاروندوی لوی قوماندان دیپلوم انجنیر علي شاه پیمان د ماشوم غوندې د ستړګو تورعلي شاه جانه په القاب مخاطب شوی پدې پول د مخاطب معنا داوه چې قومي مشران له هغه سره د یوه داسې چا په حیث مکاتبه لري چې د قوم د مشرانو په مقابل کې د ټرکو چینی دی.

په عین حال کې د دوی حکومت په رسمیت نه پېژني یوا ځې د علي شاه جان پیمان د شخصي احساس له مخې هغه ته لیک استول شوی.

دلیک د متن په اوږده وجرګې پیمان ته وویل چې داسې نده دوردګو سپین ږیرو تاسې ته په درلښت کتلی او تاته یې د دې ویاړ بخښلی چې د یوه پښتون ځوان په توګه ستاسو د هیلې او آرزو سره سم درته وظیفه وسپاري ترڅو تاسو خپلو مربوطه مقاماتو ته د قوم مشکلات او پدوی باندې د وروستل شویو بدو حالاتو په اړه معلومات ورکړئ !

علي شاه پیمان په احساساتو راغئ له چوکۍ ولاړ شو څو قدمه یې وړاندې وروسته واخیستل بېرته میز ته راو ګرځېد ستړګې یې را وایستلې او په رمېږ یې د سوک له یوه سخت ګوزار سره وویل، زه خپلې پښتو او پښتونولۍ نه تېر

په وسیله د یوه ځوان په توګه پیغام رالیږلی او لکه چې د جرګې غړو مونږ ته -
وویل تاسې د وردګو په حال چې بې کلتور او بې شعوره جټ الوتکو
کوماندوی هلیکوپټرونو، داوبوس توپونو، غرنیو هاوانونو، زره دارو -
زره هپوشو، درنو او سپکو ماشینګنو او درنو بمونو یې کورونه وران کړي
نړونه یې سوری کړي او جوماتونه او قرآنونه یې سوځولي. ښځې او ماشومان
یې په غرونو کې د روزګار سره او تود و ته سپارلي دي او په ځای د دې
چې دوی ته کور، کالي او ډوډۍ ورکړي کالي یې حکومت په غلا وړي، کورونه
یې سوځول شوي او ډوډۍ یې له خولې نه اخیستل شوې ده یوځه ژړلی
وو او زمونږ په غم کې موځان راسره شریک نبودلی و. دادیوه رښتیا نی افغان
وظیفه ده چې د نورو په غم کې ځان شریک کړي.
خوګوره په پښتو او پښتونولۍ کې سیاسي چل او دوکه نه بخښونکی ګناه
ده، پښتانه د تور او پېغور پوره چاته نه پرېږدي که هغه دوردګو غوندي بې دفاع
قوم هم وي، دوموره کولی شي چې تر وروستۍ کس پورې ځانونه د خپل ایمان
او افغانیت په ځای کولو د پاره قربانی کړي.
البته تاسو ته دا هم معلومه ده چې پښتانه ملامتي په ځان نه نشي
زغملای خوبنه کارو شو چې تاسې ته معلومه شوه چې په وروستیو
پېښو کې وردګو کوم مسئولیت نه درلود.
مونږ خپله قامولی له پلیتو عناصرو څخه پاکه کړه - نو بیا په تاسې اړه لري
چې پخپل دولت او حزب کې هغوی ته ځای ورکوئ او که نه ؟
پاتې شوه د روغې جوړې خبره که چیرې تاسې اسلامي شریعت، حقوقي
پرنسیپونه او یاد پښتونولۍ نرخونه او کانې په نظر کې ونیسئ او د بندیانو
او نورو موضوعاتو په باره کې خپلې وعدې ترسره کړئ نو زموږ نوري غوښتنې او شرایط
به هم ولېندې کړي شي او خبرې به دوام پیدا کړي د قوم له خوا تاسې ته د او د رکولی

کېږي مونږ هیڅکله د ملامتي تورلو پېغور په ځان نه منو.
کرانه ! که تاسو واقعاً د وردګو د حق په جانب او خپل شوي قوم سره مینه
لرئ نو بیا هم د یوه پښتون په توګه د دوی د مظلومیت او نه ملامتي حالات لکه
څنګه چې ستاسې وجدان حکم کوي او د جرګې غړیو ته موشرح کړي دي -
هماغسې خپلو سترو مقامو ته وړاندې کړئ.
په پای کې بنا یې ووایو چې دوردګو مظلوم او خپل شوی قوم به هیڅکله
هم د زور او ظلم په مقابل کې تسلیم نه شي.
په ځوانۍ دې برکت شه
د چک دسپین ږیرو له خوا
وګورئ د لیک په سرخط کې د ښاروندوی لوی قوماندان دیپلوم انجنیر
علي شاه پیمان د ماشوم غوندي د سترګو تور علي شاه جانه په القاب مخاطب
شوی په دې ډول د مخا طبونه معنا داوه چې قومي مشران له هغه سره د یوه
داسې چا په حیث مکاتبه لري چې د قوم د مشرانو په مقابل کې د ټرکوچنی دی.
په عین حال کې دوی حکومت په رسمیت نه پیژني یواځې د علي شاه جان
پیمان د شخصي احساس له مخې هغه ته لیک استول شوی.
دلیک د متن په اوږد وجرګې پیمان ته وویل چې داسې نده د وردګو
سپین ږیرو تاسې ته په درښت کتلی او تاته یې د دې ویاړ بخښلی چې د یوه
پښتون ځوان په توګه ستاسو د هیلو او آرزو سره سم درته وظیفه وسپاري تر څو
تاسو خپلو مربوطه مقاماتو ته د قوم مشکلات او پدوی باندې د وروستل شوېو
بدو حالاتو په اړه معلومات ورکړئ !
علي شاه پیمان په احساساتو راغئ له چوکۍ ولاړ شو څو قدمه یې وړاندې
ورو سته واخیستل بیرته میز ته راوګرځېد سترګې یې راوایستلې او بریښنې
یې د سوک له یوه سخت ګوزار سره وویل، زه خپلې پښتو او پښتونولۍ نه تېر

نيم ، څه چې مې ويلي هغه سر ته رسوم ، زه د ورځکو مشران خپل مشران بولم او زيات تلوسه لرم چې له هغوی سره خپله مخامخ وکورم ، که د وی دلته را ځي مونږ به يې په درنښت هرکلی وکړو تاسې د جرګې غړي به د دوی د ژوند تضمين وکړئ او که چيرې ما وربولی زه هم چمتو يم چې ورشم خو زما د ژوندانه تضمين هم ضروري ده چې داخبره کوم له مرګه نه ويرېږم - يوازې دومره انديښنه لرم چې که چيرې ورځګ ما مړکړي زموږ د بين المللي دښمنانو نيونه به يخ شي او په خپلو ارادو کامونکي به ووايي چې ورځکو د داخلې وزارت دا منيې پوستې قوماندان وواژه - بيا يې قلم را واخيست او د قوم په نوم ليک چې د ننواتې بڼه يې درلوده وليکه ،

درو قدرمنو پښتنو زړورو سپينږيرو او نازولو د ورځکو د ځک سپين ږيرو !

له ټولو نه اول السلام عليکم !

ستاسو خط ما ته راورسېد د ستاسو د خط د ويلو نه ډېر خوشحاله شوم زه د پرېشيان نه ليکم - خود پښتانه يو خبره وي زه هم يو پښتون يم په پښتو کې يو پښتون بل پښتانه ته تن نه ورکوي - نو زه هم تاسو ته تن نه درکوم - خو زه وايم چې تاسې ټول زما پښتانه مسلمان ورونه ياست زما ستاسې په ماشومانو ، ښځو ، غويانو ، چرګو او سپو زړه سوځي - پښتون خپل مړي په ننواتې بخښي - زه وايم چې خپله خاوره موده ، خپله ځمکه موده خپله آرامه زندګي وکړئ - د خلکو کوندتاسې سره کوم مخالفت ترې ورکلوي او دښمني نلري - د دغې ضامن زه يم نور مو په خدای سپارم - خوشحاله - کاميابه اوسئ ، زه ستاسو سپين ږيرو د ليدو انتظار لرم .

د خدای په امان

قوم د جرګې يو غړي ته چې د علي شاه ليک يې ورته ووېل :

مونږ له لومړي سره پدې پوهېدو چې خلقيان قومي او اخلاقي ارزښتونو ته اهميت نه ورکوي خو مونږ چې غوره اسلامي اخلاق او معيارونه لرو هيڅ ډول ملامتي مو په ځان و نه منله نو جرګې ته حاضر شوو خو بڼه شوه چې تاسو او نورو مشرانو ته

ثابته شوه خلقيان څه چې وايي هغسې نشي کولی .

قوم له لومړي سره پوهېده چې خلقيان پر جرګو او د پښتنو په عنعناتو هيڅ عقيده نلري منتهی غواړي چې پدې حساسه مرحله کې ورڅخه پخپله ګټه استفاده وکړي پدې ډول د ولسونو دا ليلو په اړه درڅيم دا حربه هم د ورځکو د مجاهدو مشرانو د تدبير ، کارپوهنې او درايت له مخې له کاره ولوېده او خپله د دوی د غاړې ړندی شوه .

او هغه د خوشال بابا خبره :

يا تکيه ديو خدای ده ياد تورې
په جرګو مرکو نشي کار تمام

يادونه :

پدغه ليکنه کې د محترم عبدالجليل وجدي د کتاب (په افغانستان کې د عنعنوي جرګو نن او پرون) څخه زيات استفاده شوي او په ځينو ځايونو کې د هغه نه په مستقيمه توګه عبارات هم را اخيستل شوېدی ،

د نوموړي کتاب يو فصل د ورځکو د هدغو جرګو په اړه چې لېکوال خپله د هغې برخوال وګنبل شوېدی لوستونکي کولی شي چې د زيات تفصيل له پاره هغه کتاب ته مراجعه وکړي .

ثابته شوه خلقیان څه چې وایي هغسې نشي کولی.

قوم له لوړې سره پوهېده چې خلقیان پر جرګو او د پښتنو پر عنعناتو هېڅ عقیده نلري منتهی غواړي چې پدې حساسه مرحله کې ورڅخه پخپله ګټه استفاده وکړي پدې دول د ولسونو دا ډیللو په اړه درنږم دا حربه هم د ورډګو مجاهدو مشرانو د تد بیر، کارپوهنې او درایت له مخې له کاره ولوېده او خپله د دوی غاړې ته ینډی شوه.

او هغه د خوشال بابا خبره:

یا تکیه دیوه خدای ده یاد توري
په جرګو مرکو نشي کار تمام

یادونه:

پدغه لیکنه کې د محترم عبدالجلیل وجدي د کتاب (په افغانستان کې د عنعنوي جرګو نن او پرون) څخه زیاته استفاده شوې او په ځینو ځایونو کې د هغه نه په مستقیمه توګه عبارات هم را اخیستل شویدي.

د نوموړي کتاب یو فصل د ورډګو د هغو جرګو په اړه چې لیکوال خپله د هغې برخوال وُکتنبل شویدی لوستونکی کولی شي چې د زیات تفصیل له پاره هغه کتاب ته مراجعه وکړي.

نیم ، څه چې مې ویلی هغه سرته رسوم . زه د ورډګو مشران خپل مشران بولم او زیاته تلوسه لرم چې له هغوی سره خپله مخامخ وګورم ، که دوی دلته راځي مونږ به یې په درنښت هرکلی وکړو تاسې د جرګې غړي به د دوی د ژوند تضمین وکړئ او که چېرې ما ورېولی زه هم چمتو یم چې ورشم خو زما د ژوند له تضمین هم ضرورت نه شته چې داخبره کوم له مرګه نه ویرېږم - یوازې دومره اندیښنه لرم چې که چېرې ورډګ ما مړ کړي زمونږ د بین المللي د ښمنا نو نیوکه به یخ شي او په خپلو اډیوګانو کې به ووایي چې ورډګو د داخله وزارت دامنیې پوستو قوماندان وواژه - بیا یې قلم راواخیست او د قوم په نوم لیک چې د ننواتي بڼه یې درلوده ولیکه ،

د پروقدرمنو پښتنو زړورو سپینږیرو او نازولو د ورډګو د چک سپین ږیرو!

له ټولو نه اول السلام علیکم !

ستاسو خط ما ته راورسېد د ستاسو د خط د ویلو نه ډېر خوشحاله شوم زه ډېر شیان نه لیکم - خود پښتانه یوه خبره وي زه هم یو پښتون یم په پښتنو کې یو پښتون بل پښتانه ته تن نه ورکوي - نو زه هم تاسو ته تن نه ورکوم - خو زه وایم چې تاسې ټول زما پښتانه مسلمان ورونه یاست زما ستاسې په ماشومانو، ښځو، غویانو، چرګو او سپو زړه سوځي - پښتون خپل مړي په ننواتي بخښي - زه وایم چې خپله خاوره موده ، خپله ځمکه موده خپله آرامه زندګي وکړئ - د خلکو کوندتاسې سره کوم مخالفت ته بو رکلوي او دښمني نلري - د دغې ضامن زه یم نور مو په خدای سپارم - خوشحاله - کامیا به اوسئ ، زه ستاسو سپین ږیرو دلید وانتظار لرم.

د خدای پامان

قوم د جرګې یو غړی ته چې د علي شاه لیک یې ورته ووېیل ،

مونږ له لومړي سره پدې پوهېدو چې خلقیان قومي او اخلاقي ارځښتونو ته اهمیت نه ورکوي خو مونږ چې غوره اسلامي اخلاق او معیارونه لرو هېڅ ډول ملامتي مو په ځان ونه منله نو جرګې ته حاضر شو ، خو بنه شوه چې تاسو او نورو مشرانو ته

... او د حق د سربښندونکو خپل او د توپکونو زړه دکې پاڼې شول

وفادار شاګرد د خپل نابغه استاد خوله له خاورو ډکه کړې وه - اوس نو هغه ځان د میدان یکه تاز ګڼلو - په رژیم کې یې هم مخالفین ځنې کومان تس نس کړي وو - د قانونیت عدالت او مصؤنیت بګتی یې یکنواخته غبرګوله - ځوانی جنایات، نیونې، وژنې، وحشت او دهشت یې پرتره کې ورتپلي و - او په همدې توسه یې د څرخي پله په خونړۍ زندان کې د د وولس زره بندیانو د وژنې تورلست د خپل ناروا حاکمیت د قانوني ښودنې په تمه د داخله وزارت ترمخې ځړولی و.

هرمازیګر به د کابل له محکومې راډیو څخه له آمونه ترا باسینده د عزیز ولي سندره د هغه په ستغ آواز سره غبرګیده خولدې ناخبره چې د آمو او اباسیند همدغه اسره به د ده سرخوري.

د غوږي د بدمرغي کودتا د خونړۍ سبا وون قوماندان ځان له نور هر ډول خطره څخه بې غمه ګڼلو د پرچمیانو کارنې کړي وو - د تره کي ډلګی یې د روسیې پر سفارت ورننیستلی وه او پوزانوف یې له سفارت څخه شړلی و خود روسانو غلچکی برید او کمین نیونه یې په فکر کې هم نه تېرېده چې د ده غاړې ته یې ورووړو دوړښمنو

زېندی وراچوله.

د ده پر وراندې یواځې د مجاهدینو مقاومت پاتې و له نورو ګردو د ننیزو مخالفتونو او کوابنونو د هغه زړه تول و ځکه خو هغه په پوره وحشت سره د هېواد په کوټ کوټ کې د مقاومت ټکولو ته مخه وکرځوله.

وردکو ته یې له پخوا زړه ډک و ځکه له ده سره یې دوکه کړې وه او د لس په خپلو کې د جنګونې تمه یې ورته طاعون او په شرمونو شرمولی و له همدې امله یې د خپل بې جلبه اقتدار له پیله په وردکو ټانکونه او الوتکې وربمارش کړې. هغه وخت له مجاهدینو سره نه راکټ و، نه د هشکه او نه هاوان. ماشینګڼ هلته داسې ښکارېده لکه نن چې په کومه جبهه کې ستنګر ښکاري.

خو د جهاد د جذبې ښهغړانده لمبې پر آسمان لګېدې او د طاغوتیانو او ستمګرو د استبداد پرماڼۍ یې اوربل کړې و د احساساتو غرغړېزه څپې یو په بله پسې د خوځښت سیلابي موجونه تو پاڼي کول - ځکه هغه وخت په زړونو کې یواځې او یواځې د جهاد تلوسه او مینه وه او د خدای (ج) رضا او خوښې هدف - نه د دنیاوي لاس ته راوړنو لوېدلې غوښتنې. وسله او وسیله کمه څه چې په نشت شماره وه مجاهدینو په توله سیمه کې اعلان وکړ چې که هر څوک په کورکې هر رنګه ټوپک او وسله لري جبهې ته یې دې وسپاري د خوات او سېدونکی چې د سیمې په لومړۍ برخه کې او سېږي له یوې مخې بې وسلې وو او د دې له پاره چې له خپلې سیمې ځنې دفاع وکړي ښايي یوه جبهه ولري که څه هم په چړې او موشکش ټوپکونو هېڅ نه شوي کېدای خو د جهاد جذبې څه نه کېدل نه پېژندل او د غې متل پر بنا چې وسله هغه ده چې په لاس درغله هغوی هم پر همدغه ورټوپکونو جبهه جوړه کړه او هغه هم د سیمې په لومړنۍ دفاعي کرښه کې.

د سیمې پر لومړنۍ دفاعي کرښه د همدغې جبهې د مجاهدینو او ټانکونو، توپونو او الوتکو مقابله پیل شوه - ګردونه آسمان ته وختل د توپونو له غورځېدو سره ځمکه لکه د زلزلې رپېدېده - جانورونو او ښاران اوراوه - د غازیانو پر سینو د دښمن د وحشت کولیو خولې

... او حق د سرښندونکو خپل او د توپکونو نږه دکې پاتې شول

وفادار شاګرد خپل نابغه استاد خوله له خاورو ډکه کړې وه - اوس نو هغه ځان د میدان یکه تاز ګڼلو - په رژیم کې یې هم مخالفین ځپل کومان تس نس کړي و - د قانونیت عدالت او مصئونیت بګتی یې یکتواخته غبرولې - ځوانی جنایات، نیونې، وژنې، وحشت او دهشت یې پرتره کی ورتیلی و - او په همدې توسه یې د پلچرخي په خونړي زندان کې د دوولس زره بندیانو د وژنې تورلست د خپل ناروا حاکمیت د قانوني ښودنې په نه د داخله وزارت مرمخې ځړولی و.

هرمازیګر به د کابل له محکومې راډیو څخه له آمونه تر اباسینده د عزیزولي سندره د هغه په ستغ آواز سره غبرګېده خولدې ناخبو چې د آمو او اباسیند همدغه اسره به د ده سرخوري.

دغوېي د بدمرغي کودتا د خونړۍ سباوون قوماندان ځان له نورهر دول خطر څخه بې غمه ګاڼه د پرچمیانو کار یې کړی وو - د تره کي د ټلګي یې د روسیې پرسفارت ورنتیستلی وه او پوزانوف یې له سفارت څخه شرلی و خو د روسانو غلچکی برید او کمین نیونه یې په فکر کې هم نه تېرېده چې د ده غاړې ترې ورووړو د وړښمنو

زړینده ی وراچوله.

د ده پر وړاندې یواځې د مجاهدینو مقاومت پاتې و له نورو ګردو د ننیزو مخالفینو او ګوابنو نږد هغه زړه تول و څکه خو هغه په پوره وحشت سره د هېواد په کوټ کوټ کې د مقاومت ټکولو ته مخه وکړه څوله.

وردکو ته یې له پخوا زړه ډک و څکه له ده سره یې دوکه کړې وه او د لس په خپلو کې د جنګونې تمه یې ورته طاعون او په شرموونو شرمولی و له همدې امله یې د خپل یې جلب اقتدار له پیله په وردکو تانکونه او الوتکې ورباران کړې. هغه وخت له مجاهدینو سره نه راکټ و، نه د هشکه او نه هاوان. ماشینګنې هلته داسې ښکارېده لکه نن چې په کومه جبهه کې ستنګر ښکاري.

خو د جهاد د جذبې ژړ بغرانده لمبې پر آسمان لګېدې او د طاغوتیانو او ستمګرو د استبداد پرمانې یې اوربل کړې و د احساساتو غرغرېزه څپې یې په بله پسې د خوځښت سېلابي موجونه توپاني کول - څکه هغه وخت په زړونو کې یواځې او یواځې د جهاد تلوسه او مینه وه او د خدای (ج) رضا او خوښې هدف - نه د دنیاوي لاس ته راوړنو لېوالتیا.

غوښتنې. وسله او وسیله کمه څه چې په نشت شمار وه مجاهدینو به ټوله سیمه کې اعلان وکړ چې که هر څوک په کور کې هر رنګه ټوپک او وسله لري جبهې ته یې دې وسپاري د خوات او سپد ونکی چې د سیمې په لومړي برخه کې او سېږي له یوې مخې یې وسلې وو او ددې له پاره چې له خپلې سیمې څخه دفاع وکړي بنا یې یوه جبهه ولري که څه هم په چړې او موشکش توپکونو هیڅ نه شوی کېدای خو د جهاد جذبې څه نه کېدل نیونل او ددغې متل پر بنا چې وسله هغه ده چې په لاس درغله هغوی هم پر همدغه ورته توپکونو جبهه جوړه کړه او هغه هم د سیمې په لومړني دفاعي کرښه کې.

د سیمې پر لومړني دفاعي کرښه د همدغې جبهې د مجاهدینو او ټانکونو، توپونو او الوتکو مقابله پیل شوه - ګردونه آسمان ته وختل د توپونو له غورېدو سره ځمکه لکه د زلزلې رپېدېده - چاړونو د او باران اوراوه - د غازیانو پر سینو د دښمن د وحشت ګولیو خولې

بنځولی او په وینو کې لمبېدل د شهیدانو د سرلوړي کاروان بهیر غازیان نورهم د انتقام اوکسات دجذبو توپانې څپو ته سپارل.

د جنګ په سرولمبو او د ګولیو په باران کې تور سرو زخمیانو پخپلو کورونو کې ځای په ځای کول او د شهیدو د کې خمرې به یې ترنیمایي لارې دماشومانو په لاس مجاهدینو ته ورسولې.

د جګړې پر دوهمه ورځ د مجاهدینو لومړنۍ ګروپونه د کمونو شهیدانو او زخمیانو له ورکولو وروسته په شا شول، تر څو نوې پر تشو مورچو وروختل خو په دوهمه لیکه کې مقاومت د لومړنیو ګروپونو له یو ځایېنې سره نورهم پیاوړی شو.

له پاسه د لیري لیرې سیمو مجاهدینو د اوږد و منزلو نو په وهلو سره ځانونه د جګړې ډګر ته راسول په دوړو او ګرد و نوکې به داسې پټ وو چې د سر او مخ په کاسه کې به یې یوازې ځیرو او عقابي سترګو د ناخوالو او پې وسیو ترشا دوروستي بري د سوبې او د پلو د امید بڼها شندله او د انتقام بځری تري باد پدل په اوږدو اوږدو کتارونوکې د مجاهدینو لیکي لکه د سیند څپې خوځېدلې چې مخ پر وړاندې روان وو. د سیمې په کوټ کوټ کې د غزا چیغه پورته وه او د غزا ډول وهل کېده.

سخت جنګ روان ؤ د یو توپک په وړاندې ټانک، توپ او جهاز مقابله کوله چې اتومات یې باړونه چلول او د اوږدو بړلې یې ورولې او هلیکوپټرو نو د مجاهدینو د سرو چلونو د پاسه راښکته نو غوځول او ماشیندار یې چلول - جګړې دومره شدت غوره کړچې د جنګ سیمې ته یې د مجاهدینو له پاره د ووړو ورتل ناممکن وګرځول - غازیان د دوو شپو نهر په سنګرونوکې د د دښمن د اور او ګولیو مقابلې ته اوږې ورکړې او سینې سپر کړې وې.

د سیمې عمده پرابلم د بې وسلې وګړو ؤ - هغوی چې یو ډول نه یو ډول وسله درلوده، تکلیف یې رونبا نه ؤ او په سنګرونوکې به نوې جنګېدل، ټیپیانېدل او شهیدانېدل خو هغوی چې تش لاس وو هغوی څه کړی وای، چې د جنګ شدت او خپلې ځوانی او د خپلو همځولو سرښندنې او مېړانې ته به یې وکتل نو ځانونه به ورته پیکه بنکاره شول خو چې لاس یې تش

ؤ نو بیا :

اوکه خدای مکړه سیمې ته قوه ننوځي هله به بیا څه کېږي.

دهرې قوې له آوازې - راټک او جنګ پروخت د بې وسلې وګړو هدغه ستونزه وه چې د دوی د وجود غونبې یې ویلولې.

د جنګ په لومړیو ساعتونو کې به چې کله دقوې آوازه شوه نو خلکو به خپل واړه غرونو ته لېږدول - کورونه به ټول تش پاته وو او ترهغې به چې دقوې پته لګېده اوبېرته به نه وه ستنه شوی هغوی به په غرونوکې تر برو او کمرو نو لاندې شپې تېرولې.

خوروسته بیا داسې نه وه سپین بږیری به په کورونوکې وو وسله والو به جنګ کاوه، او بې وسله ځوانانو به په نږدې غرونوکې قوه څارله او ځانونه به یې ګوښه کول.

مجاهدینو ځای پرځای سرک بند کړی ؤ. او هدغه ځایونو ته شپږمه به چې پوځ او ټانکونه د لارې په بېرته کولو اخته وو د مجاهدینو د بریدونو پر مناسب وخت ؤ - مجاهدینو به پرد غسې وختو او ځایونوکې بنه دخوند حمله پرې وکړه او خپل او دخپلو توپکو زېړونه به یې له یوې مخې پرې تش او د پوځیانو پرتنو به یې سره مړک یخ کړل.

د جنګ زخمیان د نږدې کلیو په کورونوکې ځای په ځای کېدل او هلته د تورو سرو له خوا د هغوی پالنه او دارو درملو غمخوړنه کېده - داکلي او کورونه طبعاً د سړک غاړې ته نږدې پراته وو ځکه لیرې ځایونو ته د سخت جنګ په جریان کې د زخمیانو لېږد ډېر ګران ؤ.

په نږدې کلیو او کورونوکې سره لدې چې د پوځیانو د برید او تالاشی او د ټولې کور او کلي د تباهی ویره وه د تور سرو له خوا به کلک هود او پخه اراده د زخمیانو سمبالښت کېده.

له هرې ترې، کمراو شپلې څخه د جنګ، وینو او اور فوارې اوشړبغړانده لمبې ختلې د هر کلي او هر کور - د هر بودا، هرې تورسرې او هر ماشوم د ورانۍ ، بربادی

(c) ketabton.com: The Digital Library

بنخولې او په وینو کې لمبېدل د شهیدانو د سرلوړي کاروان بهیر غازیان نور هم د انتقام اوکسات د جذبو تو پاني څپو ته سپارل.

د جنګ په سرولمبو او د ګولیو په باران کې تور سرو زخمیان پخپلو کورونو کې ځای په ځای کول او د شهیدو دکې خمرې به یې ترنیمایي لارې د ماشومانو په لاس مجاهدینو ته ورسولې.

د جګړې پر دوهمه ورځ د مجاهدینو لومړني ګروپونه د کمو شهیدانو او زخمیانو له ورکولو وروسته په شا شول، تر څو نه پر تشو مورچو ور وختل خو په دوهمه لیکه کې مقاومت د لومړنیو ګروپونو له یوځایېنې سره نور هم پیاوړی شو.

له پاسه د لیرې سیمو مجاهدینو د اوږدو منزلونو په وهلو سره ځانونه د جګړې ډګر ته را رسول په دوړو اوکردونو کې به داسې پټ وو چې د سر او مخ په کاسه کې به یې یواځې ځیرو او عقابي سترګو د ناخوالو او بې وسیو ترشا د وروستۍ بری د سوبې او د ډاډ د امید رڼا ښندله او د انتقام بځری ترې باد بېدل په اوږدو اوږدو کتارونو کې د مجاهدینو لیکې لکه د سیند څپې خوځېدلې چې مخ پر وړاندې روان وو. د سیمې په کوټ کوټ کې د غزا چیغه پورته وه او د غزا ډول وهل کېده.

سخت جنګ روان ؤ د یوه توپک په وړاندې ټانک، توپ او جهاز مقابله کوله چې اتومات یې بارونه چلول او د اور بارانې یې وروې او هلیکوپترونو د مجاهدینو د مورچلونو د پاسه راکټونه غورځول او ماشیندار یې چلول. جګړې دومره شدت غوره کړ چې د جنګ سیمې ته یې د مجاهدینو له پاره د دوډۍ وړل ناممکن وګرځول. غازیان د دوو شپو نهر په سنګرونو کې د دښمن د اور او ګولیو مقابلې ته اوږې ورکړې او سینې سپر کړې وې.

د سیمې عمده پرابلم د بې وسلې وګړو ؤ. هغوی چې یو ډول نه یو ډول وسله درلوده تکلیف یې رو ښانه ؤ او په سنګرونو کې په نره جنګېدل، ټپیانېدل او شهیدانېدل خو هغوی چې تش لاس وو هغوی څه کړي وای، چې د جنګ شدت او خپلې ځوانۍ او د خپلو همځولو سربښندنې او مېړانې ته به یې وکتل نو ځانونه به ورته پیکه ښکاره شول خو چې لاس یې تش

ؤنو بیا:

اوکه خدای مکړه سیمې ته قوه ننوځي هله به بیا څه کېږي.

دهرې قوې له آوازې سرا تک او جنګ پروخت د بې وسلې وګړو همدغه ستونزه وه چې د دوی د وجود غوښې یې ویلولې.

د جنګ په لومړیو میاشتو کې به چې کله د قوې آوازه شوه نو خلکو به خپل واړه غرونو ته لېږدول. کورونه به ټول تش پاته وو او ترهغې به چې د قوې پته لګېده او بېرته به نه وه ستنه شوې هغوی به په غرونو کې تېره برو او کمرونو لاندې شپې تېرولې. خو وروسته بیا داسې نه وه سپین ږیري به په کورونو کې وو. وسله والو به جنګ کاوه، او بې وسله ځوانانو به په نژدې غرونو کې قوه څارله او ځانونه به یې ګوښه کول. مجاهدینو ځای پر ځای سرک بند کړی ؤ. او همدغه ځایونو ته څېرمه به چې پوځ او ټانکونه د لارې په بېرته کولو اخته وو د مجاهدینو د بریدونو د پر مناسب وخت ؤ. مجاهدینو به پر دغسې وختو او ځایونو کې ښه د خوند حمله پرې وکړه او خپل او د خپلو توپکو زړونه به یې له یوې مخې پرې تش او د پوځیانو پرتنو به یې سره مردک یخ کړل.

د جنګ زخمیان د نژدې کلیو په کورونو کې ځای په ځای کېدل او هلته د تور سرو له خوا د هغوی پالنه او د دارو درملو غم خوړنه کېده. داکلي او کورونه طبعاً د سرک غاړې ته نژدې پراته وو ځکه لیرې ځایونو ته د سخت جنګ په جریان کې د زخمیانو لېږد ډېر ګران ؤ.

په نژدې کلیو او کورونو کې سره لدې چې د پوځیانو د برید او تالاشي او د ټول کور او کلي د تباهي ویره وه د تور سرو له خوا په کلک هوډ او ټینګه اراده د زخمیانو سمبالښت کېده.

له هرې ترې، کمراو شیلې څخه د جنګ، وینو او اور فوارې او ژړېغړاند ه لمبې ختلې د هر کلي او هر کور د هر بوډا، هرې تورسرې او هر ماشوم د ورانۍ، بربادۍ

اومرګ انتظار ته سترګې ختلې وې.

له بمباریو سره د کورونو د کړکیو ښیښې ماتېدې او له هرې سره به څمکه دامې ولړزېده چې سړي به ویل پرسرې د کور چت او دېوالونه راپرېوتل.

د مجاهدینو تلفات په همغه جبهه کې زیات وُ چې د سیمې په لوړېو کې ډېره کې وه او وسله یې چړې او موشکش توپکونه وُ. پدغه جبهه کې به د سیمې وګړو پنځلس ورځې په نوبت سره پیره کوله او معین مجاهدین یې نه لرل.

قوه ترولسوالۍ ورسېده مجاهدین هم په یوه یوه نیمه ورځ کې بېرته سره راغونډ شول او ځانونه یې د یوه کاري برید له پاره چمتو کړل دلته وه چې د غه قوه به هم لکه مغکنۍ قوې تس نس کېږي او لکه د پخوا په څېر به د مجاهدینو د ایماني پرتم پس وړاندې پوځیان یو ځل بیا د خپلو اسلافو په څېر سلامي کېږي او د حق د لارې د سربښندونکو د هوډ په مقابل کې به یو ځل بیا د باطل او ناروا د سرټېټي او شرمېدلې ماتې صحنه تکرارېږي.

خو چې مجاهدین د همدغسې یوې حماسې په لارکې په خپلو لیکو کې ځای په ځای کېدل چې اوس به نو یوه بله و یا پرمنه سره او رسوا شکست یوله بل سره سترګې لګوي او هوډ به ازمویي نو د ټانکونو کتار د دوړو او لوخړو په تویان کې د تیښتې مخه اخیستې وه او د غسې د حق د لارې سرتېرو خپل او د توپکو ږونه ډک پاته شول.

... او تول یې د روس پر ضد یوه کوټلې سرتاسري قیام ته چمتو کړي وو!

د ژمي سره هوا چلېده - پر ځمکه د واورې سپینه برېښتن غوړېدلې وه - خلک له کار او خوارۍ وزګار شوي وو؛ هسې هم د کلو ږمې په بېکارۍ او د ساده کلیوال محیط په مجلسونو کې تېرېږي ځکه خو پېټاوته هماغسې د پخوا په څېر مجلسونه ګرم وو. د جوماتونو تاواخانې بنې تودې وې - د مجاهدینو په مرکزونو کې د پېرې لړۍ دوام درلود او کلي ته به چې هر مجاهد له پیرې راغی ګ شونو د جومات د تبي سر او پیټاوکې بندو او به د هغې په لیدنو کتنو بنه کرم وُ.

خلک د پسرلي په تمه وُ او دا یې ترې منلې وه چې د یخنې په تېرېدو به مجاهدین پر کابل یو عنیز یرغل کوي ، په ځانګړې اندازې به یې تر لیرې لیرې د داورې غوړېدلې څادر ته وکتل او بیا به یې په داد منه لهجه وویل چې یو وار د اد واورې لمن ورټوله شي بیا به ګورې چې پر کابل د اسلام بیرغ رپېږي او نو د کابل په فتحه کې پاته څه دي تر ارغندي شاوخوا سیمه تر وله مجاهدینو نیولې ده له قضا ما پښین وروسته د کابل کندهار په پادشاهي سړک بېله مجاهدینو

(c) ketabton.com: The Digital Library

اومرګ انتظار ته سترګې ختلې وې.

له بمبارۍ سره د کورونو د کړکیو ښیښې ماتېدې او له هرې سره به څمکه داسې ولړزېده چې سړي به ویل پر سر یې د کور چت او دېوالونه راپرېوتل.

د مجاهدینو تلفات په همغه جبهه کې زیات وُ چې د سیمې په لومړي کرښه کې وه او وسله یې چړې او موشکش ټوپکونه وُ. پدغه جبهه کې به د سیمې وګړو پنځلس ورځې په نوبت سره پېره کوله او معین مجاهدین یې نه لرل.

قوه تر ولسوالۍ ورسېده مجاهدین هم په یوه یوه نیمه ورځ کې بېرته سره راغونډ شول او ځانونه یې د یوه کاري برید له پاره چمتو کړل دلته وه چې دغه قوه به هم لکه مغکنۍ قوې تس نس کېږي او لکه د پخوا په څېر به د مجاهدینو د ایماني پرتم پس وړاندې پوځیان یو ځل بیا د خپلو اسلافو په څېر سلامي کېږي او د حق د لارې د سربښندونکو د ډلې په مقابل کې به یو ځل بیا د باطل او ناروا د سرټیټۍ او شرمېدلې ماتې صحنه تکرارېږي.

خو چې مجاهدین د همدغسې یوې حماسې په لارکې په خپلو لیکو کې ځای په ځای کېدل چې اوس به نو یوه بله وپارونه سره او رسوا شکست یوله بل سره سترګې لګوي او هود به ازموېږي نو د تانکونو کتار د دوړو او لوګړو په توپان کې د تېښتې مخه اخیستې وه او د غسې د حق د لارې سرتېرو خپل او ټوپکو زړونه ډک پاته شول.

... او تول یې د روس پر ضد یوه کوټلی سرتاسري قیام ته چمتو کړي وو!

د ژمي سړه هوا چلېده - پر ځمکه د واورې سپینه بړستن غوړېدلې وه - خلک له کار او خوارۍ وزګار شوي وو؛ هسې هم د کلو ژمې په بېکارۍ او د ساده کلیوال محیط په مجلسونو کې تېرېږي ځکه خو پېښاور ته هماغسې د پخوا په څېر مجلسونه ګرم وو. د جومات ونو تاواخانې بنې تودې وې - د مجاهدینو په مرکزونو کې د پېښې لړۍ دوام درلود او کلي ته به چې هر مجاهد له پېرې راغبرګ شو نو د جومات د تبې سر او پېښاو بنډ او به د هغې په لید نو کټنو بنه ګرم وُ.

خلک د پسرلي په تمه وُ او دا یې نږه منلې وه چې دیځنې په تېرېدو به مجاهدین پر کابل یو عنیز یرغل کوي ، په ځانګړې انداز کې به یې ترلېږې لیږي د داوړې غوړېدلې شاډرته وکتل او بیا به یې په داد منه لهجه وویل چې یو وار خو د داوړې لمن ورته ولېشې بیا به وګورې چې پر کابل د اسلام بیرغ رپېږي او نو د کابل په فتحه کې پاته خو دی ترا رغندي شا وخوا سیمه ټوله مجاهدینو نیولې ، له قضا ما پښتین وروسته د کابل کندهار په پادشاهي سړک بیله مجاهدینو

ځوک پر هم نشي وهلی.

* * *

له کابل سره د ولس رابطه بالکل غوڅه وه تګ راتګ بند و. په
کابل کې رسمي مامورين زياتره په خپلو سيمو کې و او چې ځوک مامور
به سيمې ته راغی نو د بېرته تګ اجازه يې نه ورکوله.
خلک د مالګې، چای، بورې او نورو د ضرورت وړ لومړنيو موادو
له مخې کاختی سره مخ و له کابل ځخه ورد کوټه د دغه ډول موادو وړل
وړل سخت بنديز لګول شوی و او په دې نامه چې ،تاسې اشرار چاغوئ،
د سوداګرو ټول مالونه ضبطېدل.
په هغه وړ شرايطو کې يوه شپه چې د کابل راډيو په خپلو عادي
خپرونو لګيا وه او د امين د آمو او باسپيند سندرې او د هغه ستوني شلول
يې خپرول د تاشکند راډيو له خپرونو ځخه د ببرک ناري سورې پورته شوې
او چې پر سبا يې خلک پيټا ووهنو ته راووتل نو دا خبره خوله په خوله کرځېده
چې کابل ته روسان راغلي او ببرک يې پر ټانک سپور راوستلی او د
کابل پر تخت يې کښېنولی دی.
سيمې ته لږې مخکې هم دا آوازې رارسېدلې وې چې په کابل کې ځه -
کېدونکي دي ځکه د کابل رژيم د راډيو او تلويزيون له لارې خوورځې مسلسل
دا اعلان او خبرتيا خپروله چې کله هم د خطر هغه مخصوص زنګ وغږول
شي نو سمدستي به د کورو تو ځراغونه وژني او پر ځمکو به پر دې ځروي.
د جدي پر شپږمه د مجاهدينو راډيو نژدې کړې وه خپرونې وکړې
او د حالاتو په اړه يې ولس ته خبرتيا ورکوله کله به هم چې سره د کابل راډيو
نشرات او د مجاهدينو د راډيو خپرونې سره پر تله کړې نو له هماغه لومړي
ورځې ځخه د مجاهدينو موقف - مورال، عظمت، بری او برلاسی او د ببرک د رژيم
او باداران وارخطايي دوه زړی - رسوايي او شرمېدلي ماته جوته وه د

روسانو پر غل د خلکو جذباتو په انکار داسې کار وکړ لکه چې په دغه ساړه او
کرخت ژمي کې پېټرول وشيندل شي.
اوس نو هيڅ ته هيڅ ډول سوال او شک نه و پاته - کافر روس
پر وطن تيری کړی او په مقابل کې يې غزا او جهاد په هر مسلمان داسې فرض
دی لکه لمونځ او روژه د نژدې کليو مجاهدين په هماغه ساعت کې سر راغونډ
شول او د مرکز لوری يې ونيو ــــــ مرکز ته يې په بېړه بېړه ځانونه
ورسول ځوله حالاتو او راتلونکي له پاره له پروګرام ځخه ځانونه خبر کاندي.
ماز يګر خواته د توپ پر پوځي ځوکې د مجاهدينو عمليات پيل شول. مجاهدينو
په ډېره قهرماني په نيم متر واوره کې چې نه سنګر و او نه کوم کمر او د بره بريد
وکړ په مېړانه وجنګېدل او د پوځي ځوکې زياتره برخې يې ونيولې.
له حملې مخکې مجاهدينو په لوډ سپيکر کې د ځوکې پر عسکرو او صاحبمنصبانو غږ
وکړ چې پر وطن روسي پوځونو تېری کړی اوس دا د هر افغان مکلفيت او
فريضه ده چې د دغه تېري په وړاندې ودرېږي، مونږ او تاسې بنايي په ګډه
د خپل وطن او شرف دفاع وکړو له خپلو مجاهدو ورونو سره يو ځای شئ، تاسې
زمونږ ورونه ياست مونږ بايد له همدې لارې د خپل وطن او شرف د دښمن پر ضد
په يوه ليکه کې مقاومت ته دوام ورکړو.
خو د هغوی ضمير داسې خپسې لاندې کړی و چې د وطن ناموس او
شرف په معنا نه پوهېدل او دا هر څه يې له هغوی ځخه هېر کړی وو او
له غلامانه ذهنيت او الحادي مغزو يې د آزادۍ احساس داسې کډه کړی وو
چې بېرته راکرځېدل يې ناشوني و.
مجاهدينو هسې هم د يخنۍ په له مخه تلو او د پسرلي په رارسېدو
د خپلو بريد وتو د پراختيا او پياوړتيا طرحې تر لاس لاندې لرلې خو د روسي
پوځونو وحشيانه يرغل نور هم دې ته اړ کړل چې خپلې ليکې غښتلې او ځانونه

څوک پرهم نشي وهلی.

* * *

له کابل سره د ولس رابطه بالکل غوڅه وه تګ راتګ بند و. په
کابل کې رسمي مامورین زیاتره په خپلو سیمو کې و او چې څوک مامور
به سیمې ته راغی نو د بېرته تګ اجازه یې نه درلوده.
خلک د مالګې، چای، بورې او نورد ضرورت وړ لومړنیو موادو
له مخې کاختي سره مخ و له کابل څخه ورد کوټه د دغه وړ موادو په
وړن سخت بندیز لګول شوی و او په دې نامه چې، تاسې اشرار چاغوئ،
د سوداګرو توک مالونه ضبطېدل.
په هغه وړ شرایطو کې یوه شپه چې د کابل راډیو په خپلو عادي
خپرونو لګیا وه او د امین د آمو او با سیند سندرې او د هغه ستوني شلول
یې خپرول د تاشکند راډیو له خپرو څخه د ببرک د نارې سورې پورته شوې
او چې پر سبا یې خلک پېیتا ووهنو ته راووتل نو دا خبره خوله په خوله کرځېده
چې کابل ته روسان راغلي او ببرک یې پر ټانک سپور راوستلی او د
کابل پر تخت یې کېنولی دی.
سیمې ته لږ مخکې هم دا آوازې رارسېدلې وې چې په کابل کې څه ـ
کېدونکی دی ځکه د کابل رژیم د راډیو او تلویزیون له لارې څو ورځې مسلسل
دا اعلان او خبرتیا خپروله چې کله هم د خطر هغه مخصوص زنګ وغږول
شي نو سمدستي به د کورونو څراغونه وژني او پر کړکیو به پردې ځړوي.
د جدي پر شپږمه د مجاهدینو راډیو نژدې کړی ورځ خپرونې وکړې
او د حالاتو په اړه یې ولس ته خبرتیا ورکوله کله به هم چې سړي د کابل راډیو
نشرات او د مجاهدینو راډیو خپرونې سره پرتله کړې نو له هماغه لومړي
ورځې څخه د مجاهدینو موقف، مورال، عظمت، بري او برلاسي او د ببرک د رژیم
او بادار وارخطایي دوه نړۍ، رسوایي او شرمېدلې ما ته جوته وه د

روسانو یرغل د خلکو د جذباتو په انګار داسې کار وکړ لکه چې په دغه ساړه او
کرخت ژمي کې یې پټرول وشیندل شي.
اوس نو هیچا ته هېڅ ډول سوال او شک نه و پاته ـ کافر روس
پر وطن تېری کړی او په مقابل کې یې غزا او جهاد په هر مسلمان داسې فرض
دی لکه لمونځ او روژه د نژدې کلیو مجاهدین په هماغه ساعت کې سره راغونډ
شول او د مرکز لوری یې ونیو ــــــ مرکز ته یې په بیړه بیړه ځانونه
ورسول څو له حالاتو او راتلونکي له پاره له پروګرام څخه ځانونه خبر کاندي.
مازیګر خواته د توپ پر پوځي څوکۍ د مجاهدینو عملیات پیل شول. مجاهدینو
په ډېره قهرمانۍ په نیم ساعت واروده کې چې نه سنګرو او نه کوم کمر او د بره برید
وکړ په مېړانه وجنګېدل او د پوځي څوکۍ زیاتره برخې یې ونیولې.
له حملې مخکې مجاهدینو په لوډسپیکر کې د څوکۍ پر عسکرو او صاحبمنصبانو غږ
وکړ چې پر وطن روسي پوځونو تېری کړی اوس دا د هر افغان مکلفیت او
فریضه ده چې د دغه تېري په وړاندې ودرېږي، موږ او تاسې بنایي په ګډه
د خپل وطن او شرف دفاع وکړو له خپلو مجاهدو وروڼو سره یو ځای شئ، تاسې
زموږ وروڼه یاست موږ باید له همدې لارې د خپل وطن او شرف د دښمن پر ضد
په یوه لیکه کې مقاومت ته دوام ورکړو.
خو د هغوی ضمیر ړوند کړی داسې خپسې لاندې کړی و چې د وطن ناموس او
شرف په معنا نه پوهېدل او دا هرڅه یې له هغوی څخه هېر کړي وو او
له غلامانه ذهنیت او الحادي مغزو یې د آزادۍ احساس داسې کډه کړی و
چې بېرته راګرځېدل یې ناشوني و.
مجاهدینو هسې هم د یخنۍ په له منځه تللو او پسرلي په رارسېدو
د خپلو بریدونو د پراختیا او پیاوړتیا طرحې تر لاس لاندې لرلې خو د روسي
پوځونو وحشیانه یرغل نور هم دې ته اړ کړل چې خپلې لیکې غښتلې او ځانونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سنه چمتو کړې ځکه له روسي ځمکني پوځ سره مقابله ئې روانه وه دوی داهم اټکل کړې و چې روسي لښکرې به پر دوی سختې حملې کوي او خونړۍ جګړې به دوام پیدا کوي. هلته روسانو ډېرګ په واسطه پولې ماڼوی ترلاس لاندې ونیولې خو بیا هم دینو ته دهمدغو ماڼوو اجرا یو څه فرصت په لاس ورکړ.

رژیم د لوا نو، خوږو او ماڼوو ته ډېره پراختیا ورکړه آوازې داسې وې چې روسانو داسې کیمیاوي او مکروبي بمونه راوړي چې د استعمال په صورت کې دسیمې ګرد استوګن په سیل یا سرطاني نارو غیو اخته کېږي - داسې وسلې یې راوړي چې له کابله هر ځای چې وغواړي په څښنه کولی یې شي پدې دول هر مرکز او حتی هر کور په آسانۍ سره له منځه وړلی شي - داسې بمونه ورسره دي چې دیوې سیمې وګړې دیوې ورځې له پاره بې هوښه کوي - دوی به سیمې ته ننوزي او په آسانۍ سره به ترې وسلې ټولوي او هغوی به نیسي.

داسې تربیه شوې سپي ورسره دي چې د هر ډول وسلې او نورو موادو پته لګولی شي.

دا هغه آوازې او پروپاګند و چې د زور پله یې درینده وه، ددې په څنګ کې یې د تزویر دامونه هم غوړول او هغه دا چې اوس قدرت د پرچم ډلې ته رسیدلی دا د خلقیانو غوندې وحشیان ندي چې وژنه او جیل ته واچوه - دا ښاري او متمدنه ډله ده، لکه د خلقیانو د غرو او شپنو زامن ندي دوی هر څه لیدلي په غمو غمو کورونو کې لوی شوې او بله دا چې د خلقیانو له وحشیانه اعمالو تجربه هم لري. پڅله ببرګ دیوه غټ جنرال زوی دی له خلقیانو سره د پرچمیانو مخالفت هم له همدې امله و چې دهغوی دوحشیانه اعمالو او وژنو نیونو مخالفت یې کاوه.

دوی په لار روکې د تالاشۍ لړې تربیوه وخته ختمه کړه وړ دګورته له کابل څخه دغذا یې او نورو لومړنیو موا دو له ورلو څخه بندیز ونه لیرې کړې شول.

خو دولس په مغزو کې د «روس راغلی» خبره ناسته وه - روس کافر دی او دغه

کافر روس په یوه اسلامي هیواد تیری کړې او س که روس دوی ته دنیو یارګ او پاریس غوندې ترقي هم ورکړي دوی یې نه مني - نه یې پرېږدي، مقابله ورسره کوي وژني، او ځان پرې وژني.

دولس ذهن کې د روس کلمې او پر افغانستان تیري هیڅ دول توجیه نشوای منلی - روس چې خدای نه مني - له دین او مذهب څخه منکر دی - بخارا او سمرقند یې نیولې هلته یې جوماتونه وران کړې او په هوټلونو او شرابخانو یې بدل کړې، دغو خبرو او پیښو د ولس په حافظه کې داسې ځای نیولی و چې د دیپلوماسۍ کړشمو د سیاست لوبو او ماڼوو هغه نشوای ترې هیرولی. په رینبتیا هم چې د ولسونو حافظه ډېره غښتلې وي.

اوس نو د نړاو ښځې واړه او زاړه ټول په ذهن کې د روس او روسي یرغل فاجعه د روس د خدای نه منلو او د بخارا او سمرقند سانحې کلکې منګولې ښخې کړې وې چې دوی یې هیڅ کله نه پرېښودل او دغه ورپې ټول د روس او د هغوی د برېښو پرضد یوه کوټلې سرتاسري او نه ماتېدونکې قیام او مقاومت ته چمتو کړې و داسې مقابله او مقاومت چې بری یې په تقدیر کې کښل شوی و.

سنه چمتو کړې ځکه له روسي ځمکني پوځ سره مقابله راروانه وه دوی دا هم اټکل کړې وُ چې روسي لښکرې به پر دوی سختې حملې کوي او خونړۍ جګړه به دوام پیدا کوي. هلته روسانو ذبیرګ په واسطه یو لړ ماشوری ترلاس لاندې ونیولي خو بیا هډ ینو ته د هغو ماشوروا جرا یو څه فرصت په لاس ورکړ.

رژیم د لوا ،وخور ،ولو ماشور ته د پره پراختیا ورکړه آوازې داسې وې چې روسانو داسې کیمیاوي او مکروبي بمونه راوړي چې د استعمال په صورت کې دسیمې ګرد استوګن په سیل یا سرطاني ناروغیو اخته کېږي - داسې وسلې یې راوړي چې له کابله هر ځای چې وغواړي په څنبنه کولی یې شي پدې دول هرمرکز او حتیٰ هر کور په آسانۍ سره له منځه وړلی شي - داسې بمونه ورسره دي چې دیوې سیمې وګړي دیوې ورځې له پاره بې هوښه کوي - دوی به سیمې ته ننوزي او په آسانۍ سره به ټرې وسلې ټولوي او هغوی به نیسي.

داسې تربیه شوي سپي ورسره دي چې د هر ډول وسلې او نورو موادو پته لګولی شي.

دا هغه آوازې او پروپاګند وُ چې د زور پله یې درنیده وه ، ددې په څنګ کې یې د تزویر دامونه هم غوړول او هغه دا چې لوس قدرت د پرچم ډلې ته رسیدلی داد خلقیانو غوندې وحشیان ندي چې وژنه او جیل ته واچوه - دا سنارې او متمدنه ډله ده، لکه د خلقیانو د غرو او شپنو زامن ندي دوی هر څه لیدلي په غمو غمو کورونو کې لوی شوي او بله دا چې د خلقیانو له وحشیانه اعمالو تجربه هم لري. ځینې بیرک د یوه غټ جنرال زوی دی له خلقیانو سره د پرچمیانو مخالفت هم له همدې امله وُ چې د هغوی د وحشیانه اعمالو او وژنو نیونو مخالفت یې کاوه.

دوی په لاروکې د تالاشي لړۍ تر یوه وخته ختمه کړه ورډګوته له کابل څخه د غذایي او نورو لومړنیو موادو وړلو څخه بندیز و نه لیرې کړی شول.

خو دولس په مغزو کې د « روس راغلی » خبره ناسته وه - روس کافر دی او دغه

کافر روس په یوه اسلامي هیواد تیری کړی او س که روس دوی ته د نیواړک او پاریس غوندې ترقي هم ورکړي دوی یې نه مني - نه یې پرېږدي، مقابله ورسره کوي وژني ، او ځان پرې وژني.

دولس ذهن کې د روس کلمې او پر افغانستان تیری هیڅ ډول توجیه نشوای منلی - روس چې خدای نه مني - له دین او مذهب څخه منکر دی - بخارا او سمرقند یې نیولي هلته یې جوماتونه وران کړي او په هوټلونو او شرابخانو یې بدل کړي، دغو خبرو او پیښو د ولس په حافظه کې داسې ځای نیولی وُ چې د دیپلوماسۍ کوښښ د سیاست لوبو او مانورو هغه نشوای ترې هېرولی. په رینښتیا هم چې د ولس ټې حافظه ډېره غښتلې وي.

اوس نو د نړاو ښځې واړه او زاړه ټولو په ذهن کې د روس او روسي یرغل فاجعه د روس د خدای نه منلو او د بخارا او سمرقند ساڼحې کلکې منګولې ښخې کړې وې چې دوی یې هیڅ کړاو نه پرېښودل او دغه ورېې ټول د روس او د هغوی د بریښو پرضد یوه کوټلې سرتاسري او نه ماتېدونکی قیام او مقاومت ته چمتو کړي وُ داسې مقابله او مقاومت چې بري یې په تقدیر کې کښل شوی وُ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

... اوښکې په غوړځنګ وې!

بیا هم د اسد میاشت وه- یوه درنده، ګرمه، اوږده او دوبه شپه چې هېڅ سبا کېده نه.

ستورې ټوله شپه تت تت او پټ پټ کېدل، نن آسمان روڼ او تک شین نه معلومېده- سپوږمۍ د دوپڅن آسمان پر ویرېتهن وورو او په نه زړه پل اخیست داسې چې هغه هم د دغه دوپڅنې شپې په سبا کېدو نه وې خوښه- نن د سپوږمۍ وړ پښمینو وړانګو هغه ځواني ځلا نه درلوده، د اوږتکه سره برېښېده لکه چې همدا اوس د وینو له سیند څخه لېږه لغړه راختلې وي.

بیا هم د روژې میاشت وه د ۱۳ مې روژې- پښتنې د همداسې یوې هیبتناکې او درندې شپې د تېر بدو مرزې رالندو ول او یوې ویرجنې او غملړلې ورځې ته یې مخه پرانستله.

یوه مهیب سکوت یوې ژورې چوپتیا او یوې درندې خاموشۍ په زړه ونو او خولو لاسونه ایښي وو- اوږدو سوچونو او بوږنونو ونکو

خیالونو په سرونو او مغزو وزرونه غوړولي وو.

نن د پښېمنۍ په چرګ بانګونو کې هغه ځواني کشش نه لیدل کېده داسې ښکارېده لکه چې د چرګانو په مریو هم چا منګولې ښخې کړې وي - د سپوږمۍ غږونه یې پټ ټوپ وو یوازې ستغې او سوړې انګولا به یې د درې په اوږدو کې څه ویرووونکې انګازې خپرې کړې. د سیند د څپو شور او زوږ نه وو. داسې معلومېده چې نن شمال هم په درانه خوب بیده دی او د ونو له پاڼو سره کوټې نه خوږوي سړي به ویل چې نن د اهر څه یوه خوځښ ویره پخپله غېږ کې نغښتي دي او یوازې همدا ستړي او ناکراره انسانان دي چې خپلې خوا نیمګړه او تنکۍ هیلې یې آرام نه پرېږدي- بوږنونو کو سوچونو په سر اخیستي- تر خو خاطرو او یادونو یې مخې ته داړې جنګې کړې او پر هر ژړلي خیالونه یې سترګې پټېدو او دمې ته نه پرېږدي.

د دغې غمجنې شپې دروند سکوت د درې په اوږدو کې د سهار دلما څخه یو په بل پسې اذانونو مات کړ او دستوهانه بزګرانو له پاره یوه بله ستړې ورځ د کار او مزدورۍ د درانده پېټي او چېتولو ته رادسره شوه.

دغې شپې د هغوی هېڅ دمه نه وه جوړه کړې د دغې شپې د ناکراره لمځو د هغوی پر اوږو د یوه درانده بار نه هم درنده او زړه لولوونکې تمامېده او اوس بیا د یوې ستومانه او سرګردانه ورځې راختل له هغوی څخه بیا د آرام ساه اخیستله.

داود اسه له پاره کلیوال یو بیو د ویالې غاړې ته راتلل، داوبو نااسنه وله حرکت او د څپو نا کراره آوازونو د خلکو د ستومان او کړاوجن ژوند ویرجنې نغمې غږولې او د دوی پر دردمند او خوارژوند یې یوه بله غمونکې ورځ وراضافه کوله په لنډه شېبه کې نیمایي جومات ډک

(c) ketabton.com: The Digital Library

... اوښکې په غورځنګ وې!

بیا هم داسې میاشت وه - یوه درنده، ګرمه، اوږده او دوړه شپه چې هېڅ سبا کېده نه.

ستورې ټوله شپه تت تت او پټ پټ کېدل، نن آسمان روڼ او تکشین نه معلومېده - سپوږمۍ د دوړجن آسمان پر وړیړ تتس وررورو او په نه زړه پل اخیست داسې چې هغه هم د دغه دوړجنې شپې په سبا کېدو نه وې خوښه - نن د سپوږمۍ وړ ښېښینو وړانګو هغه ځواکځلا نه درلوده، داوړتکه سره بریښېده لکه چې همدا اوس د وینو له سیند څخه لېبه لغړه راختلې وي.

بیا هم دروږې میاشت وه د ۱۳ مې روژې - پښتنې د همداسې یوې هیبتناکې او درندې شپې د تېرېدو مزې راالندول او یوې ویرجنې او غملړلې ورځې ته یې ځنځه پرانستله.

یوه مهیب سکوت یوې ژورې چوپتیا او یوې درندې خاموشۍ په زړونو او خولو لاسونه اېښي وو - اوږدو سوچونو او بوږنوونکو

خیالونو په سرونو او مغزو وزرونه غوړولي وو.

نن د پېښمینې په چرګ بانګونو کې هغه ځوانې کشش نه لیدل کېده داسې ښکارېده لکه چې د چرګانو په مریوهم چا منګولې ښخې کړې وې - د سپوږمۍ ونه یې تپ تپ توپ وو یواځې ستغې او سوې انګولا به یې د درې په اوږدو کې څه ویرووونکې انګازې خپرې کړې. د سیند د څپو شور او زوږ نه وو داسې معلومېده چې نن شمال هم په درانه خوب بیده دی او د وینو له پانو سره کوټې نه خوږوي سرې به ویل چې نن دا هر څه یوه خوږجن ویر پخپله غېږکې نغښتي دي او یواځې همدا ستړې اوناکرار انسانان دي چې خپلې ځوانیمرګه اوښکې هیلې یې آرام نه پرېږدي - بوږنوونکو سوچونو په سر اخیستي - ترخو خاطرو او یادونو یې ځې ته داړې جېنګې کړې او پرچوړلي خیالونه یې سترګې پټېدو او دې ته نه پرېږدي.

د دغې غمجنې شپې دروند سکوت د درې په اوږدو کې د سهار دلمانځه یوه په بل پسې اذانونو مات کړ او د ستوماننه بزګرانو له پاره یوه بله ستړې ورځ د کار او مزدورۍ د درانده پېټي او چټولو ته رادبره شوه.

دغې شپې د هغوی هېڅ دمه نه وه جوړه کړې د دغې شپې دناکراره ملحو (موقیت) د هغوی پر اوږو د یوه دېر درانده بار نه هم درنده اوږه لوونکې تمامېده او اوس بیا د یوې ستومانه او سرګردانه ورځې راختل له هغوی څخه بیا د آرام ساه اخیستله.

داو دا سه له پاره کلیوال یو یو د ویالې غاړې ته راتلل، داو بو ناالندو وله حرکت او د څپو ناکراره آوازونو د خلکو د ستومان او کړاوجن ژوند ویرجنې نغمې غږولې او د دوی پر دردمند او خوار ژوند یې یوه بله غمیزه ورځ وراضافه کوله په لنډه شېبه کې نیمایې جومات ډک

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو. لمونځ هم شو. دعاګانې وشوې، وظیفې او تلاوتونه خلاص شول. خلک راولاړ شول راووتل. د سهار خړه لا نه وه ایسته شوې د غرونو په څوکو لا پروني پرېوتي لمر ځیلې ورځلېدې پوره نه وې غوړېدلې چې کړسهار شو داکړسهار لکه د خطر زنګ په ټوله دره خپور شو. شپږ جوړې جیټ الوتکې په دوو موازي کرښو درې ځله په ټوله دره راغبرګې شوې.

اوس نو د ټولو زړو ومنله چې د قوې درانګ دا څو ورځنۍ اوازې حقیقت ته نږدې کېدونکې دي.

اوس نو د هر یوه زړه ته ولوېده چې دا یوه اونۍ له سهاره ترماښامه اکتشافي الوتکو هسې دا ټوله سیمه نه لاندې باندې کوله.

سترګې او غوږونه ټول سوال سوال وې چې څه به کېږي. له څه سره به مخامخ کېږي او څه به پرې راځي.

د سوالونو او اندېښنو په دغه کشمکش کې وسله وال مجاهدین په یوه لحظه کې د جومات مخې ته راغونډ شول تا به ویل له هر یوه سره خبره ده او چا د تیارسۍ او برید قوماندې ورکړې ده.

بې له دې چې بحث او جدل وکړي، بې له دې چې سرو پوښتنې، بې له دې چې د حزب او قوماندان نوم واخلي، ټول له یوې مخې او له یوه پلوه راغونډ شول. کمربندونه یې وتړل، د ټوپکو مجبوري یې د کې کړې، ټوپکونه یې ښه وکتل، خپلې یې کش کړې. ملاوې یې ټینګې کړې، پټکي یې سم کړل او پایڅې یې پسې وهلې. د حرکت لوری معلوم و، د دغې ډګر منکاره ګو او د قربانۍ او ازمویښت مهال رادبره. داسې لکه چې څوک بولنه ورکوي، وخت غږېږي کوي، جذبات ورته لوری ښیي، احساس یې قدمونه ښکلوي، ولولې ورته لارجاروکوي. حالات یې د انتقام او مقابلې ولولې توپانې کوي او وینې ورته د تویېدو پېشکشونه کوي.

نه دا خبره وه چې ته څوک یې او هغه څوک. دا د کوم تنظیم دی او هغه د کوم. ...

هر څه څرګند و، هدف روښانه و، لار سپېڅلې او نښه وه. د ښمن معلوم و، مقابله فرض وه او د شهادت هیله حتمي. سړي فکر کاوه چې یوه روحاني تړون، یوې قلبي رابطې، یوې آفاقي قوماندې، یوه آسماني غږ او یوه الهامي احساس هغوی ټول دغه یوه ځای، یوې خبرې، یوې پرېکړې، یوه دریځ او یوه سنګر ته بولنه ورکړې.

د جبهې لومړنیو کرښو ته د مجاهدینو کتارونه وخوځېدل. دوړې پورته شوې. د تکبیر چیغو دره په سر واخیسته. د حق د شمعې پتنګانو سرونه په لاس کې د قربانۍ ډګر ته په مینه او جوش یو له بل مخکې وړاندې کېدل ته به وا یې د چاپه وړ روان دي د خوښۍ ډزې کوي او د ساتېرۍ نخښې ولي.

نن دغه لار داسې درنده، پخوا قوي قدمونو لنډوله چې منزل یې د ایثار او سربښندنې هغه تلپاته مقام و چې د حق شمعه یې د خپلو وینو په تېلو بله ساتله.

نن په سینو کې د زړونو دړزا داسې ناکراره وه لکه چې د سرو ګولیو مخې ته په ډېر هوس له سینې د باندې راوځي.

د جذباتو او احساساتو یو توپان راالوتلی و، یو سېلاب و چې په غړمبېدو راروان و، یوه سمندر دې خوا مخه اخیستې وه. د انسانانو یو ځپاند سمندر په دره کې په خوځېدو و؛ موجونو غړمبې وهلې، څپې په غوړځنګ وې. قربانۍ سرپه تلي کې ولاړې وې او د آزادۍ یوه طغیاني ولولې په ټوله دره کې په چلېدو وه.

سړي فکر کاوه چې ټوله دره لړزېږي او هر کمر، هره تړه، هر

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو- لمونځ د شو- دعاګانې وشوې، وظیفې او تلاوتونه خلاص شول. خلک راولاړ شول راووتل. د سهار خړ لا نه وه ایسته شوی د غرونو په څوکو لا یې پرېوتې لمر ځیلې وړانګې پوره نه وې غوړولې چې کړسهار شو داکړسهار لکه د خطر زنګ په ټوله دره خپور شو شپږ جوړې جیټ الوتکې په دوه موازي کرښو درې ځله په ټوله دره راغبرګې شوې.

اوس نو د ټولو زړه ومنله چې د قوې د راتګ دا څو ورځنۍ اوازې حقیقت ته نږدې کېدونکې دي.

اوس نو د هر یوه زړه ته ولوېده چې دا یوه اونۍ له سهاره ترماښامه اکتشافي الوتکو هسې دا ټوله سیمه نه لاندې باندې کوله.

سترګې او خبرې ټول سوال سوال وې چې څه به کېږي. له څه سره به مخامخ کېږي او څه به پرې راځي.

د سوالونو او اندېښنو په دغه کشمکش کې وسله وال مجاهدین په یوه لحظه کې د جومات مخې ته راغونډ شول تا به ویل له هر یوه سره مخابره ده او چا د تیارسۍ او برید قومانده ورکړې ده.

بې له دې چې بحث او جدل وکړي، بې له دې چې سروېښتي، بې له دې چې د حزب او قوماندان نوم واخلي، ټول له یوې مخې او له یوه پلوه راغونډ شول - کمربندونه یې وتړل، د ټوپکو مجورې یې ډکې کړې، ټوپکونه یې سنبه وکړل، خېلې یې کش کړې - ملاوې یې ټینګې کړې پټکي یې سم کړل او پایڅې یې بېده وهلې. د حرکت لوری معلوم وُ د غزې ډګر ښکاره وُ او د قربانۍ او ازمویښت مهال راډبره. داسې لکه چې څوک بولنه ورکوي، وخت ټېرکوي، جذبات ورته لوری ښيي، احساس یې قدمونه ښکلوي، ولولې ورته لارجاروکوي - حالات یې د انتقام او مقابلې ولولې تودې پاڼې کوي او وینې ورته د تویېدو پېشکشونه کوي.

نه دا خبره وه چې ته څوک یې او هغه څوک - دا د کوم تنظیم دی او هغه د کوم. ...

هرڅه څرګند وُ، هدف روښانه وُ، لار سپېڅلې او نیغه وه د ښمن معلوم وُ مقابله فرض وه او د شهادت هیله حتمي. سړي فکرکاوه چې یوه روحاني ترون، یوې قلبي رابطې، یوې آفاقي قوماندې، یوه آسماني غږ او یوه الهامي احساس هغوی ټول دغه یوه ځای، یوې خبرې، یوې پرېکړې، یوه دریځ او یوه سنګر ته بولنه ورکړې.

د جبهې لومړنیو کرښو ته د مجاهدینو کتارونه وخوځېدل - دورې پورته شوې - د تکبیر چیغو دره په سر واخیسته - د حق دښمن پتنګانو سرونه په لاس کې د قربانۍ ډګر ته په مینه او جوش یوله بل مخکې وړاندې کېدل ته به وایې د چاپه ورا روان دي د خوښۍ ډزې کوي او د ساتېرۍ نخښې ولي.

ښن دغه لار داسې درنه دو، ښخوا وقوي قدمونو لنډوله چې منزل یې د ایثار او سربښندنې هغه تلپاتې مقام وُ چې د حق شمه یې د خپلو وینو په تېلو بله ساتله.

ښن په سینو کې د زړونو درزا داسې ناکراره وه لکه چې د سرو ګولیو مخې ته په ډېر هوس له سینې د باندې راوځي.

د جذباتو او احساساتو یو توپان راالوتلی وُ یو سېلاب وُ چې په - غورځېدو راروان وُ یوه سمندر دې خوا ته اخیستی وه د انسانانو یو ځپاند سمندر په دره کې په خوځېدو وُ؛ موجونو غږ غږې وهلې، څپې په غورځنګ وې قربانۍ سر په تلي کې ولاړې وې او د آزادۍ یوه طغیاني ونه په ټوله دره کې په چلېدو وه.

سړي فکرکاوه چې ټوله دره لړزېږي او هر کمر، هره تږه، هر

ناو او هر بوټي د آزادۍ د دغه سربښندونکي لښکر قدمبوسۍ ته حسان
رسوي.

کولي وچليدلي، ټانکونه وغورځيدل او ميزايل په غرميدو شول،
سيمه د اوږدمهالو شوه د کوليو بزلی او د بمونو باران په اوريدو شو، د آسمان
پرمخ د الوتکو ټولي او کتارونه داسي معلوميدل لکه چي هوايي مرغان
پدغه ګرد جنه فضا کي د خپل سفر لار لټوي دوري شوي، لوګي شول
نه د يو بل غږ اوريدل کيده او نه يو بل سره ليدلي او پيژندلي شواي.
جيټ بمباري، کولي آتشي [illegible] نيپام او کيمياوي بمونو داسي
لکه چي ځمکه پي ستوله په بل غ ارولي وي هر سري فکر کاوه چي همدا
دي ژوندي دي نور به نو د ځمکي پر مخ هيڅ هم نه وي پاتي.
هليکوپټرو اکمتونه او رول او کوماندوي پوځيان پي کوزول
ترمان ديکره پر هره غونډۍ، هر ناو او هره حاکمه نقطه د کوماندويي
پوځيانو بهير ارمات ؤ. او په هره غونډۍ او هر خوږ کي پنډ و ونن له
د برو او کمرونو پوځيان زيات معلوميدل - هره ډبره به چي سري
وليدلي شواي نو و به ښوريده او پوځي به تري جوړ شو له الوتکو ټانکونه
او نورو درنډي وسلي هم کوزي کړي شوي، ټانکونه، توپونه،
ميزايل او ... تا به ويل له هر ناو او غونډۍ سره يو يو ځواکي او غونډ اړولي
وي.

بنا يي پوځي متخصصين او عسکري ماهرين پي و نه منـ ـي - دوي
به د خپلو شمېرنو او فرضيو له مخي حساب کوي - د ځمکي ساحه به اټکلوي
وا يي به، دا اراضي د دومره لوي پوځ او وسلو ايجاب نه کوي عسکري
قوانين دا نشي منلي دا اراضي د دومره ټانکونو او پوځيانو ګنجايش نلري
او ...

خو دا ستر کوليدلي واقعيت دی خپله پي د کابل پوځي افسرانو هم
تصديق کړی. د متخصصينو او ماهرينو شمېرني او فرضيي خو هغه وخت
هم اپوته، غلطي او ناسمي وختي کله چي د روسي پوځونو له يرغل سره
دوی په دوو درېو مياشتو کي د مقاومت د تکولو او له منځه وړلو پيشبيني
کړي وه او د افغانانو غور او او مقاومت پي د روس د منظم او مجهز پوځ
په مقابل کي انتحار او خود کشي ګڼله، او که اصلاً دغه شمېرنو فرضيو
او نظرياتو ته کتل شوي واي نو د افغانستان جهاد بايد له سره پيل شوی
او بريي تر درشل هدو رسيدلي نه واي.
دا افغانستان جهاد خو د نړۍ د پرېي شمېرني او اټکلونه اپوته ونيول
د پرېي ځکي و پيني او سنجوني پي ناسمي ثابتي کړي او د پرېي نظريات او
موضعګيري پي بدلون ته اړ کړي.
د دغه مقاومت هزينه، وسله، تکيه او قوت، هغه مادي وسايل او
مهمات نه دي چي د پوځي زيرمولو تشيد و سره په شا شي او ماتي و خوري د
دغه جنګ مهمات نه خلاصيږي، وسله يي له کاره نه لويږي او قوت يي
نه کمزوری کيږي ځکه خو پي شوميخانيکي او نظري د رسونه او نظريات
مستقبل نشي ټاکلی.
دلته ايمان، عقيده، تصميم او اراده د روس غونډي ستر او وحشي قوت په
ګونډو کوي - د وارسا بلاک لړزوي، نړۍ ته د استعمار ماتوني ژوند درس
ورکوي او د روس د نه ماتيدني طلسم د نړۍ وړ يي کوي او د نړۍ اسکرلو
او بحثلو ته په کونه کوي چي دوېيني په بيه آزادي حتماً اخيستلی شي.

ناو او هربوټي د آزادۍ د دغه سربښندونکي لښکر قدمبوسۍ ته ځان رسوي.

کوڅې وچلېدلې، ټانکونه وغورځېدل او میزایل په غرمبېدو شول، سیمه داورلمبه شوه د کوليو بارانه او د بمونو باران په اورېدو شو. د آسمان پرمخ دالوتکو ټولي او کتارونه داسي معلومېدل لکه چې هوايي مرغان په دغه کرد جنه فضا کې د خپل سفر لارلټوي دوړي شوي، لوګي شول نه دیوبل غږ اورېدل کېده اونه یوبل سره لیدلی او پېژندلی شوای.

جیټ بمباري، کولي آتشي ... نیپام ... او کیمیاوي بمونو داسي محشر جوړ کړی و لکه چې ځمکه يې سوځوله په بل غ اړولي وي هر سړی فکرکاوه چې همدا دې ژوندۍ نوربه نو د ځمکي پرمخ هېڅ هم نه وي پاتي.

هلیکوپټرو راکټونه اوړول او کوماندویي پوځیان يې کوزول ترمازدیګره پرهره غونډۍ، هرناو او هره حاکمه نقطه د کوماندویي پوځیانو بهیر راماتۍ. او په هره غونډۍ او هرځوړکې پښه ونیوله دبرو او کمرونو پوځیان زیات معلومېدل - هره دبره به چې سري ولیدلی شوای نو به ښورېده او پوځي به تري جوړشو له الوتکو ټانکونه اونوري درنده وسلې هم کوزي کړای شوي، ټانکونه، توپونه، میزایل او ... تا به ویل له هرناو او غونډۍ سره یو یو فرقې او غونډ اړولي وي.

بنایي پوځي متخصصین او عسکري ماهرین يې ونه منـي - دوی به د خپلو شمېرنو او فرضیولو څخه حساب کوي - د ځمکي ساحه به اټکلوي وایي به، دا اراضي د دومره لوی پوځ او وسلو ایجاب نه کوي عسکري قوانین دا نشي منلی دا اراضي د دومره ټانکونو او پوځیانو ګنجایش نلري او . . .

خو دا ستر کولیدلی واقعیت دی خپله يې د کابل پوځي افسرانو هم تصدیق کړې. د متخصصینو او ماهرینو شمېرنې او فرضیې خوهغه وخت هم اپوټه، غلطې او ناسمې وختي کله چې د روسي پوځونو له یرغل سره دوی په دوو دریو میاشتو کې د مقاومت د ټکولو او له منځه وړلو پیشبیني کړې وه او د افغانانو غوراوي او مقاومت يې د روس د منظم او مجهز پوځ په مقابل کې انتحار او خودکشي ګڼله، او که اصلاً دغه شمېرنو، فرضیو او نظریاتو ته کتل شوي وای نو د افغانستان جهاد باید له سره پیل شوی او د بري تر درشل هدو رسېدلی نه وای.

د افغانستان جهاد خو د نړۍ د ډېرو شمېرنو او اټکلونو اپوټه ونښوول او ډېري محکې ویني او سنجونې يې ناسمې ثابتي کړې او ډېر نظریات او موضعګیرۍ يې بدلون ته اړ کړې.

د دغه مقاومت هزینه، وسله، تکیه او قوت، هغه مادي وسایل او مهمات ندی چې د پوځي زیرمولو تشېدو سره په شا شي او ماتي وخوري د دغه جنګ مهمات نه خلاصېږي، وسله يې له کاره نه لوېږي او قوت يې نه کمزوری کېږي ځکه خو يې شومیخانیکي او نظري درسونه او نظریات مستقبل نشي تاکلی.

دلته ایمان، عقیده، تصمیم او اراده د روس غونډي ستر او وحشي قوت په ګونډو کوي - دوار سابلاک لړزوي، نړۍ ته د استعمار ماتوني ژوندی درس ورکوي او د روس د نه ماتېدونې طلسم دړې وړې کوي او د نړۍ اسیرو او ځپلو ته په ګوته کوي چې د وینې په بیه آزادي حتماً اخیستلی شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او هغوی خپل ارمانونو ته ورسېدل

فضا تورو دوړو لاندې کړې وه. - د لمر سترګې سمه نه ښکارېده. - د بارود
سوی بوی له هر لوري پورته کېده. - له هرې خوا د اور باران او د ګولیو بزلی
اورېده، په سترګو کې اوښکې وچې وې. خوږېني بهېدلې. - سرونه ستې کېدل. -
سینې غلبیل کېدلې. - هډونه په هوا الوتل. - غوښې باد بېدلې او لمبو او لوګي وار په
وار ځمکه، هوا او د ژوند هستي لاندې کوله.

نن وینې وې. - اورونه وو. - لوګي وو او د بارود د سوځېدنه بوی. نن هر خبره
او هر تصور د قربانۍ وو، د جنګ وو، د ډغرې وو، د شهادت وو، د برید وو، د یرغل وو، د
بم وو، د ټانک او توپ وو، د زخم وو او د ټپ او پرهر.

له کومې پرتې، له کومې ډبرې او له کوم لوري به چې د ټوپک د ز پش هلته
به بیا اور بل وو. - د بمونو باران او د ګولیو د ندوکار به وو. - هلته به بیا نه بوټي
پاتې وو نه کس او نه ډبره. - هغه ځای به سور اور شو، لمبه به شو لوګي
به شو او وران او وېجاړ.

د هر سړي دا خیال وو چې تر ډېره بیا به ډی او ګوله باری لاندې به نه څوک
روغ پاتې وي او نه کوم کور ودان. - هر یوه دا فکر کاوه او همدا یې انګېرله
چې یوازې د ژوند دی، نور نو به د دغو اورونو په لمبو د بمونو په باران

او د ګولیو په بزلی او د ندوکار کې هیڅ ژوی روغ نه وي پاتې.

هلته چې د هر ژوند خوب مرګ - د هر سنګر انجام به اورستي کېدل او د دوی
لپ مقاومت قیمت د سر حتی قرباني وه.

هلته چې د دښمن د بمونو، توپونو او ټانکونو له چلېدو سره د هغوی د
برېښو د دهشت خپرونکو پروپاګنډو ونو سره یې هم همدا ورچلېدې او همدا یې
ژبغرانده لمبې پې ښندلې.

هلته چې مقاومت د حتمي نابودۍ نوم وو او هلته چې مقابله د مرګ
غېږې ته له ځان غورځولو پرته بل څه نه وو.

هملته او په همغه ځای کې د خدای د لارې سرښندونکي د وطن له مینې
سرشار، د حق په مینې مست او د شهادت لېوالو له مقاومت اخوا. - له شهادت پرته
اوله دغې او مقابلې لار د پخوا بله لار، بله اسم، بل لوری او کوم درنه لیده.
نه یې پېژانده او فکر او تصور یې نشوای کولی. - د مرګ پر لوری
د شهادت په طرف، د ومینو تو بېوي پر خوا او د سرښندنې په لاره یې پاخه،
درانده او ځاوړمن قدمونه اوچتول. - داور لکه چې هغوی یو تجارت په
لار اچولی وي. - داسې تجارت چې ځانونه یې پکې ګټندوی بلل او هغه د خپلې
وینې په بدل کې د خپل سر په عوض کې د خدای (ج)، د رضا ګټل وو. سبحان الله
څومره ویاړمن تجارت او څومره عظیمه ګټه.

* * *

نه دلته د همدغه سنګر خبره کوم یوازې د یوه سنګر کیسه د هغه سنګر
خبره چې د خپل مثالي مقاومت او قربانۍ له لارې یې د دښمن زور او وحشت
اوبه اوبه کړ او یو ځل بیا یې ثابته کړه، یو وار بیا یې وښوده چې کوم ولس
په وینه او سر د آزادۍ قیمت اداکولی شي هغه غلام کېدلی نشي.
وطن به یې وران شي خو غلام به نشي او سر به ټیټ نکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او هغوی خپل ارمان ته ورسیدل

فضا توره دوړو لاندې کړې وه - د لمر سترګه سمه نه ښکاریده - د باروډو سوی بوی له هر لوري پورته کیده - له هرې خوا د اوربیاران او د ګولیو ږغ اوریده، په سترګو کې او ښکې وچې وې خو وینې بهیدلې - سرونه ستي کیدل - سینې غلبیل کیدلې - هډونه په هوا الوتل - غوښې باد بېدلی او لمبو او لوګي وار په وار ځمکه، هوا او د ژوند هستي لاندې کوله.

نن وینې وې - اورونه وو - لوګي و او د باروډو سوځنده بوی. نن هر خبره او هر تصور د قربانۍ و، د جنګ و، د وېغړې و، د شهادت و، د بریدو، د یرغل و، د بم و، د ټانک او توپ و، د زخم و او د ټپ او پرهر.

له کومې پرتې، له کومې ډبرې او له کوم لورې به چې د ټوپک ډزشو هلته به بیا اور بل و - د بمونو باران او د ګولیو د ندو ګار به و - هلته به بیا نه بوټي پاتې و نه کس او نه ډبره - هغه ځای به سوی او ور شو، لمبه به شوله لوګي به شو او وران او ویجاړ.

د هر سړي دا خیال و چې تر دغو ښاریو او کوله باریو لاندې به نه څوک روغ پاتې وي او نه کوم کور ودان - هر یوه دا فکر کاوه او همدا یې انګیرله چې یواځې دوی ژوندي دي، نور ټول به د دغو اورونو په لمبو د بمونو په باران

او د ګولیو په ږغ او د ندو ګار کې هیڅ ژوی روغ نه وي پاتې.
هلته چې د هر دوزخ خواب مرګ - د هر سنګر انجام په اور ستي کیدل او د ډېر
لږ مقاومت قیمت د سر حتمي قرباني وه.
هلته چې د دښمن د بمونو، توپونو او ټانکونو له چلیدو سره د هغوی د
بر یځو د دهشت خپرونکو پروپاګنډو ونو ږ یې هم همدا ور چلیدې او همدا یې
ږ بغرانده لمبې یې ښندلې.
هلته چې مقاومت د حتمي نابودۍ نوم و او هله چې مقابله د مرګ
غېږې ته له ځان غورځولو پرته بل څه نه و.
هملته او په همغه ځای کې د خدای ج دلاریو سرښندونکي د وطن له مینې
سرشار، د حق په مینه مست او د شهادت لیوالو له مقاومت اخوا - له شهادت پرته
او له وېغړې او مقابلې پرته بله لار، بله اسره، بل لوری او کوم در نه لیده.
نه یې پېژانده او فکر او تصور یې نشوای کولی - د مرګ پر لورې
د شهادت په طرف، د وینو توبیو نې پرخوا او د سرښندنې په لاره یې پاخه،
درانده او ځواکمن قدمونه او چټول - دا ورلکه چې هغوی یو تجارت په
لارا چولی وي - دا سې تجارت چې ځانونه یې یکي کتهندوي بلل او هغه د خپلې
وینې په بدل کې د خپل سر په عوض کې د خدای ج، د رضا ګټل و - سبحان الله
څومره ویاړمن تجارت او څومره عظیمه ګټه.

* * *

ز ه دلته د همدغه سنګر خبره کوم یواځې د یوه سنګر کیسه د هغه سنګر
خبره چې د خپل مثالي مقاومت او قربانۍ له لارې یې د دښمن زور او وحشت
او به او به کړ او یو ځل بیا یې ثابته کړه، یو وار بیا یې وښوده چې کوم اولس
په وینه او سر د آزادۍ قیمت ادا کولی شي هغه غلام کیدلی نشي.
وطن به یې وران شي خو غلام به نشي او سر به ټیټ نکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هغو سرتېرو د سربښندنې یاد چې له یوې غې په خپلو وینو کې ولمبېدل
د هغه سنګر یادې چې ټولو ساتونکو یې په دفاع کې د شهادت په غېږ کې سرونه
کېښودل او هغه سنګر چې د جنګیالیو د وینو رود یې په هغه جګړه کې د دښمن
د زور او وحشت ستنې ونړولې او د هغوی د شرېدلی ماتې تاریخ یې اغځور
کړ. او هغه مورچل چې په خپلو وینو یې د وحشي دښمن د وحشت او بربریت
ټولمبې سړې کړې.

زه اوس هم دغه پوښتنې ته ځواب یم چې څه ور په دغه سنګر
کې د دغو لیرو سیمو او بېلابېلو حزبونو مجاهدین راغونډ شوي وو. چا
راغونډ کړي وو. چا قومانده ورکړې وه. کله څه ور او چېرته یې دا
پرېکړه غوټه کړې وه. دا سې لکه چې قدرت پخپل لاس راټول کړي او
انتخاب کړي وي. یو یو یې له هر حزب او هرې سیمې راغونډ او ټاکلي وي
لکه چې په دوی کې یې د داسې سترې مقابلې او مثالي قربانۍ قوت او
صلاحیت لیده چې دا د له به دلته یو مثالي یادګار پرېږدي د قربانۍ یادګار
او د سرلوړۍ د خاطرو یادګار.

په ریښتیا هم داد قدرت کرشمه وه او د قدرت لوړ بېینه.

سړی حیران شي. اوس هم پېدې سم نه شي پوهېدلی او یې له دې چې د
قدرت لاس یې وبولې بل فکر نشي کولی.

دغه جنګ سهار لمانځه مهال ونښت. الوتکو د وسپنو او اور باران
پیلاوه او ټانکونو، د کولیو زلې، خو حق په مینه مستوځوانانو ورته
خپل سرونه او سینې سپر کړې وې. غرمه شوه تکنده غرمه. حمله دا ور
لمبو نیولې وه او هوا لوخړو او تورلوګي. کمرونه رغرېدل. غرونه نرېدل د
ډبرو پرخچې یې هوا وېدلې خو خدای دلارې دغه قهرمان سربښندونکي له ځایه
نه خوځېدل. د دوی کومه له ماشې نه ایسته کېده او ایله به هغه وخت

پېرماشه د دوی کوم حرکت پر ښبنود چې د دښمن کومه سره کولی به یې په ټټر
کې سره شوه.

ژبې په تالو پورې کلکې نښتې وې خو دوی د ټوپکونو بارونه چلېدل.
د مرګ ویرووونکې هیولا ورته څانغ خپلې دارې را یستلې وې خو د دوی
سترګو هغه نه لیدله. د دوی نظرونو د هر لیرې بل څه لیدل. بل څه یې
تصور کول او د همغه لیوال وو.

تر دې وخته نه. لس کسه شهیدان شوي وو. ما سپښین وچې دري
نور ملګري یې هم شهیدان شول. دراکټ او د هشکې مرمۍ خلاصې
شوي وې او س له هغوی سره دا فکر و چې له شهادت وروسته یې دا
وسلې د دښمن لاس ته ورنشي. په ډېر اطمینان یې یا یې بېرته کړې. میل یې
خلاص کړا و په بوټو او شکو کې یې ښخې کړې.

د دښمن الوتکو، توپونو او ټانکونو خپل وس ختم کړ خو د دغه سنګر
د مقاومت غږ یې غلی نشوی کړی. د کومک مخابرې چالانې وې. د سره پوځ
هغو ستر و جنرالانو ته یې خبره ورسوله. نقشه او د ټول کیفیت تفصیلات او
خپله یې وسې یې ورته شرح کړه ما ښام نږدې کېدونکی و او که یو ځل بیا خېره
شوی وای نو بیا خو دغه ټوله قوه او پوځ د دغه سنګر په ولکه کې و. زر زر یې
د قوماندې او کومک غوښتنې کولې د عاجل کومک او فوري مرستې.

* * *

مجاهد عبدالباقي له جیب څخه قلم راویوست د کاغذ پر یوه ټوټه یې په ډېر
اطمینان ولیکل: "... اوس قضا مازیګر دی زموږ د د هشکې او راکټ مرمۍ خلاصې
شوي او [illegible] تر هغو بوټو او شکو لاندې [illegible] کړې. تر اوسه زموږ دیارلس
تنه ملګري شهیدان شوي او موږ [illegible] خپل لوړ هدف ته نږدې کېدونکي یو..."
دا کاغذ ونه یې له خپلو [illegible] سره دیوه نږدې لي کمر په

UKOA

د هغو سرتېرو د سربښندنې یاد چې له یوې غې په خپلو وینو کې ولمبېدل
دهغه سنګر یادچې ټولو ساتونکو یې په دفاع کې د شهادت په غېږ کې سرونه
کېښودل او هغه سنګر چې د جنګیالیو د وینو روډ یې په هغه جګړه کې د دښمن
د زور او وحشت ستنې ونړولې او د هغوی د شهیدلو ماتې تاریخ یې اغږور
کړ. او هغه مورچل چې په خپلو وینو یې د وحشي دښمن د وحشت او بربریت
ټرلمبې سړې کړې.

زه اوس هم دغه پوښتنې ته یې ځواب یم چې څه ور په دغه سنګر
کې د دغو لېږو سیمو او بېلابېلو حزبونو مجاهدین راغونډ شوي وو. چا
راغونډ کړي وو ـ چا قومانده ورکړې وه ـ کله څه ور او چېرته یې دا
پرېکړه غوټه کړې وه، داسې لکه چې قدرت پخپل لاس راټول کړي او
انتخاب کړي وي ـ یو یو یې له هر حزب او هرې سیمې راغونډ او ټاکلي وي
لکه چې په دوی کې یې د داسې ستر مقابلې او مثالي قربانۍ قوت او
صلاحیت لیده چې دا د له به دلته یو مثالي یادګار پرېږدي د قربانۍ یادګار
او د سرلوړۍ د خاطرو یادګار.

په رښتیا هم دا د قدرت کرشمه وه او د قدرت لوړ بېنه.

سړی حیران شي ـ اوس هم پېدې سر نه شي پوهېدلی او یې له دې چې د
قدرت لاس یې وبولي بل فکر نشي کولی.

دغه جنګ سهار لمانځه مهال ونښت ـ الوتکو د وسپنو او اور باران
پیل وړ او ټانکونو، د کوليو ږلئ، خو د حق په مینه مستو ځوانانو ورته
خپل سرونه او سینې سپر کړي وې ـ غرمه شوه تکنده غرمه ـ څمکه د اور
لمبو نیولې وه او هوا لوخړو او سټو لوګي. کمرونه رغرېدل ـ غرونه نړېدل د
دېرو پرځېچ نا وېدلی خو خدای د لاري دغه قهرمان سربښندونکي له ځایه
نه خوځېدل ـ د دوی ګوته له ماشې نه ایسته کېده او ایله به هغه وخت

پرماشه د دوی ګوتو حرکت پرېښود چې د دښمن کومه سره ګولۍ به یې په تندي
کې سره شوه.

ژبې په تالو پورې کلکې نښتې وې خو د دوی د ټوپکونو بارونه چلېدل.
د مرګ ویرونکي هیولا ورته ځانځ خپلې دارې رانیستلې وې خو د دوی
ستر ګو هغه نه لیدله ـ د دوی نظرونو د پر لېرې بل څه لیدل ـ بل څه یې
تصور کول او د همغه لېوال وو.

تر دې وخته نه ـ لس کسه شهیدان شوي وو ـ ماسپښین و چې د رې
نور ملګري یې هم شهیدان شول ـ دراکټ او دهشکي مرمۍ خلاصې
شوې وې اوس له هغوی سره دا فکر و چې له شهادت وروسته یې دا
وسلې د دښمن لاس ته ورنشي ـ په ډېر اطمینان یې یا یې بېرته کړې ـ میل یې
خلاص کړ او په برېتو او شکو کې یې ښخې کړې.

د دښمن الوتکو، ټوپونو او ټانکونو خپل وس ختم کړ خو د دغه سنګر
د مقاومت غږ یې غلی نشو کړی ـ د کومک غابرې چالانې وې ـ د سره پوځ
هغو ستر و جنرالانو ته یې خبر ورسوله ـ نقشه او د ټول کیفیت تفصیلات او
خپله یې وسې یې ورشرح کړه ماښام نږدې کېدونکی و او که یوځل تیاره خپره
شوې وای نو بیا خو دغه ټوله قوه او پوځ د دغه سنګر په ولکه کې و ـ زر زر یې
د قوماندې او کومک غوښتنې کولې د عاجل کومک او فوري مرستې.

* * *

مجاهد عبدالباقي له جېب څخه قلم راویوست د کاغذ پر یوه ټوټه یې په ډېر
اطمینان ولیکل: "... اوس قضا مازیګر دی زموږ د دهشکي او راکټ مرمۍ خلاصې
شوې او تر هغو بوټو او شکو لاندې [illegible] کړې ـ تر اوسه زموږ دیارلس
تنه ملګري شهیدان شوي او موږ [illegible] خپل لوړ هدف ته نږدې کېدونکي یو..."
دا کاغذونه یې له خپلو [illegible] سره دیوه نړېدلي کمره په

UKOA

چوله کې کېښودل. تا به ویل چې هیڅ هم نه دي پېښ شوي، هیڅ خبره نشته او د چا نوک هم نه دی وینې شوی. دومره دا ده، داسې مطمئن او داورباوري لکه چې د هیڅ کوم اوخطر هیڅ ډول اندېښنه ورسره نه وي.

د مازیگر وروستۍ شېبې وې دوه نوي الوتکې راورسېدې. په نوي بنه او خونړي الوت. په دغه سنگر یې دري ځلور دوري وخوړلې او بمبارۍ یې پیل کړه. یو شین بخون لوګی پورته شو او دغسې ورو ورو د سنګر د زړې کوڅې سر بدل.

بله ورځ چې خلک ورغلل هلته یې د کمر په چاک کې دا کاغذ ونه موند. هلته له دېرو داوسپنو ټوټې دېرې معلومېدې. له کانو د تشو مردکو نالی دېرې پرتې وې. د هر شهید څنګ ته د تشو مردکو انبار و نه پراته وو. تراوسه هم اوسپې او تشو نالیو هلته پس د بیرو او کانو خپله غلبه ټینګه ساتلې ده. هلته اوس دغه وياړمن سنګر د شهیدانو قبرونه د حال په ژبه د خپل سرلوړي شهادت او ویاړمن مقاومت ترانې غږوي، د جهاد او شهادت د کاروان جرس زوږند ساتي او د قبرونو دیوې یې د آزادۍ لار ځلنده او روښانه.

د بري د غیرت کیسې یې خوله کښې د هر زخم دي
چا ویلې دا چې شهیدان خبرې نه کوي

PROPERTY OF ACKU 5657

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library